העולם הזה

ז״א תמוז תשמ״ה, 10.7.1985 | מיספר 2497 | שנה 49 | המחיר 1850 שקלים (כולל מע״מ)

סקופ

...יסמך שגם ...מישפחת אלי ...כהן לא ...תה אותו

...תעלומת ...המיכתב האחרון ...של אלי כהן

8-קל

רק 8 קלוריות לכוס משקה תפוזים!

משקה טעים וקל לשמור על המשקל

מכיל Nutra Sweet™ ממתיק מהפכני המורכב מחומרים טבעיים.

3 שקיות להכנת 3 ליטר משקה.
5 כוסות בכל שקית

עלית

מכתבים

גם להתפטר וגם להתקצר

עוד על התבטאויותיו של שר־הפנים, הרב יצחק פרץ (העולם הזה 3.7).

בקשר לריעה שהשמיע הרב שר־הפנים, הרב פרץ, בנוגע לסיבת האסון של ילדי בית־הספר ברנר בפתח־תיקווה — לצערי הרב, בגלל רבנים כאלה יש שינאת־אחים בישראל.

אני בדיעה כי על הרב פרץ גם להתפטר וגם לקצר את שמו לשתי אותיות בלבד, ואז יתאים לו השם יותר טוב, כנאמר „כשמו, כן הוא" (ספר שמואל א', פרק כ"ה).

צבי יחיאל בן־אברהם, ירושלים

● ● ●

הסנאט לא היה מאשר

על סירובו של מזכיר הממשלה, הד"ר יוסי ביילין, להגיב בנושא האינטגרציה בבתי־הספר (העולם הזה 3.7).

אני לא כל־כך יורדת לעומק דעתו של הד"ר ביילין, המתחמק מלהסביר בפומבי את עמדתו בנושא האינטגרציה בבתי־הספר. עד כמה שאני זוכרת, הוא לא היה כזה מצניע־לכת כאשר פיקח על, לפני כמה שבועות, ספר, שבו הביע עמדות די ברורות בנושאי מיפלגת־העבודה, מנהיגיה, מצבם וסיכוייהם.

אז אם את זה הוא הירשה לעצמו — אומנם במיסגרת של מחקר אקדמי — איזו זכות יש לו, כאיש ציבור (מזכיר הממשלה!) להתחמק מהבעת־דיעה בנושא האינטגרציה, שכפי שנרמז במדור מה הם אומרים, היא שלילית.

ומכיוון שאני סבורה שנושא האינטגרציה הוא בנפשנו, הרי אין הוא יכול להתחמק ולהסתיר את דעתו בעניין. לוא היה מתמנה לתפקיד כמו שלו, בארצות־הברית, למשל, היה נחקר על־ידי ועדות הסנאט והקונגרס, והייתי רוצה לראות אם היו מאשרים את מינויו, אילו היה מודה, כי דעתו בנושא האינטגרציה היא שלילית.

חיה שובל, רמת־גן

● ● ●

זיקוקין די־נור

על עצמאות רשות־השידור ביום־העצמאות האמריקאי.

אני כבר לא מבין מה עוד אנשי הטלוויזיה ירשו לעצמם. הם עושים כל העת, בכלי שהופקר בידיהם, ככל העולה על רוחם. אם למישהו מתחשק, אז כל הערב של הטלוויזיה הישראלית הוא תחליף למכשיר וידיאו, אלא שתחת שהצופה ישים את הקאסטות, הם שמים אותן בשבילו, אוסף של אלטע זאכן תוצרת־חוץ.

ואם יש כבר תוכנית טובה תוצרת־הארץ, אז רוחים אותה, כי למישהו בצוות יש חגיגת בר־מיצווה — ואיך אפשר להקרין תוכנית בלי שהאדון הזה ואורחיו יצפו בה?

אבל ביום החמישי האחרון זה כבר עבר כל גבול. בתום מבט לחדשות. לפני שהוקרנה תחזית מזג־האוויר, הודיע הקריין כי הואיל וזה הארבעה ביולי, הרי לכבוד יום־העצמאות ה־אמריקאי, החל בתאריך זה, יוקרנו השיקופיות של מעלות־החום על רקע זיקוקין די־נור אמריקאיים.

אז אולי באמת אמריקה היא ידידתנו הגדולה, וייתכן כי יש סיבה לשמוח מאוד על יום־הולדתה ה־209, אבל לא יותר מזה. אחרי הכל, עד לאותו ערב הייתי סבור כי רשות־השידור קיימת לתפאר־רת מדינת ישראל. מתברר שגם לתפארת ארצות־הברית של אמריקה.

יוסף שפירא, תל־אביב

● ● ●

נחמה של פולה

עוד על נחמה כהן המנוחה (העולם הזה 3.7).

הקטע במדור תמרורים על נחמה כהן המנוחה חשף רק טפח מאישיותה של אשה גדולה זו. למשל, כאשר יהושע, בעלה, הסתתר בפרדסים מאימת המירדפים הבריטיים, היא לא היתה רק סתם אשת־הקשר בינו לעולם החיצון. אחת ממשימותיה במיסגרת זו היתה להיפגש, לעיתים מזומנות, עם אמו של יהושע ולהרגיע אותה.

כי מכיוון שהיה זה אחר הירצחו של יאיר שטרן, מפקד לח"י, על־ידי הבריטים, חששה אמו של יהושע מאוד מה יעלה בגורלו אם ייתפש, והיא נשאה דרך קבע סכין־גילוח בתיקה, בהחלטה נחושה להתאבד, אם, חלילה, יארע רע ליהושע.

ועוד דבר אחד: זה נכון שנחמה טיפלה במסירות רבה בפולה בן־גוריון, אבל פעם אחת בכל זאת עבר חתול שחור בין השתיים. זה היה

(המשך בעמוד 4)

ממשלה בצלחת

.אין לנו ממה לקצץ, אחרי שהממשלה נכ־נסה לנו לתוך הצלחת!" מכריזים בני־זוג, שניהם שכירים, שסל־ההוצ־אות שלהם גדול מההכנסות. ההורים תורמים מיצרכים.

6

יונה שכונתית

יעקב יונה, פעיל שכונות ירושלמי ומנהל מתנ"ס, שהשתתף בהפגנות־הזעם נגד הגזי־רות הכלכליות, מאשים בראיון השבוע את ראשי מיפלגת העבודה, כי אי־נם מתייחסים ברצינות לתבריו וקובע כי דויד לוי הוא צבוע.

35

שקלים לוהטים

מה לעשות בשקלים שנפדו השבוע מחשבונות הפת"ם? מי הדליף את הסודות הבנקאיים? כיצד להבריח ולהר־וויח? האם אכן תעמוד הממשלה בהחלטתה להקפיא את שער הדולר? על כך במדור המחודש אתה והשקל.

39

אבן על הלשון

שר־החוץ הסובייטי החדש דובר רק רוסית וגרוזית. **אבא אבן**, השולט באין־ספור לשונות, מסביר להעולם הזה מדוע זוהי מיגבלה, ומספר כיצד שר־חוץ סובייטי אחר התבלבל פעם בעבר בין יידיש ועברית.

30

להשיר נוצות

שר, אלילת הרוק האמריקאי, שהתפרסמה בלבושה הנועז, הסירה את הנוצות והקישוטים הנוצצים והפכה לשחקנית־קולנוע. בפסטיבל קאן, שם זכתה בפרס השחקנית הטובה ביותר, העניקה ראיון ל־העולם הזה על הקריירה שלה.

32

המזכירה והקשישים

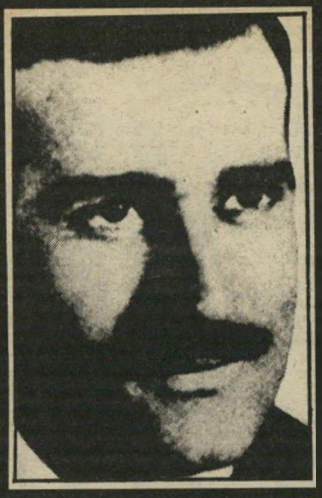
אילנה אברגל (ב־תמונה), התגלית השבועית של המ־דור לילות ישראל, רוצה להיות עור־כת־דין. בינתיים היא רק מזכירת־ההנפקה של המכביה, אך כבר נאלצת לדחות את חיזוריהם של כל מיני גברים קשישים.

22

כתבת השער הקדמי:

מדוע נגנז המיכתב?

סקופ

עובדה חדשה בפרשת אלי כהן: לפני תלייתו כתב מיכתב לאשתו, נדיה, שבו כתב, כנראה בלחץ שוביו, כי נאלץ לרגל מפני שמנעו ממנו עבודה. המוסד, שהדליף בחו"ל את תצלום המיכתב, לא טרח להראותו למישפחה בישראל.

15

כתבת השער האחורי:

„עוד אשחק במיגרש הטניס!"

בניצוחה של תקופה פוליטית קשה פקד את שולמית אלוני התקף־לב. ממיטת חוליה שלחה פתק ל„העולם הזה", בו היא מכריזה שתתגבר. „למרות שאני מר־גיזה את האלוהים של שר־ה־פנים," ומבטיחה שהיא עוד תח־זור לשחק על מיגרש הטניס.

8

נשארים כיתה!

שנת הלימודים שהסתיימה לפני שבוע נפתחה לפני עשרה חודשים, כשנולדה הממשלה הנוכחית. אילו חיל־קו לשרים תעודות, כמו לתל־מידים — מה היה כתוב בהן?

11

צד"ל: צה"ל וצילו הדל

צה"ל מאמן אותו, מממן אותו, מחמש אותו, חונך אותו, מאכיל אותו, מפקח ומשגיח עליו. אך הגנרל אנטואן לחד מכריז כי צד"ל הוא כוח לבנוני עצמאי.

18

רחל המרחלת מדווחת:

יורם טוקוב, שרה מור ודודו הלוי מצטרפים לכוחותיו של אלוהים.

באור־שמח ● **לוליק לוי** יצטרך לחזור לבימה ● **מיכאל קליינר** הח־ליף את אשתו במזכירתו ● **שרון הראל** (בתמונה) עזבה את **אבי נשר** אחרי שאביה השקיע בשניים מסרטיו – לאביה של **ליאנה ברוך** הספיקה, כנראה, השקעה בסרט כושל אחד ● כיצד מתנחם **אלישע גולדמן** השוהה עתה בניו־יורק?

40

מלכודת למנהל בית הכלא

קצינה בבית־הכלא ברמלה הטמינה מל־כודת למנהל ותפסה אותו כשהוא גונב כספים מארנקה. המנהל טו־ען: „רק רציתי ללמד אותה לקח, שלא תהיה מפוזרת!"

27

העולם הבא

נמשך הביזבוז בדלק: עוד נזקק איים לשרוף את ילדיו, במחאה על הגזירות. מישרד־האנרגיה חוקר.

42

מוטב ברזל מלובן

מישרד־הבריאות החליט לסגור את בית־החו־לים הקהילתי בירושלים העתיקה, ולהעביר את החולים הערבים להדסה „וזה רק לטובתם!" אבל במיקרה כזה יעדיפו המאושפזים טיפול בברזל מלובן וישימו מיבטחם באללה.

20

ליזה וג'לי

שני ישראלים, ילידי מארוקו, סיחררו את ראי־שיהן של נשות ניו־יורק. השיטה שלהם היא עי־צוב תיסרוקות שאפשר לתקן בבית. (בתמונה: בסיגנון ליזה מינלי, בתוספת ג'לי.)

24

המדורים הקבועים:

מיכתבים – מה כתב היהודי על הקירות בפומפיאה 3
קורא יקר – עוד על קשרי־ההשתקה 4
תשקיף – חתן המפכ"ל הורשע בהכאה 5
במדינה – רופאי האליל ורגע האמת 10
הנדון – „עובר כיתה, אבל לא בבית־הספר שלנו!" 11
אנשים – האקס של השדיים של אמריקה מבקר בארץ 12
יזמן אישי – שימעון פרס מסתבך במילים לועזיות 17
הווי – 3 שניות עוזי ב־23 דולר ו־75 סנט 20
גם זה וגם זה – חוצפה ישראלית ואוכל יפאני 21
לילות ישראל – גבה של זמרת כשולחן־כתיבה 22
חלון־ראווה – איך מסתפרים בניו־יורק 24
הוריסקופ – ההתאמה של מזל סרטן למזלות האחרים 26
תשבצופן – כינור קובאני (4 אותיות) 28
ספורט – אין ברירה, צריך להתאמן בחו"ל 29
מה הם אומרים – „התלות בסיגריות היא תופעה פסיכוסוציאלית!" 30
קולנוע – אסתר המלכה מוואדי סאליב 33
שידור – פרס והטלוויזיה 34
רחל המרחלת – האיש שהתאהב במיפלגה 40
העולם הבא – אין עשן בלי צמיגים 42

העולם הזה
בלי משוא פנים

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי ♦ המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 232262/3/4־03. תא־דואר 136 ♦ העורך הראשי: אורי אבנרי ♦ עורך־מישנה: דוב איתן ♦ עורך תבנית: יוסי שנון ♦ עורך כיתוב: גיורא נוימן ♦ צלמי מערכת: ציון צפריר, ענת סרגוסטי ♦ עורך דפוס: יפתח שביט ♦ ראש המינהלה: אברהם סיטון ♦ מחלקת המודעות: רפי זברוני ♦ המו"ל: "העולם הזה" בע"מ ♦ הדפסה: "הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב ♦ הפצה: "גד" בע"מ תל־אביב

קול יחיד

סרשת נקניקן־הדולארים משה בדש הולכת ומסתעפת. זה מעניין כשלעצמו. אך אותנו מעניין במיוחד היבט אחד של הפרשה, הנוגע לנו.

לפני כמה חודשים צצה בעיתונים מסויימים בדותה זדונית. כאילו עומר בדש זה לקנות את העולם הזה, כולו או חלקו.

פירסמנו בשעתו השערות לגבי המניעים שהביאו את בדש להפיץ בדותה זו. הוא ביקש לאיים על המישטרה ועל מס־ההכנסה. הוא סבר, כנראה, שהשילטונות יירתעו מלהמשיך בחקירתם נגדו, אם יתברר שיש בידו מכשיר עיתונאי רב־עוצמה כמו העולם הזה.

אך גם אז לא ידענו להשיב על שאלה מעניינת: איך הצליח בדש להחדיר בדותה מגוחכת זו לעיתונים? איך פירסמו העיתונים המסויימים את הבדותה הזאת, ביוזמת בדש ואיש־אמונו, הנוכל חזי כהן, מבלי לבדוק דבר, מבלי לשאול אותנו ואף מבלי להתקשר איתנו בכלל?

עכשיו מתגלים כמה פרטים, שאולי יש בהם כדי לשפוך אור על העניין. מסתבר כי בדש נהג לשחד אנשים רבים על־ידי אספקת סחורה בזול או בחינם והטבות אחרות. האם הופעלו שיטות כאלה גם כדי להחדיר לעיתונים את הבדותות על העולם הזה?

עד כמה שידוע לי, פורסמה הבדותה בפעם הראשונה בשבועון כותרת ראשית, מבלי שהשבועון טרח לשאול את פינו ולקבל תגובה מאתנו. לאחר מכן פורסמה אותה הבדותה בחינמון התל־אביבי של מישפחת שוקן, שוב מבלי לשאול אותנו — אף שכתבת של החינמון בילתה שעות במחיצתנו. מחדל זה מעיד על כוונת־זדון מובהקת.

האם יש קשר בין הפירסומים האלה ובין השיטות של בדש, המתגלות עכשיו יותר ויותר?

לא פרה קדושה

בספרו "נמר של נייר" מתח המישפטן משה נגבי ביקורת קטלנית על העיתונות הישראלית, הנכנעת לשילטון והמשרתת אותו, תחת למלא את תפקידה.

נגבי ציין כי מאז ומעולם חרג העולם הזה מכלל זה. בין השאר הזכיר כי ב־1962 ביטל צה"ל את ההאמנה של הכתב הצבאי של העולם הזה. בטענה שהעולם הזה פועל בעיקביות "בכיוון המנוגד לרוח חינוכו של צה"ל." עתרנו אז לבית־המישפט הגבוה לצדק, אך בלי הצלחה. החוק הגן על השילטון השרירותי.

מה היה מנוגד "לרוח חינוכו של צה"ל" כאז כן עתה, הטיף העולם הזה בעיקביות לשלום. נגד המדיניות הרישמית, שבראשה עמדו אז דויד בן־גוריון, משה דיין ושימעון פרס. תוך חיוב הצורך בקיום צבא חזק ובריא, מתחנו גם ביקורת נוקבת על הניהול המיקצועי־הצבאי של צה"ל ועל תקציב־הביטחון. זהו אותו הקו שעל פיו נוהג העולם הזה גם כיום (ראה הנדון).

קו זה היה מנוגד לחלוטין לנוהג של העיתונות הכללית, שבה שררה הסכמה שאין מותחים ביקורת על צה"ל. צה"ל נחשב כפרה קדושה, שאין להרהר אחרי מעשיה. די היה לראש־הממשלה ולשר־הביטחון לכנס את עורכי העיתונים היומיים, כדי שאלה יקפצו לרום וישתיקו כל ביקורת שהיא.

מגמה זו התחזקה עוד יותר בעיקבות שיכרון הניצחון של מילחמת ששת־הימים, והובילה במישרין לאסון של יום־הכיפורים. העולם הזה היה העיתון היחידי שהזהיר מפני האסון הממשמש ובא. אחרי מילחמה זו נתקפו כמה עיתונאים בהירהורי־חרטה והחלו מחקים את העולם הזה, אך המצפון נרגע חיש־מהר, והעיתונים הפכו שוב אסקופה נדרסת לרגלי מערכת־הביטחון. התוצאה היתה מילחמת־הלבנון.

עכשיו נשמעים שוב הירהורי־חרטה, ושוב מעזים בעיתונות הכללית למתוח ביקורת על מערכת הביטחון ותקציבה. אני מנחש שגם הפעם יירגע המצפון, והעולם הזה יישאר שוב בודד במערכה זו.

עורכים הופכים לקומיסארים

בראיון טלוויזיוני גילה נגבי פרט אקטואלי, המעיד על המצב.

הוא סיפר כי עורכי העיתונים היומיים (אותה "ועדת־עורכים" הידועה לשימצה) השתכנעו שאין לגלות שום פרט על המשא־ומתן לחילופי־השבויים. שהסתיים בסופו של דבר בהחלפת 1150 אסירים ביטחוניים בשלושה שבויי צה"ל. העורכים קשרו קשר של השתקה לגבי נושא חיוני זה.

אך הם לא הסתפקו בקשר זה. עורכי־העיתונים פנו אל הצנזורה הצבאית וביקשו אותו להטיל קשר זה בכוח על מי שאינם חברים בוועדת־העורכים. קרי: על העולם הזה.

הצנזור הצבאי נענה לבקשה זו של עורכי־העיתונים והפעיל את הסמכויות שיש לו, על פי חוקי־החירום של המנדאט הבריטי, וכך גנז גם אצלנו כל מילה על נושא זה.

עכשיו בא הרמטכ"ל, משה לוי, ואומר כי הפעלת הצנזורה בפרשה זו היתה בגדר שגיאה. וכי מוטב היה להביא את הפרשה כולה לדיון ציבורי בעוד מועד.

אני רוצה להבהיר כאן לחלוטין כי לא זה בלבד שלא היינו שותפים לקשר־השתקה נלוז זה, אלא שניסינו להילחם בו בכל כוחנו. עשרות פעמים נפסלו אצלנו על־ידי הצנזורה קטעים שנגעו לנושא זה. פעם אחת הופענו בעניין זה לפני בית־המישפט העליון (גם עניין זה נאסר לפירסום).

יש לראות בחומרה רבה את פעולתה של הצנזורה הצבאית, שמנעה דיון ציבורי לגיטימי על נושא שהיה בהכרח שנוי־במחלוקת בציבור, ושבו היתה לציבור הזכות הלגיטימית להשמיע את דעתו ולהשפיע על ההחלטות.

אך יש לראות בחומרה רבה שיבעתיים את התופעה של עורכי־העיתונים, המופקדים על חופש־העיתונות, שלא זה בלבד שהם קושרים ביניהם קשר של השתקה, אלא שהם גם פונים אל הצנזורה הצבאית כדי להשתיק את הדברים בעיתונים אחרים. כך הופכים עורכי־העיתונים הממוסדים את עצמם לדיקטטורים של המידע במדינה — דיקטטורה שאינה נופלת מזו של קומיסארים בדיקטטורה קומוניסטית.

אורי אבנרי

מכתבים

(המשך מעמוד 3)

כאשר פולה ביקשה לשמח את ליבה של נחמה והגישה לה, באחד הימים, במתנה אלבום־תמונות הכינוס, שנערך לזכר הצנחנים הארצישראליים שיצאו בשלהי מילחמת־העולם לאירופה, נערך במעגן, כי שם היה, בימי המנדט, שדה־

"שלוש הגרציות" בציור־קיר בסומסיאה
יהודי אחד כתב על קיר ביתו –

שרון, רבין ולהט בחגיגת התיזמורת
– נוסחה עברית, מקורית יותר

על דויד בן־גוריון, שכלל גם תצלום של הטבעת אוניית־הנשק אלטלנה. נחמה כעסה מאוד וסירבה לקבל את האלבום, שהכיל תצלום כזה, ורק אחרי שדויד בן־גוריון הורה להוצאת־הספרים להשמיט את התצלום המזוויע מהמהדורה השניה של אותו אלבום, ניאותה נחמה כהן לקבל אותו, עם הקרשה של שני הבן־גוריונים.

אריה יעקבסון, רחובות

● ● ●

מעגן על שפת הכינרת

היכן התרסק המטוס בכינוס ההמונים ב־1955 (העולם הזה 3.7).

אתם לא הראשונים שמתבלבלים. ציפורה כסה המנוחה לא נהרגה באסון במעגן־מיכאל. היא נהרגה באסון במעגן.

הדבר היחיד המשותף לשני המקומות האלה הוא שהם נוסדו באותה שנה (1949). אבל מעגן, שם קרה האסון, שוכנת על שפת הכינרת, ומעגן־מיכאל מצויה מערבית לכביש חדרה־חיפה.

תעופה קטן, שבו אימנו הבריטים את הצנחנים האלה (שביניהם היו חנה סנש ואנצו סירני).

חזי פרידמן, רעננה

● ● ●

שיבה אל המקורות

על ימי פומפיאה האחרונים (העולם הזה 3.7).

את הכותרת שנתן העולם הזה לחינגת העשירים בתל־אביב, ביום שבו גזרו את הגזירות על הציבור, חינגה, שמחיר כרטיס־הכניסה אליה (500 דולר פלוס) עלה בהרבה על הכנסתו הממוצעת של שכיר, עוד בטרם שחיקת־האימים, יכולתם להחליף בשקט בכותרת עברית, מקורית יותר: סדום ועמורה.

כי כך, בדיוק, עשה יהודי אחד, שחי ב־פומפיאה בשנת התפרצות הווזוב (79). הוא עוד הספיק לכתוב, בפחם, על קיר ביתו, אומנם באותיות לטיניות: סדום ועמורה.

איתן קפלן, חיפה

דין תשקיף

קיסר יילחם בוועדים

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, לא יאפשר לוועדים החזקים להכתיב לו את המשך המאבק בממשלה.

השבוע ניאות קיסר באופן טאקטי, לדרישת שני ועדים לקיים שביתת־אזהרה. בקרוב הוא יתפנה כדי להשליט סדר בין ראשי הוועדים ולהוכיח להם שהוא בעל־הבית היחיד בהסתדרות.

במיפעלי ההסתדרות

עבדו בשביתה

בכמה מיפעלי „תדיראן", השייכים לקונצרן ההסתדרותי „בור", עבדו ביום השביתה הכללית, שהכריזה ההסתדרות בשבוע שעבר. רק אחרי התערבות מועצת־פועלי־חולון הוספקה העבודה.

גם מיפעל השימורים פריכוז של חברת יכין חקל ההסתדרותית פעל ביום השביתה. בעת שפועלי המיפעל, שבהוד־השרון, נשלחו על־ידי מועצת־הפועלים המקומית לשמור בשערי המיפעלים הפרטיים ולמנוע הפרות־שביתה. בתוך פריכוז התנהלה הפעילות כסידרה: פועלות מהשטחים הכבושים עסקו בכיבוש מלפפונים.

תמיר נכשל שוב

ניסיון נוסף של שמואל תמיר לשוב לתנועת־החרות, באמצעות לחץ שהפעילו ותיקי התנועה, נכשל באחרונה, אחרי שגם יצחק שמיר, דויד לוי והצעירים הביעו התנגדות מוחלטת לצירופו מחדש.

ישראל הזהירה את TWA

המודיעין הישראלי הזהיר את חברת ה־תעופה „טי־דבליו־איי" מפני חטיפה אפש־רית באירופה, עוד לפני החטיפה של מטוס החברה, שהמריא מאתונה ואולץ לנחות בבירות.

דובר החברה הסביר לכתב בניו־יורק שהחברה אינה חוששת לגלות עם מי היא מתייעצת בענייני־ביטחון, אך לא תבדיש את הידיעה.

מיסמך אנונימי

נגד קראוס

מיסמך אנונימי, החתום על־ידי שוטרי מחוז תל־אביב ושנשלח השבוע לשרי המישטרה והמישטים, מבקר־המדינה וח"כים, חושף פרשה חדשה במישטרה — הראשונה שבה מוזכר המפכ"ל החדש, דויד קראוס.

המיסמך מתייחס לקציני־בכיר ביחידה המרכזית, אשר לזכותו זוקפים הצלחה בסיעתה תיק שהעסיק רבות את מישטרת תל־אביב.

בין השאר נכתב במיסמך: „לפני מיספר חודשים הואשם האיש בהחזקת סמים, העלמת ראיות, הכשלת חקירה ומיספר סעיפים נוספים. התיק נגרך על־ידי אנשי יחידת חקירות־פנים, כשבסיום החקירה שוכנע הצוות הבודק כדבר מעורבות הקצין במיוחס לו."

צייד הכיסים, משה טוב, שהיה ביחד עם האיש במקום־האירוע, סלון „טוקיו" ברחוב אלנבי בתל־אביב, נבדק במכונת־אמת ונמצא שהוא דובר־אמת.

בהמשך נכתב במיסמך ש„חומר־החקירה הועבר לפרקליטות מחוז תל־אביב לצורך הגשת כתב־אישום. משום־מה התיק נסגר, לטענת הכותבים — אחרי התערבות בכירים.

הכותבים חושדים שהקצין עשוי היה לפתוח את פיו, אילו הועמד לדין, ושלכן נסגר התיק נגדו.

חתן המפכ"ל

הורשע בהכאה

ביום השני הקרוב ייגזר בבית־הדין המישמעתי של המישטרה דינו של הפקד אלי ארזי, שהורשע בהכאת אזרח שהציק טלפונית לאשת קצין־המישטרה צבי וולף.

ארזי הוא בעל בתו של המפכ"ל, דויד קראוס, הנלחם בנגע אלימות השוטרים.

פרס הכין חוק פאשיסטי

צפויה תנועת־מחאה עולמית נגד הצ־עת־חוק, שהתנחה השבוע במפתיע על שולחן־הכנסת, ושיש בה הסיכה נגד ה־מישטר הדמוקרטי במדינה.

הצעת־החוק הוספת לעבירה פלילית כל פגישה עם אדם הממלא תפקיד באש"ף (המוגדר בחוק כ„ארגון טרוריסטי"), בלי קשר לטיב המגע ולמטרתו.

על פי החוק הקיים, אין עבירה פלילית בפגישה כזאת, כאשר בעל־הפגישה מו־כיח כי יש לו סיבה טובה (פוליטית) לפגישה, וכי לא פגע בביטחון־המדינה. על סמך הסעיף הזה נפגשו יותר מתריסר חברי־הכנסת, וביניהם יוני המערך, עם אישים באש"ף. כאשר היה יצחק רבין ראש־הממשלה, הוא עודד פגישות כאלה. גם מנחם בגין לא פעל נגדן, ואף ניצל אותן לא פעם לצורך מגעים על שיחרור שבויים.

הצעת־החוק החדשה הובנה על־ידי שימעון פרס יחד עם הליכוד מאתורי גבם של אנשי מיפלגתו. היא נוגדת את עקרי־נות־היסוד של המישטר הדמוקרטי, ויש לה אופי טוטאליטרי מובהק. אין ספק ש־תעורר רעש עצום ברחבי העולם.

לפי חוק זה, גם פגישה עם עיצאם סרטאווי, יועצו של ערפאת, אשר נרצח מסני שתמך בגלוי בשלום עם ישראל, היתה מהווה עבירה פלילית חמורה.

אם יתקבל החוק, אין ספק שראשי תנו־עת־השלום הישראלית ימשיכו בפגישות, ומישפטיהם יעוררו מערכה עולמית נגד ממשלת־ישראל.

שיפוצים במחוז הדרומי

מטה המחוז הדרומי של המישטרה עובר עתה שיפוצים יסודיים. בינתיים מאציל מפקד המחוז, רחמים קומפורט, סמכויות רבות לסגנו, דויד יהודאי, ולמפקד מחוז ירושלים, חיים אלבלדס.

קומפורט מצמצם מאוד את היקף פעילותו.

גוראל מבזבז מיליארדים

למרות המצב הכלכלי החמור, מתעקשת עיריית־חיפה לבזבז יותר משלושה מיליון דולר, מכספי משלם־המיסים העירוני, לשם בניית בית „ד"לבנים" חדש בעיר, תחת להשלים את הבניין המקורי, שתוכנן על־ידי האדריכל דויד יגאי. מיבנה זה זכה בשבחים מיקצועיים רבים והשלמתו תעלה בפחות מחצי מיליון דולר.

עבודות הבניה במיבנה המקורי הופסקו בשלב מתקדם, אחרי שיגאי התריע על ליקויי־בניה חמורים של הקבלן ועל אי־סדרים כספיים.

עיריית חיפה ניסתה לפני שבוע להעביר במועצת־העיריה החלטה על מסירת הבניין המקורי לאירגון נכי צה"ל, לצורכי מופעים ואחסנה, אך ברגע האחרון חזר בו ראש־העיריה, אריה גוראל, משום שאחת מחברות־המועצה הסבירה שהמעשה יהיה בלתי־חוקי, וחברי המועצה עלולים להסתבך בפלילים.

מחסלים את שרידי זיגל

היחידה הארצית לחקירות־הונאה של המישטרה תסוצל בקרוב, באופן שיחסל סופית את ברשרת־תיפקודה.

היחידה תוציא צוותים לדרום ולצפון הארץ. מפקדה, יורם גונן, ומודיעין היחידה יועברו למטה הארצי בשייח־ג'ראח בירושלים. במישרדים ביפו יישאר צוות מצומצם.

ההחלטה על הפיצול, זמן קצר אחרי שמפקדה הקודם, בנימין זיגל, הועבר ממנה במיסגרת חילופי־תפקידים במישטרה, מעוררת התקוממות אדירה בין החוקרים ביחידה, והם אינם מתכוונים לעבור לסדר־היום על החלטה זו.

יורדים יממנו את חרות

שלושה ישראלים־לשעבר, המתגוררים בארצות־הברית, הזמרו השבוע במצודת־זאב כמי שיושיעו את התנועה מגרעו־נותיה הכספיים הכרוניים.

השלושה הם איש הטכסטיל ג'ק נאסר, המבקש לרכוש את מיפעל „אתא"; מלכי הג'ינסים האחים נקש ומשולם ריקלים. כל השלושה מקורבים לאריאל שרון.

כהנא גנב דינארים ונאסר

חייל־מילואים, הסמל מאיר כהנא נדון לשיבעה חודשי־מאסר, שלושה מהם בפועל, ולהורדה לדרגת טוראי, על שגנב 820 דינארים ירדניים מתושב הגדה המערבית. כהנא גנב את הכסף במהלך ביצוע חיפוש שיגרתי בכליו של התושב על גשר־אדם.

כהנא הורשע על פי הודאתו.

לנדאו מתנקם בכבאים

אלי לנדאו, ראש עיריית הרצליה, עיכב ביומיים את תשלום שכרם של הכבאים בעירו, בגלל סיכסוך פוליטי בינו ובין שותפיו מן הערים הסמוכות באיגוד־הערים לכיבוי־אש.

„מי שלא הולך בקו של ראש־העיריה — סובל!" הודיע לנדאו לכבאים הנדהמים.

קולס יודח

יושב־ראש ועדת־האירגון של המיפלגה הליברלית יודח מתפקידו בישיבה הקרובה של הנהלת המיפלגה. קולס, נאמנו של השר אברהם שריר, יהיה הקורבן הראשון של מילחמת יצחק מודעי בשריר ובחסידיו.

ייתכן שקולאס יישאר בתפקידו, אם יגיע להסדר מוקדם עם מודעי — שפירושו יהיה נטישה־למעשה של מחנה שריר.

העלמות כספים ב„כך"?

עובד מישרד החינוך, משה נוימן, שהוא גם מזכיר תנועת „בך", ניהל את הפעילות הכספית של התנועה במהלך הבחירות ה־אחרונות. בדיקה העלתה שאין הסבר מפי־רט למה שנעשה בכספים המתקבל ל־40 אלף דולר.

מאיר בהנא עצמו ידרוש בקרוב הס־ברים מנוימן.

שינויים במרכז העיצוב

צפויים שינויי־בעלות במרכז־העיצוב בנמל־יפו. המקום, שנפתח בקול רעש גדול, הוא כושל, בעיקר בגלל יחסים אישיים עכורים בין השותפים.

סל המחייה של רונית ודניאל

ב**יום שבו** הוכו השכירים, העלה דניאל את ההצעה שהוא, רונית ומאיה, בתם בת שלושת החודשים, יחזרו להתגורר אצל אמו. רונית סירבה להתייחס להצעה כאל אפשרות מציאותית. „אם אעשה זאת ארגיש כעניה מרודה, והרי אינני כזה" אמרה.

רונית ודניאל בידרמן, בני 25, הם מה שנקרא „זוג צעיר ממוצע". הוריה של רונית הם עובדי־מדינה. אביו של דניאל, אף הוא עובד־מדינה, נפטר לפני שש שנים. אמו עובדת במחלקת יחסי־הציבור של בית־החולים שערי־צדק.

שניהם ילידי ירושלים. שניהם שירתו בצבא. רונית בחיל־אוויר, דניאל בשריון. לפני שלוש שנים נישאו. במשך שנה וחצי אחרי החתונה גרו אצל אמו של דניאל, כדי לחסוך כסף לקניית דירה. אחר־כך, בעזרת משכנתה ותוכנית־חיסכון של רונית, קנו דירה בת שלושה חדרים.

היום אומר דניאל: „אילו ידענו שהאינפלציה והמשכנתה יחנקו אותנו, לא היינו קונים דירה. היינו גרים בדירה שכורה, אצל אמי, או עוברים לעיר־פיתוח."

אלא שלפני שלוש שנים הכל נראה אחרת. רבים האמינו כי „הכלכלה הגבוהה" אכן תביא שיגשוג אמיתי.

חלטורה במס־ההכנסה

ב**תחילת דרכו** בשוק־העבודה עבד דניאל במיפעל צ'מפיון מוטורס, כמפעיל־מחרטה. העבודה היתה חד־גונית, משעממת עד אימה. השכר בשלהי 1981: 5500 שקל ל־חודש.

דניאל חיפש עבודה אחרת, מעניינת יותר, מכניסה יותר. כך הגיע למישרדי מס־ההכנסה, שם הוצע לו שכר של 7000 שקלים חודשיים. היום, בדירוג י"ז של עובדי־המדינה, הוא משתכר 420 אלף שקל לחודש, וזה כולל תשלום עבור 20 שעות נוספות ו־100 אלף שקלים של תוספת מיר־חרת.

רונית התחילה לעבוד, מיד עם שיחרורה מהצבא, בבנק לאומי. היא עדיין עובדת בבנק, ואף הועלתה לדרגה 7. השכר: 300 אלף שקל לחודש, ליום־עבודה מלא.

שכר משותף של 720 אלף שקל לחודש, כפי שמתברר מטבלת ההר־צאות של בני־הזוג, גורם להם לגרעון חודשי של 77 אלף שקלים.

אלא שחשבון־ההוצאות הנוכחי הוא רחמן וסלחן, אפילו חייכן. בחודש הבא תעלה המשכנתה ל־430 אלף שקלים. עליית המחירים תקפיץ גם את סעיפי הכלכלה והחשבונות. ההכנסות ישארו במקומן הקבוע: 720 אלף שקלים.

אומר דניאל: „יש לי תעודה של מנהל־חשבונות. אני יכול לעסוק בע־בודות פרטיות, אחרי שעות־העבודה, בלי לדווח למס־ההכנסה, וכך להשלים את משכורתי. אלא שאני סבור שאין זה נאה שעובד מס־ההכנסה יעבור על החוק."

ממשלה בצלחת

מ**בט חיצוני** אינו מגלה את סימני ההבהלה הכלכלית. חדר־האורחים, למשל, מרוהט בצורה הישראלית ה־מקובלת: ספה לבנה, שלוש כורסות ומכשיר־טלוויזיה, זכר לימי־ארידור ה־עליזים.

אולם מתחת לפני השטח מתחילים לבעבע החשבונות הקטנים, הספירה הכפייתית של כל אגורה. סעיף הכל־כלה קובע: 200 אלף שקל לחודש. כלומר, לכל אחד מבני־הזוג מוקצבים 25 אלף שקל לשבוע.

מזה זמן־מה אין הם נכנסים לסופר־מרקט. את קניותיהם הם עורכים בהיפר־שוק, שהוא זול יותר. בשר־בקר חדלו לקנות. עברו לבשר־עוף, [illegible] רק פעמיים בשבוע. גם [illegible] הקוקה־קולה המסורתי של [illegible] השישי נמחק מרשימת־הקניות. [illegible] נעלמו כל אותם פינוקים קטנים, [illegible] פרוטה, המענגים את חיי היום־יום, [illegible] בירה וירקות קפואים, שלא בעונה. נשארו: ירקות, פירות, ביצים, [illegible] לבן, גבינות כחושות, עוגות מאפ־בית, עוף וקציצות־בשר, איטריות [illegible] שאר תוספות־ארוחה בצקיות.

כשדניאל מדבר על הקיצוץ הגסט־רונומי, הוא מתרגז מאוד. „אני אוהב לאכול, ועכשיו הממשלה נכנסת לי לתוך הצלחת. במה אני עוד יכול לקצץ? פעם־פעמיים בשבוע אני שותה כוס־קפה ואוכל כריך במיזנון של המישרד. אני מניח שאאלץ לדחות את התענוג הזה לזמנים טובים יותר.

„אני יכול לוותר על לחם לבן, ולהתחיל לאכול לחם אחיד. אולם הסכום שאחסוך הוא כל־כך מגוחך, עד שאין טעם לוותר על הלחם האהוב עליי. ואם מישהו יאלץ אותי לוותר על אכילת בשר, אני אשתולל. לעזאזל! אני משתכר למחייתי בכבוד! מותר לי לאכול בצורה נורמלית, ולא כקבצן עלוב!"

פעם בשבוע מבקר אביה של רונית את בתו. יחד עם האב מגיע סל מיצרכים, גדוש בסוכר, קמח, שמן, אורז, איטריות.

כשבקבוק קוקה־קולה הופך למוצר מותרות נחשק, מתקבלת התלות בהורים כמובנת מאליה. „אין לנו ברירה," אומרת רונית.

מילת־מפתח: „אין כסף!"

ד**אובל הוא** התחום היחידי ה־מסווג תחת „אין ברירה". כל שאר תחומי־החיים נדחקים אל ה„יש ברירה", וממילא מוצאים את דרכם אל השוליים, ההולכים ומתרחבים מגזירה לגזירה.

כך קרה ללימודים האקדמיים. אומרת רונית: „החלום הכי־גדול שלי זה ללמוד מיזרחנות באוניברסיטה. עכשיו, כמובן, עליי להדחיקו. הרי אינני יכולה להפסיק לעבוד, רק כדי להגשים חלום ותיקי."

לדניאל חלום דומה. הוא רוצה ללמוד מישפטים, כלכלה או ראיית־חשבון. בדיוק מאותה סיבה, אף הוא דוחה את שעת ההגשמה.

כמו הלימודים, גם טיול לחו"ל הוא בחזקת חלום רחוק. „גם אני וגם רונית מעולם לא נסענו לחו"ל," אומר דניאל. „כל מי שהיה שם מספר כמה נהנה מהטיול, וכמה חו"ל יפה ומרשימה. ואנחנו שומעים ומקנאים. אין לנו אף לא שמץ של סיכוי לצאת מהארץ בקרוב."

השנה נאלצו לוותר גם על בילוי חופשה קצרה בארץ. „הבנק אירגן לנו שהייה של שישי־שבת במלון בנתניה. היינו צריכים להוסיף מכיסנו 53 אלף שקלים. מובן שלא יכולנו להרשות לעצמנו להוציא סכום כסף כזה גדול," אומרת רונית.

אחר־כך נשקלה הנסיעה השנתית

הכנסות

משכורתו של דניאל	420,000	שקל
משכורתה של רונית	300,000	שקל
סה"כ:	720,000	שקל

הוצאות

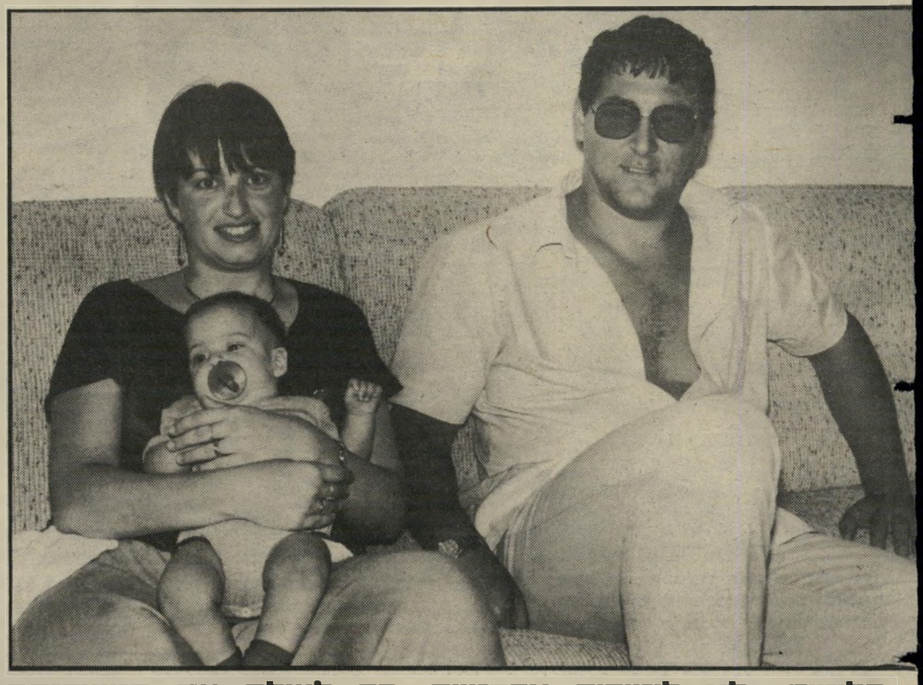
משכנתא	315,000	שקל
כלכלה	200,000	"
מטפלת	80,000	"
חשבונות: מים, חשמל, טלפון	60,000	"
מאיה	50,000	"
וואד בית	37,000	"
ארנונה	25,000	"
תכנית חסכון	20,000	"
ביטוח שיניים	10,000	"
סה"כ:	797,000	שקל

כלכלה: לחם לבן כן, בשר־בקר לא, קוקה־קולה לא

ביגוד: או מאמא או משוק בצלאל

חלומות: לא לימודים אקדמיים, רק לשלם את המשכנתה

בידור: טלוויזיה וסטריאו, לא תיאטרון

נסיעות: בלי טיולים

לכינרת, בחברת כמה זוגות־חברים. ושוב נאלצנו לדחות את הרעיון, מחוסר־תקציב.

תשובות דומות משיבים רונית ודניאל לשורה ארוכה של שאלות. „לא יכולנו", „אי־אפשר", „אין כסף", הן מילות־המפתח המנהלות את משק ביתם.

כל כמה זמן הם צופים בסרט?

„פעם בחודש".

הצגות?

„בשנה שעברה היה לנו כרטיס מנוי לתיאטרון. השנה לא יכולנו לחדש אותו. סביר להניח שלא נבקר בתיאטרון אף פעם אחת."

מזל שיש יום־הולדת

אם הם קונים ספרים?

דניאל: „אני מאוד אוהב לקרוא, וגם לקנות מפעם לפעם ספרים. עכשיו, כמובן, איני יכול. למולי, חגגתי את יום־הולדתי לפני חודש, ואז קיבלתי במתנה שלושה ספרים."

רונית ודניאל, החיילים האלמונים של הכלכלה הישראלית, נבוכים. לא, אין בהם מרירות. הרי המדינה חייבת להיחלץ מהמצב הכלכלי הגרוע. רק חבל שעיקר הנטל נופל על השכירים. הם אומרים.

האם חשבו אי־פעם לרדת מהארץ?

דניאל: „אבי היה אזרח קנדי. אם ארצה, אוכל לקבל דרכון קנדי. אבל אני לא רוצה. אבי היה ממייסדי כפר־בלום, אני ורונית שירתנו בצבא. אנחנו דבוקים למדינה. כאן הבית שלנו, לטוב ולרע. אם אעזוב, ארגיש שבגדתי בחבריי ובבני־משפחתי, שנשארו כאן."

לא רק אהבת המולדת מעודדת את רוחם של רונית ודניאל. גם התיקווה. „בעוד שמונה שנים נשלים את תשלום המשכנתה," כך דניאל. „החיים, בשבילנו, יתחילו בגיל 33."

„אני משתכר למחייתי בכבוד! מותר לי לאכול בצורה נורמלית!"

בגדים?

רונית: „אחרי הלידה קניתי שימלה בשוק־בצלאל בתל־אביב. בדרך כלל אמי קונה לי בגדים."

האם יש בהם מרירות על שהם עובדים רק למחייתם?

שרה ליבוביץ

באמצע מישחק טניס לקתה החי"כית בת ה־56
האם הבעיות המטרידות את מיפלגתה הביאו עליה

ליבה של השולמית

זוג צעיר הצמד שולמית וראובן אלוני בבי־אלוני במינהל מקרקעי ישראל בצפון, ולמעשה השתתף בביצוע תכנית „ייהוד הגליל". למרות פער־הגילים בין ראובן ושולמית אלוני, יש בין השניים מערכת־יחסים יוצאת מן הכלל. לזוג שלושה בנים.

לפני שלושה שבועות באה ח"כ שולמית אלוני לבית־החולים איכילוב בתל־אביב, כדי לעבור סידרת בדיקות שיגרתיות. התוצאות, בסוף יום עמוס של בדיקות, השביעו רצון. הן לא הצביעו על שום מימצא פתולוגי.

אלוני, הידועה באהבתה הגדולה לשני ענפי־ספורט — שחיה וטניס — נשמה לרווחה. לאשה פעלתנית בת 56, שיש לה ראגות רבות בבית וב־מיפלגה, היו המימצאים משמחים.

אבל לא לעולם חוסן. ביום שבו שידרה הטלוויזיה בשידורים ישירים מלונדון את אליפות הטניס בווימ־בלדון, לקתה אלוני בהתקף־לב בינוני, במהלך מישחק־טניס.

אלוני, ששיחקה בשעת־בוקר מוק־דמת עם חברה במיגרש בכפר־שמריהו, לא הרחק מביתה, חשה ברע והתלוננה על כאבים עזים בחזה. בעלה, ראובן, מיהר להזעיק אמבולנס שח"ל — שי־רות חולי־לב — שאיבחן מייד אותם בשרירי־הלב. אחרי טיפול קצרצר במ־קום היא הובהלה לבית־החולים מאיר בכפר־סבא, שם תשהה לפחות עשרה ימים, בחדרי המחלקה לטיפול נמרץ.

היו בכנסת שאמרו השבוע שאין הם מתפלאים על התקף־הלב שלה דווקא בימים אלה. אלוני ניצבת עתה על פרשת־דרכים פוליטית, דבר הגורם לה, בוודאי, הרבה שיברונות־לב.

תנועה של אשה אחת

שולמית אלוני, הצעירה הניצ־חית שבספר מי ומי אין מציינים את שנת־הלידה שלה, רגישה מאוד להתקפי־לב. אמה נפטרה ב־1967 כ־עיקבות התקף־לב ראשון. בעלה, ראו־בן אלוני, עבר ב־1976 ניתוח־לב־פתוח.

שמה של הח"כית המפונקת של התיקשורת הלך ונדחק בחודשים ה־אחרונים מהכותרות. לא היה זה במיק־רה, וזה קשור מאוד במעמדה הפוליטי.

אלוני החלה את דרכה הפוליטית כחברת הכנסת השישית, בשנים 69־1965. גולדה מאיר, שתיעבה אותה אישית, סובבה אותה בכחש עד סמוך למועד סגירת הרשימות לכנסת ה־שמינית, בשנת 1973, ולבסוף השאירה אותה במקום לא־ריאלי. אלוני, בעזרת קומץ ידידים, הרכיבה רשימה מאולת־רת משלה, ובדקה ה־90 נרשמה כחוק.

בחירות 73' נדחו ליום האחרון של השנה, בגלל מילחמת יום־הכיפורים. הרשימות של המיפלגות לא נפתחו מחדש כפי שדרשו רבים, וחלק מן המרירות הציבורית התנקז ברשימת ר"ץ — התנועה החדשה לזכויות האזרח. יחד איתה נכנסו לכנסת בועז מואב ומרשה פרידמן, נציגת התנועה הפמיניסטית. אלוני הופתעה מהניצ־חון, וליבה ניבא לה רעות.

כעבור זמן הצטרף אליהם אריה („לובה") אליאב, שפרש ממיפלגת־העבודה, והוקמה סיעת יחד. אך אלוני התקשתה לעבוד בחברותה מוזרה זו. החבילה התפרקה, והיא נותרה עם מואב בלבד. פרידמן הלכה עם לובה.

אין ספק שאלוני מיטיבה לעבוד כשהיא לבדה. בבחירות־המהפך של 1977 השיגה זאת. סיעתה זכתה במר־שב אחד בלבד — המושב שלה. אלוני־חגגה. על רקע סיעת־העבודה המת־פוררת אחרי הלם ההפסד, היא ניסתה להזדהות עם הערכים הישנים של המיפלגה, שאותה עזבה בלית־ברירה.

בבחירות 81' שוב התמודדה לבדה, למרות כל החיזורים אחרי המיפלגה־האם, כשמס' 2 ברשימה היה הד"ר מירון בנבנישתי, ואחריו כמה מאנשי שלום עכשיו. בבחירות אלה, כמו בבחירות קודמות, נכשלו מגעים שהיו איתה להקמת רשימה גדולה שמאלה מהמערך — כישלון שנבע בעיקר משאלות פרסונאליות של איוש הר־שימה המשותפת.

בנבנישתי כמעט שנכנס לכנסת, אבל מאות הקולות שהיו חסרים לר"ץ הותירו את אלוני ככוכב בודד גם בכנסת העשירית. פעילים מרכזיים שהיו בתנועה פרשו, ור"ץ היתה שוב תנועה של אשה אחת. לאלוני זה היה נוח. התיקשורת פינקה והבליטה אותה ואת עבודתה הטובה בענייני דת־מדינה. גם הפעם היתה אחת הח"כים הפעילים והמיומנים ביותר.

סוסים טרויאניים

ערב הבחירות האחרונות, ב־1984, ביקשה אלוני לצרף לרשי־מתה את אלוף־מישנה (מיל') מרדכי („מורל'ה") בראון, אחד האישים הבול־טים של שלום עכשיו, כדי לרכוב על גל ההתנגדות למילחמה. קמו שושבי־נים למהלך זה, אך אלה עמדו על כמה זמן, בעת שהרב הציק לתושבי מחנה־דהיישה. אלוני וחבריה סיירו במקום ונכנעו לדרישות הצלמים שהתעקשו לצלם את אנשי ר"ץ יחד עם הרב לוינגר.

חברים ויריבים אלוני וחברים מר"ץ, מרדכי („מורל'ה") בר־און, (מימין) ויוסי שריד, בעת עימות עם לוינגר, לפני

בהתקף־לב בינוני. את הצרה הזאת?

עיסקת־חבילה: לצרף גם את רן כהן, נציג פלג של ש"י, שהתפלגה בעיקבות מילחמת־הלבנון. אלוני לא רצתה בכהן, ונימקה זאת באופי השמלאני־מרי שיהיה לתנועה. היא גם טענה שאין מאחורי כהן שום דיוויזיות.

ההימור הצליח. להפתעת רבים, זכתה ר"ץ בשלושה מנדטים, ואלוני נדרשה שוב לעבוד בצוות, במיפלגה מסודרת, בעלת מנגנון, חברים רשמים, תנועת־נוער ומוסדות־בוחרים. אלוני נאלצה להתאים את עצמה למצב החדש, אך היתה מובטחת לה הבכורה הבלתי־מעורערת במיפלגה. צרתה החלה כאשר ר"ץ התרחבה משלושה לארבעה ח"כים, מייד אחרי כינונה של ממשלת־האחדות־הלאומית. יוסי שריד פרש מהעבודה. הוא קיווה להתייצב בראש מיפלגה גדולה של מפ"ם ור"ץ, אך מהלך זה נכשל. בלית־ברירה הצטרף לר"ץ. אלוני קיבלה אותו בזרועות פתוחות, מאחר שהגדיל את מיפלגתה בכנסת בשלישי. אך בליבה היו חששות. היא הבינה שסוס טרויאני חדר למיבצר הפרטי שלה. היא לא תיארה לעצמה שפעולתו תחל בתוך זמן קצר כל־כך.

לפני כמה חודשים הכין לה גם רן כהן הפתעה משלו. אלוני ביקשה להתמודד בראש רשימת ר"ץ בהסתדרות. אך רן כהן לא ויתר. כראש רשימת פלג של"י בהסתדרות, הוא ביקש את המקום לעצמו. נערכה הצבעה, ולתדהמתה של אלוני היא נוצחה במיגרש הפרטי שלה.

בעיה חמורה יותר באה מכיוון אחר. התיקשורת חדלה להאיר לה פנים כמקודם. שריד, המכשך בטלוויזיה וברדיו ככוכב־עליון, תפס את־אט את מקומה של אלוני. אין כמעט יום שבו אינו מופיע בכל כלי־התיקשורת. אלוני לא יכלה להתמודד עם כישרונו הנדיר להטיל את מרותו על העיתונאים, המשרתים אותו ללא סייג.

השיא בא בשתי התקפות עיתונאיות על אלוני ועל ר"ץ, שפורסמו באחד רונה על־ידי חברים טובים של שריד: דן מרגלית מהארץ ואמנון דנקנר מדבר.

התקפה ארסית

מרגלית לא הירפה מאלוני בעיקבות שאילתה שהגישה לשר־הבטחון, ושנתנה לה פירסום רב. מישהו השאיר הודעה במזכירה האלקטרונית של אחת מפעילות ר"ץ, וסיפר כי הוא שמע שהרב משה לוינגר ירה על חיילי צה"ל. אלוף־הפיקוד, כך סיפר, טישטש את הפרשה. המוסר היה הדובר־לשעבר של סיעת התחיה. אלוני, הנמצאת במירוץ נואש עם מכונת־הפירסום של שריד, מיהרה לעשות כותרות לסיפור, מבלי לבדוק אותו כלל. כאשר התגלה כלא־נכון, זכתה במנת ביקורת חריפה ביותר מידי מרגלית — רבר שלא היה יכול להתרחש בעבר, בזכות היחסים האישיים הטובים שבין השניים.

באותה השעה פירסם אמנון דנקנר במוסף השבועי של דבר כתבה ארסית, כתובה בכישרון רב, על מישלחת־שלום דמיונית של השמאל הישראלי, המתגלה בכל מערומיה. דנקנר, שהוא חבר אישי טוב של שריד, תקף בצורה שנונה ביותר את ח"כ בר־און, מבלי לנקוב בשמו במפורש, אלא תחת הסווה הקלושה „ח"כ הראון". השבוע ניסו אלוני ומקורביה לטעון שדנקנר התכוון לח"כ העבודה אהרון הראל, אבל הניסיון לא הצליח לשכנע.

בחוגים של יודעי־דבר פירשו את מאמרי מרגלית ודנקנר כנסיון של שריד לפגוע בשאר ראשי ר"ץ, כדי להשתלט על התנועה.

אלוני הבינה שהיא באמת נמצאת בפיתחה של תקופה חדשה בתנועה שלה.

מגורים לפני הנישואין

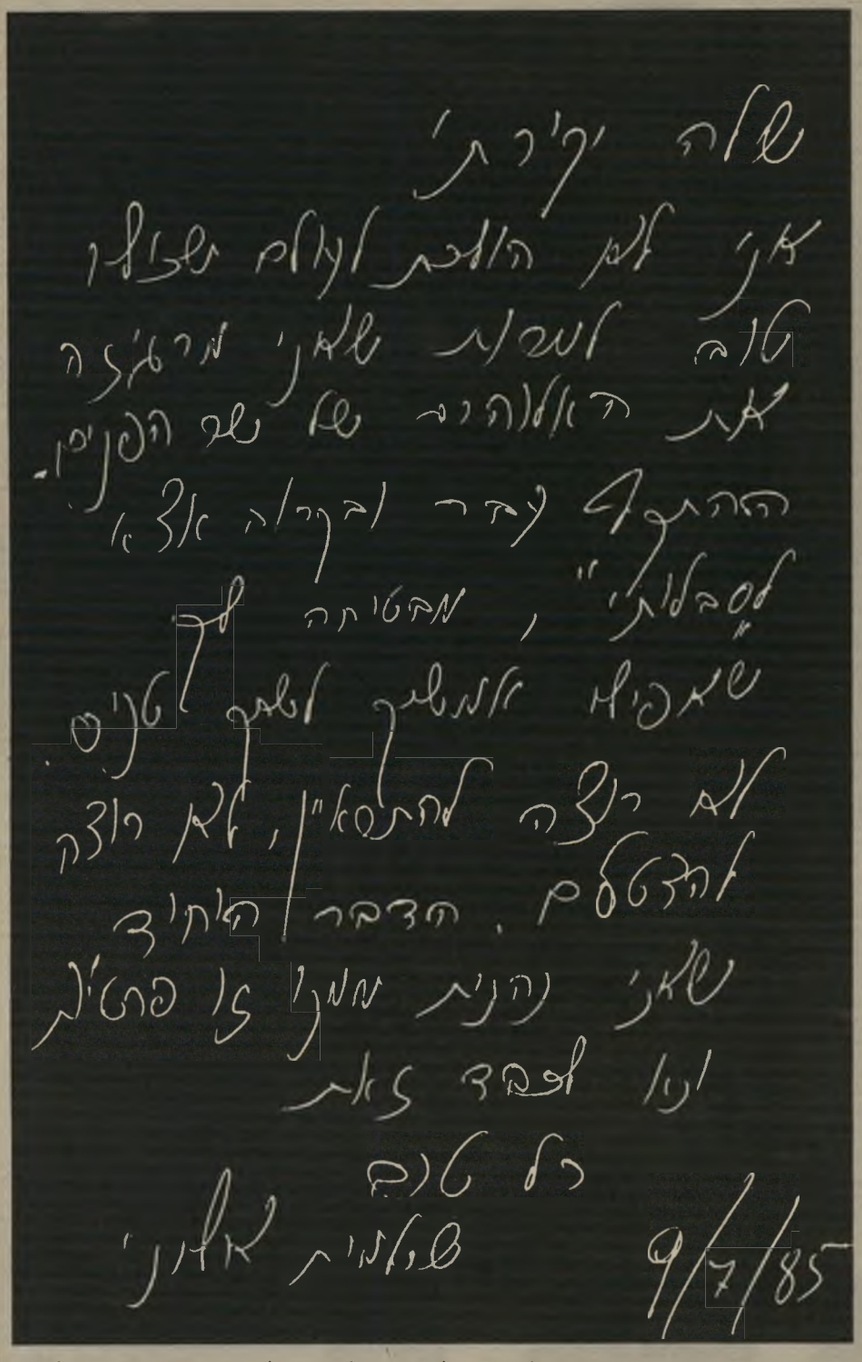
לא אחת כינו את אלוני „גאולה כהן של השמאל". הגם שיש קווים משותפים בין השתיים, הרי שעצם ההשוואה פוגעת באלוני. ח"כית ר"ץ, המתנשאת לגובה 1.70 מטר, מקפידה מאוד על חיצוניותה, למרות שלפעמים היא נראית מפוזרת. יש לה שיער בלונדי, מתולתל מטיבעו, עיניים ירוקות ופנים תקיפים. היא גנדרנית גדולה, וחובבת ענקים גדולים וארוכים. יש לה חולשה לתכשיטים כמו טבעות, סיכות ועגילים, ורצוי שיהיו גדולים. היא אנטי־צנטרית ואוהבת מחמאות. בראיון עיתונאי חושפני אמרה פעם „כשמישהו רץ סנטימטר, אני כבר רצה קילומטר." כמנהיגת מיפלגה הפונה אל הדור הצעיר של הישוב הוותיק, היא מקפידה על הופעה נעורית, ומשקיעה בכך מאמץ.

היא גרה בכפר־שמריהו. את ילדותה עברה בדרום תל־אביב, בשכונת נווה־שאנן. הוריה היו בעלי־מלאכה שכירים — האם תופרת־בית, האב נגר. שניהם שירתו בבריגדה היהודית.

פירסום בבריכה אלוני בבריכת מלון רמדה רנסנס בירושלים. אלוני צולמה על־ידי יורם להמן, צלם מוסף הארץ, לכתבה של דויד אורן על הח"כים ועל אורח־חייהם.

פתק מחדר הטיפול הנמרץ

ביום השני השבוע באה כתבת העולם הזה, **שולמית יריב, לבית־החולים** מאיר **בכפר־סבא כדי לבקר אצל ח"כ ר"ץ, שולמית אלוני, המאושפזת שם ביחידה לטיפול נמרץ, אחרי התקף־הלב שבו לקתה ביום השישי בבוקר. הגישה למיטתה של אלוני, בחדר המרכזי שבין שלושת חדרי היחידה, היתה חסומה. יריב כתבה לאלוני פתק, שבו איחלה לה בריאות וביקשה שיותר לה להיכנס פנימה כדי לפקוד את אלוני ולשוחח איתה. כעבור דקה שבה האחות ובידה מיכתב־תשובה קצר של אלוני (ראה גלופה). שבו הודיעה הח"כית על תשומת־הלב והוכיחה שהיא אכן מחלימה מהר מאוד.**

לאלוני היה את, אך הוא נהרג בגיל 12, כשקפץ ממקפצה בבריכה בבן־שמן.

שולמית התחנכה בבן־שמן, שם הכירה את חברה, מרדכי ליפקין, שאתו היא יצאה במשך ארבע שנים. בגיל 17 עברה ללמוד בסמינר בית־הכרם בירושלים. הם שכרו שם דירה ועברו להתגורר ביחד. „זה היה מהפכני, אבל התקבל מצויין," סיפרה אלוני. ליפקין נהרג בקרב על ירושלים, במילחמת תש"ח, כשאלוני היתה בת 19.

במילחמה היא הצטרפה לפלמ"ח וחלמה על הגשמה בקיבוץ, כנהגת טרקטור. „אבל כבר אז הייתי נתונה למצבי־רוח. יום אחד, אחרי המילחמה, קמתי, מצאתי דוד באנגליה ונסעתי אליו. השתוללתי שם ועשיתי חיים משוגעים במשך שנה. חזרתי מאנגליה ישר לכנסת. זה היה אז המקום בעיר."

בגיל 22, כאשר עברה כמורה בעייררות־פיתוח. הכירה את בעלה לעתיד, ראובן, שהיה נמוך ממנה, בעל שיער כסוף, מבוגר ממנה בעשר שנים, גרוש ואב לבן.

סיפר עליה בעלה־לעתיד: „היה לה שיער נהדר ועיניים יפות. היתה אז שנת שיטפונות, והיא חילקה בגדים בהתנדבות. היא השתמשה במכונית שלי כדי לחלק אותם."

השניים חיו ביחד חצי שנה, והחליטו להתחתן. הם נישאו באפריל 1952. „בהזמנות ששלחנו, כתבנו לכל־אחד מה עליו להביא: קילו מלפפונים חמוצים, קצת נקניקים, פיתות. כך עשינו את החתונה שלנו. לי היו אז בריוק שני זוגות מיכנסיים וחולצה אחת מעומלנת," סיפר אלוני־הבעל.

הזוג עבר להתגורר בדירת הוריה של שולמית ביד־אליהו. שם הם גרו שנה, עד להריון הראשון.

לוי אשכול, שהיה אז שר־החקלי־

(המשך בעמוד 38)

העם

רופאי אליל

כל המזמחים יודעים היכן מוקד המחלה. אך איש אינו מעז לנגוע בה

שום דבר לא עניין השבוע את האזרח הישראלי מלבד המצב הכלכלי. בעוד שרמת־המחיה של עובדים טובים ומועסקים מתקרב עתה לקו־העוני (ראה עמודים 6־7), ואזרחים מבוה־לים תמהו איך להבטיח את חסכונו־תיהם הזעומים לשעת־צרה (ראה אתה והשקל), התנהל המישחק הפו־ליטי כרגיל.

איש לא האמין כי ראשי ההסתדרות ינהלו מאבק של אמת לשינוי פני המדיניות. לא זה בלבד שמזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, הוא איש־מגנגון מובהק ואיש־מיפלגה מופלג, אלא שההסתדרות כולה היא קונצרן אדיר, בעל אינטרסים שונים וסותרים.

השאלה היתה אם יתגבש מרד עצמאי של עובדים, שיעמיד את ראשי ההסתדרות לפני הברירה לרכוב על הגל או לטבוע. בשבועות התחילו להסתמן סימנים ראשונים של מרד (ראה עמודים 35־37) אך השבוע לא היה ברור אם יגיע לכלל נחשול ציבורי גדול. להסתדרות יש נסיון רב בהחנקת מרידות כאלה על־ידי מתן פורקן בדיבורים ובהפגנות־סרק.

אנשי הליכוד עמדו מן הצד. אחרי שדויד לוי, אריאל שרון ואחרים הע־בירו לציבור את המסר שהם התנגדו לתוכנית הכלכלית החדשה, הם יכלו להמתין. אם תצליח התוכנית, הם לא ייפגעו. אם תיכשל התוכנית, תבוא שעתם.

מערכת תקועה. שני הגושים הגדולים העמידו פנים כאילו הם מר־כנים לפירוק הממשלה, אנשי הליכוד הדליפו שהם הקימו שלד של מטה־בחירות, ובו המסיתים הקטנים של המיפלגה (רוני מילוא, מיכאל רייסר, מיכאל קליינר). לפני כן הדליף המערך שנערכה פגישה של אנשי־ההסברה שלו, למען אותה המטרה (ראה שידור). ההפתעה היתה שב־אותה ידיעה מודלפת הופיע גם שמו של יוסי שריד — תוך רמז שהוא יחזור במיקרה זה למיפלגת־האם, תוך פירוד ר"ץ — שמנהיגתו שכבה השבוע בבית־חולים (ראה עמודים 8־9), אחרי שלקתה בהתקף־לב.

האמת הפשוטה היא שהמערכת כולה תקועה. אי־אפשר לערוך בחירות חדשות, מפני שאין בכנסת רוב לפי־זורה. כמעט אי־אפשר להקים בה ממשלה מצומצמת בעלת בסיס מוצק, בגלל סירוב המערך להזדקק לתמיכת הסיעות שרוב בוחריהן ערבים. גישה גיזענית זו מתנקמת בבעליה, ועשויה להעביר בבוא היום את השילטון במדינה לידי הימין הגיזעני.

איזמל המנתח. המצב היה שונה לגמרי, בכל המישורים, אילו היתה הממשלה מסוגלת לגבש תוכנית כלכלית, שיש בה פיתרון אמיתי. הולך ומתגבש קונסנזוס של מומחים ופו־ליטיקאים לגבי טיבה של תוכנית כזאת. במרכזה עומד קיצוץ דראסטי של תקציב־הביטחון (ראה הנדון).

אולם כאשר עמר השבוע יצחק רבין על בימת הוועידה של התנועה הקיבוצית המאוחדת, החניק תיקווה זו בעודה באיבה. הוא צייר תמונה מב־הילה של התמוטטות הביטחון, ב־עיקבות הקיצוץ (הדמיוני) שכבר היה, וניבא סכנה לקיום המדינה, אם יהיה קיצוץ של ממש. לשם כך תיאר את סוריה כמעצמה עולמית, והעלה סכנות שגבלו במדע בדיוני.

איש לא העז להפריך תיאור מגמתי וחסר־שחר זה. בעוד שהמדינה הסתכ־לה כמרותקת בוויכוח הבידורי שבין יצחק מודעי וישראל קיסר, בתוכנית מוקד. שבו לא נאמר דבר שיש בו פיתרון של ממש למחלה הממארת של המשק הישראלי, הרי נאום זה של רבין חשף את הגידול הממאיר עצמו. אך איש לא העז לקרוא לאיזמל המנתח.

מדיניות

רגע האמת

ייפגשו או לא? שליחות מרפי היא המיבחן הקריטי. אם תידחה, תמות יוזמת השלום

המצב הכלכלי השכיח לגמרי את מהלכי־השלום במרחב.

החודש היה ריצ'ארד מרפי, שליחו של שר־החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, אמור להיפגש בעמאן עם מישלחת ירדנית־פלסטינית.

לפי ידיעות מוסמכות, כבר מינה אש"ף את נציגיו בוועדה זו. החברים הפלסטיניים המיועדים: רשאד אל־שווא מעזה, עבד־אל־נבי אל־נתשה מחברון, סעיד כנעאן משכם, שלושתם מתונים התומכים בהסכם ערפאת־חוסיין ובשלום עם ישראל. אליהם צריכים להצטרף שני אישים פלסטי־נים, חברי המוצעה הלאומית הפלסטי־נית.

בכל הארצות המעורבות — ירדן, מצריים, ובעקיפין גם סעודיה ועיראק, וכן בחוגי אש"ף — עוקבים בנשימה עצורה אחרי המהלכים האמריקאיים הבאים. ברור כי עברה תקופת הבירבו־רים, והגיעה שעת המיבחן לאמרי־קאים. יבואו לפגישה או לא.

חוק סאשיסטי. בירושלים הדלי־פו השבוע כי הפגישה לא תתקיים, וכי ארצות־הברית נסוגה מכל העניין. ציניקאים בירושלים אמרו שהאמרי־קאים קיוו שהפלסטינים עצמם יפוצצו את העניין בשלב מוקדם יותר. עכשיו, כאשר מתברר כי יאסר ערפאת מתמיד בקו שלו, אין האמריקאים מוכנים לריב עם ישראל.

כדי להבהיר את עמדתה הקיצונית, הניחה ממשלת־פרס השבוע על שולחן הכנסת הצעת־חוק בעלת אופי כמעט פאשיסטי, שהוכנה במחתרת, והאוסרת כל מגע של ישראלים עם אדם הקשור באש"ף (ראה תשקיף).

בוושינגטון עצמה נפוצו שמועות האומרות כי שליחותו של מרפי „תידחה".

אם אכן ייכשלו האמריקאים במיב־חן הזה, עלול הדבר להביא להתמו־טטות יוזמת־השלום כולה. ערפאת, ששיכנע את עמיתיו בקושי לעלות על דרך זו, מול פני הספקנים שטענו שאין לסמוך על האמריקאים, ייצא מבוייש מהעניין. המלך חוסיין וחוסני מובארכ יספגו מכה קשה.

אך הקורבן העיקרי יהיה נשיא ארצות־הברית, שייאבד את שארית יוקרתו בעולם הערבי.

הכנסת

ביזוי בית־המישפט

הצעת־החוק נראית כמו בדיחה: היא נגד גיזענות ונגד ערבים

למדינת־ישראל אין חוקה כתובה. ממילא אין בה גם שיטה, כמו זו הנהוגה בארצות־הברית, המאפשרת לבית־המישפט העליון לבטל חוק שהתקבל על־ידי הכנסת, אם הוא מנו־גד לעקרונות החוקה.

אולם יש בישראל מעין חוקה בל־תי־כתובה, שעקרונותיה נקבעו על־ידי בית־המישפט העליון כ„עקרונות־על מישפטיים".

במישור זה צפויה עתה התנגשות בין הכנסת ובית־המישפט. הגורם: הצ־עת־חוק, המתיימרת להילחם בגיז־ענות, אך שנועדה למעשה למטרה שונה לגמרי.

שמה: חוק יסוד: הכנסת (תיקון מס' 12), והיא מתלווה לחוק־העונשין (תיקון מס' 24), המטילה עונש של שנתיים על הסתה גיזענית.

סטירת־לחי מצלצלת. הבעיה עלתה לראשונה כאשר חבורת־העסק־נים, שהתקבצה בוועדת־הבחירות ה־מרכזית, אסרה על הרשימה המתקדמת לשלום להשתתף בבחירות לכנסת ה־11. הרשימה פנתה לבית־המישפט העליון.

בדיון בבית־המישפט התברר בע־ליל שלא היו בידי ועדת־הבחירות שום האשמות מבוססות נגד הרשימה. חב־רי־הוועדה השמיעו דברים מעורפלים על „מזימות נסתרות" של ראשי הרשימה (הכוונה היתה לראשיה הער־ביים בלבד). כך טענה גאולה כהן שהרשימה „תשמש מסווה למעשים בלתי חוקיים".

חמשת שופטי בית־המישפט העליון ביטלו את ההחלטה פה־אחד, אחרי התייעצות של עשר דקות. היתה זאת סטירת־לחי מצלצלת לוועדה. אך את נימוקיהם להחלטה פירסמו רק כעבור עשרה חודשים, בפסק־דין מונומנטלי שנועד לשמש סימן־דרך חוקתי.

ראש־ממשלה פרס ויריד*
במוקדם או במאוחר, מתגשמת כל בדיחה

אזהרה לבנסת. בשעת פירסום פסק־הדין כבר היתה מונחת על שולחן־הכנסת הצעת־חוק ממשלתית, שנועדה להסמיך את ועדת־הבחירות לאסור רשימות בעתיד. השופטים היו מודעים לכך היטב, ועל כן כללו בפסק־הדין פניה מפורשת לכנסת, וקבעו הנחיות לחקיקה כזאת.

קבע השופט אהרון ברק: „הבעיה העיקרית היא תוכנה של אותה חקיקה. בעיניי, עדיף המצב הקיים על פני חקיקה בלתי־מאוזנת, אשר פגיעתה בדמוקרטיה עשויה לעלות על התו־עלת הצומחת ממנה לתהליך הדמו־קרטי."

לאוהרה זו הצטרף בפירוש השופט משה בייסקי, ואילו נשיא בית־המישפט, מאיר שמגר, הרחיב את הדיבור על כך בקטע ארוך, שבו קבע, בין השאר: „בית־המישפט לא יסיג, כמובן, את גבולו של המחוקק, אולם ראוי שנחשוב ונדגיש את הזהירות המתחייבת בכגון דא, כדי שהחקיקה — אם יוחלט עליה — לא תיצור תפנית שאין אנו מתכוונים אליה.

„...לא שוכנעתי כי יש מקום לנסיגה מן האמיתות ולקביעת אמות־מידה חדשות, שיש בהן כדי להגביל באופן מהותי את־אלו מביטוייו הברו־רים והגלויים של המישטר הדמוקרטי, על פי תפיסות שהיו מקובלות אצלנו עד כה."

המילים עדינות, אך הכוונה ברורה. בצורה שהיא נדירה מאוד, פנו השופ־טים אל הכנסת כדי להניא אותה מלחוקק הצעת־חוק, המונחת כבר על שולחנה.

כנענים ואגודת־ישראל. הצ־עת־החוק אמורה למנוע את ההש־תתפות בבחירות מרשימה העוסקת ב„הסתה גיזענית". קטע זה, המופנה בגלוי נגד תנועתו של מאיר כהנא, משמש רק כסות למגמה שונה לגמרי, המפורטת בהמשך. שם ניתנת לוועדת־הבחירות (המורכבת מעסקני־מיפלגות) הסמכות לפסול רשימות כשיש „יסוד סביר לחשש כי הרשימה תשמש מסווה למעשים בלתי־חוקיים" — אותה הטענה עצמה שהועלתה על־ידי גאולה כהן נגד הרשימה המתקדמת, ושנפסלה מכל וכל על־ידי בית־המישפט.

החוק פוסל גם רשימה שיש בה „שלילת קיומה של המדינה כאמור בהכרזה על הקמת מדינת־ישראל". מובן שאין לשתף בבחירות גורמים השוללים את קיום המדינה ואת המישטר הדמוקרטי. על כך עמדו גם השופטים. אך המילים „כאמור בהכרזה על הקמת מדינת־ישראל" מאפשרות פסילה של כל מי שמערער על פסוק אידיאולוגי זה או אחר במגילת־העצמאות — מיסמך שאין לו תוקף של חוק.

אגודת־ישראל, למשל, אינה מקב־לת את האופי הציוני של המדינה. כנ־ענים יכולים להתנגד לאופיה היהודי. אנשי הליכוד מתנגדים להקמת מדינה פלסטינית. בעוד שהמגילה תומכת בפירוש בהחלטת האו"ם על הקמת מדינה פלסטינית לצד מדינת ישראל. (ואף קובעת לה את גבולות החלוקה!)

על פי לשון החוק, יכול רוב של עסקני־מיפלגות בוועדה לאסור כל רשימה כזאת.

בדיחה עגומה. נגד אבסורד זה יצאו השופטים, כאשר קבעו כי ניתן לאסור רק רשימה המתנגדת בפירוש לקיום המדינה ולאופיה הדמוקרטי, וגם אז רק אם הדברים מוכחים מעל לכל ספק סביר, וכאשר הסכנה היא מוחשית.

הצעת־החוק נוגדת לחלוטין את רוח פסק־הדין ולשונו. ברור שהיא מכוונת נגד הרשימה המתקדמת, בגלל ריבוי בוחריה הערביים, יותר מאשר נגד כהנא.

בדיחה ישראלית מספרת על יהודי המכריז: „יש שני דברים שאני לא סובל — גיזענות וערבים."

בישראל מתגשמות כל הבדיחות, במוקדם או במאוחר. הצעת־החוק היא התגלמות הבדיחה העגומה הזאת.

---

* *הרב דויד גרוסמן ממיגדל־העמק, שעימו נפגש פרס במיסגרת המסע שלו לפיוס הדתיים.*

„אר־טי־טו זה יתמלא!"

הנדון:

„עובר כיתה. אבל לא בבית־הספר שלנו!"

לא מספיק!

כ הונת הממשלה הנוכחית החלה ביחד עם שנת־הלימודים תשמ"ה. תלמידי השנה הזאת יצאו עתה לחופשה, וקיבלו את תעודותיהם. מגיע גם לשרים לקבל תעודה ראשונה ולהביא הביתה את ציוניהם.

אילו נאלצנו לעמול, כמורות המיסבנות, על חיבור התעודות — מה היינו רושמים בהן?

■ ■ ■

א יני מתכוון כאן לתעודתו של ראש־הממשלה. ראש־הממשלה אינו שר רגיל. אומנם, במישטר שלנו, הוא ממונה גם על אוסף מיקרי למרי של מחלקות מינהליות, אך תפקידו האמיתי הוא להנהיג את הממשלה. לכן, ציון ראש־הממשלה הוא כציון ממשלת־האחדות־הלאומית כולה.

לא נתעכב על כך הפעם. די אם נציין שתעודתו של התלמיד שימעון פרס תכלול, בלי ספק, את הציון „משתדל מאוד."

אין גם טעם להתעכב על התעודות של התלמידים שעברו מכיתות קודמות. כלומר, השרים שהמשיכו בממשלה הנוכחית לנהל את המישרדים שהם היו מופקדים עליהם בממשלה הקודמת.

איש לא תלה תיקוות כלשהן בניסימים, בקורפואים, בשרירים ובלוויים למיניהם. הם נשארו נאמנים לעצמם. הם לא עשו דבר בממשלות הקודמות, והם ממשיכים בכך גם עתה. המישרדים שהם מופקדים עליהם משמשים להם בעיקר כמכשירים להשגת פירסומת עצמית. לקידום הקריירה שלהם במיפלגותיהם.

אם עם־ישראל הירשה להם לחזור למישרותיהם, אחרי שהצביעו בעד מילחמת־הלבנון ותרמו את תרומתם לחרס הכלכלה הישראלית — מה נלין עליהם? הם רק מעניקים לעם־ישראל את המגיע לו.

התעודות המעניינות אותנו כאן הן אותן המגיעות לשרים החדשים, המופקדים על מישרדים ומשימות. הבה ונתבונן בהן מקרוב.

■ ■ ■

ד נה, למשל, שר־התיקשורת, אמנון רובינשטיין. הציון: **כישלון מנומנט.**

מישרד־התיקשורת תובע מבעליו כישרון מינהלי מופלג, כך בימים כתיקונם. כאשר הוא מגיע למצב שהגיע, תובע מישרד זה כישורים הגובלים בנאוניות.

רובינשטיין אינו גאון מינהלי. הוא קרוב יותר לאפס מינהלי. כאשר הגיעה מערכת־הטלפונים לידיו, היא היתה בגדר אסון. תחת ניהולו היא הגיעה למימדים של קטסטרופה.

אין זו שואה מופשטת. שקוראים עליה בעיתונים. זוהי קטסטרופה שכל אחד ואחד מאיתנו מתנסה בה אישית. יכולתי למלא כאן עמודים בתיאור מצחיק עד דמעות של נסיונות, לאורך חודשים רבים, להביא לתיקון קילקול קטן בטלפון שלי.

כל זה אחרי הפיכת מערכת־הטלפונים לחברה ציבורית — תרופת־פאטנט שהיתה אמורה להביא לשינוי. השינוי היחידי שחל הוא ירידת התיפקוד של המערכת מן הרמה של סודאן לרמה של מצריים.

קשה להבין מה המריץ את רובינשטיין, פרופסור ובן־עשירים שלא ניהל בחייו דבר וחצי־דבר, לקבל לידיו תפקיד כזה דווקא. היוונים היו אומרים: „אילו שתקת, היית נשאר חכם." מדוע לא הסתפק רובינשטיין בתפקיד של שר־בלי־תיק?

כישלון זה לובש מימד של חוצפה כאשר מעסיק כבוד השר את עצמו במאבק להקמת ערוץ שני בטלוויזיה, בהנהלתו. הערוץ הראשון של הטלוויזיה נמצא בשלב מתקדם של פירוק. מישרד־התיקשורת הפך שדה־חורבות, אך השר רובינשטיין רוצה לנהל ערוץ שני.

„עובר כיתה. אך לא בבית־הספר שלנו."

■ ■ ■

מ תחרתו של רובינשטיין על הערוץ השני הדמיוני הוא שר־החינוך־והתרבות, יצחק נבון.

כאשר הגיע נבון למישרה זו, היה ברור לכל הציבור — וגם לו עצמו — שהבעיה החינוכית העיקרית העומדת לפניו היא מיבצע־הצלה. הצלת הנוער העברי ממלתעות הגיזענות המטורפת והמטרפת.

התסקיד העיקרי של שר־החינוך אינו לשמש כמתווך בין המורים ובין האוצר. לשם כך די בסקיד. שר־החינוך צריך להיות מנהיג חינוכי, האדם המשרה את רוחו על אלפי הביתות ברחבי המדינה.

(התפקיד השני של נבון — „שר התרבות" — הוא פיקטיבי. בניגוד לצרפת וליוון, אין בישראל שר־תרבות, ומעולם לא היה. מי צריך תרבות?)

בבחירות האחרונות לכנסת צילצלו כל פעמוני האזעקה. כהנא עמד בשער, ונכנס בו. לפתע התגלה כי הנוער העברי לוקה בסרטן הזה, וכי רבים מאיבריו נגועים.

את שיעור־ההצלחה של השר נבון אפשר לקרוא בסקרים ובתחקירים. בשנה האחרונה הורע המצב בהרבה. הגיזענות, הפאשיזם והנאציזם מגעו בשב־בות־גיל מסויימות ובמוסדות־חינוך מסויימים ב־40, ב־50 ואף ב־60 אחוז של אוכלוסיית התלמידים.

נבון לא יצר את המצב הזה. שורה ארוכה של שרי־חינוך רפי־רוח, מבן־ציון דינור ועד זבולון המר, ישבו בראש המערכת בשעה שהקנאות הלאומנית והדתנית אכלו בה כל חלקה טובה. בעזרת סיפרי־לימוד, שרבים מהם שטופים בזימת הגיזענות, ומורים, שהם עצמם מוצרי המערכת הזאת, חונך דור של חסידי־כהנא.

נבון קיבל על עצמו את התפקיד כדי לקדש מילחמה על הנגע

רובינשטיין, נבון, בר־לב, רבין: ציונים על השתדלות

הזה. הוא נאם על כך נאומים יפים מאוד, בעברית טובה מאוד.

מה נעשה בפועל? שום דבר לא! הנגע ממשיך להתפשט. כהנא הולך מחיל אל חיל, מביתה אל כיתה.

נבון בוודאי יקבל ציון טוב על רצון טוב. הציון לביצוע הוא אפס מינוס.

■ ■ ■

א ין שר שמינויו עורר תיקוות כה רבות כמו חיים בר־לב. הכל חשו לפני עשרה חודשים: הנה, סוף־סוף, בא האיש הנכון למקום הנכון.

התופעה שעוררה את החרדה העמוקה ביותר היתה הברוטאליות של המישטרה, המסכנת את החברה הישראלית.

המישטרה סבלה מסידרה ארוכה של מפכ"לים חלשלושים, שלא יכלו להשליט מישמעת בגוף שהיה מסור לידיהם. לשר־הפנים (שתיפקד גם כשר־המישטרה) לא היה איכפת. הוא היה עסוק בהמצאת ברירות, בקנוניות מיפלגתיות, בחלוקת כספים לאנ"ש, ובגידול אפרסקים.

כמו גידולים ממאירים, פשטה שיטת המכות והעינויים במישטרה. מטבע הדברים, רק חלק קטן מאוד של המיקרים הועמד למיבחן מישפטי. מאלה, חלק ניכר נמצאו נכונים.

יש להיזהר מהכללות. יש במישטרה שפע של אנשים טובים, משרתי־ציבור אמיתיים, גברים ונשים המתעבים את התועבות האלה ככל האזרחים, ואולי אף יותר.

אך הנגע אינו עוד שולי. כמעט כל ערבי הבא במגע עם המישטרה מספר על ברוטאליות אוטומטית. העוברת בנקל מקללות גיזעניות למכות ולעינויים. רבים מאוד היהודים המספרים סיפור דומה. במידה רבה כבר הפך הגוף הזה למישטרת־כהנא — בלתי־הומאנית, בלתי־דמוקרטית, אלימה, גיזענית ופרימיטיבית.

השוטרים ההגונים, יחד עם כל הציבור ההגון, קיוו שהשר החדש יסעיל מטאטא של ברזל.

עברו עשרה חודשים. מה נעשה?

כמעט מדי יום מתפרסמים פיסקי־דין של בתי־הדין הפנימיים של המישטרה, המרשיעים קצינים ושוטרים במעשי־אכזריות מחרידים, והמטילים עליהם עונשים של „מחבוש על תנאי" וקנסות מגוחכים.

כל פסקדין בזה הוא קריצת־עין מישטרתית, האומרת לקלגסים: המשיכו, יהיה בסדר!

האם השר מסכים? האם השר משלים?

כל ילד מבין שאם רוצים לשים קץ לנגע, דרושים עונשים דראקוניים. במיקרה של הרשעת שוטר בעבירת־אלימות שלא לצורך יש לפטרו מייד, תוך אובדן כל זכויותיו לפנסיה. במיקרה חמור, יש לשלחו לבית־הסוהר, שם יושבים רבים מקורבנותיו.

את השיפוט הפנימי של המישטרה יש לקצץ באופן דראסטי. כל תקיפה אלימה היא פשע חמור, ותקיפת עציר חסר־ישע בידי שוטר, שהציבור הפקיד אותו על העציר, הוא פשע חמור שיבעתיים. כל החשוד בפשע כזה חייב לבוא לפני השופט האזרחי, כמו כל פושע פלילי אחר.

אין לסבול במוגיה זו שום רחמנות. מי שמרחם על קלגסים, מתאכזר כלפי קורבנותיהם וכלפי הציבור.

אולי עוד מוקדם לשפוט את חיים בר־לב. אולי הזמן לא הספיק. אבל זהו „אולי" גדול.

יש לרשום אותו בתעודה.

■ ■ ■

ב וויכוחים הציבוריים על שר־הביטחון יצחק רבין נדון בעיקר תיפקודו לגבי הנסיגה מלבנון.

מתחנו עליו ביקורת קשה וצודקת. הנסיגה מלבנון היתה ממושכת מדי, ומלווה במעשי־איוולת כמו „שלבים" ו„יד קשה". גם עכשיו אין יד־ימין שלו יודעת מה עושה יד־שמאל. זרוע אחת תומכת בצד"ל והשניה באויביו השיעים. קשה להבין מי החליט להעביר מאות עצירים שיעיים לעתלית ברגיוק בשעה שבה ניסו לרכוש את לב אל־אמל כבעל־ברית אפשרי.

אך כל אלה הן בעיות מישניות וחולפות לעומת האתגר הגדול, המונומנטלי, שהועמד לפני שר־הביטחון בעת הזאת: קיצוץ תקציב הביטחון.

פעם היינו משוגעים מעטים, עוכרי־ישראל, שתבעו את קיצוץ התקציב הזה, מין פה של מיפלצת האוכלת את עצמה. כיום אין כמעט איש־ציבור, יונה או נץ, שאינו אומר זאת בגלוי או בסתר. תקציב־הביטחון הורס את המדינה. אין לה תקומה, בלי קיצוץ דראסטי של תקציב עצום זה.

מול אמת פשוטה זו נוקטים רבין והרמטכ"ל שלו עמדה קלה. הם הפכו שדולה להתנגדות טוטאלית לכל קיצוץ.

בפיהם סיפורים רבים. תקציב־הביטחון האמיתי בשקלים (בלי הסיוע האמריקאי, המוצא בחו"ל) הוא חלק פחות אדיר של התל"ג מכפי שנראה לעין. כבר היו קיצוצים. קיצוצים נוספים יפגעו בכושר־המגן של ישראל ויחתכו בבשר החי של צה"ל, וכולי וכולי.

בלשון הצבא הבריטי: בולשיט. ובתרגום עברי: ציואת־פרים.

כמו גופו של אדם מזדקן, מוקפת מערכת־הביטחון בטבעות־טבעות של שומן. את התוצאות ראינו במילחמת־הלבנון.

אפשר לחתוך נתחים עצומים של השומן הזה, מבלי להתקרב כלל אל הבשר.

תפקידו של שר־הביטחון בעידן זה הוא לקחת לידיו את האיזמל, לרדת אל החלולות והיחידות, ולנקות את צה"ל מן השומן הזה, שהצטבר במשך שנים של ניהול כושל.

מה שדרוש אינו קיצוץ במישור אחד בלבד, אלא קיצוץ בו זמני בכמה מישורים:

● **חיסול גמור של מנגנונים שלמים,** שאבד עליהם הכלח מזמן (למשל: הגדנ"ע).

● **ייעול וצימצום דראסטי של מנגנונים אחרים,** שמזה שנים לא נדק איש אותם (למשל: הג"א, גיוס הנשים ועוד ועוד.)

● **צימצום כל המיסקדות בצה"ל,** בכל הדרגים ובכל השטחים. כאן דרוש מסרק של ברזל. אני מעז לאמר, באופן גס, שאין מיפקדה אחת בצה"ל שאי־אפשר לקצץ מ־15% עד 25% של התקנים בה, תוך שיפור היעילות והמוראל.

● **צימצום סדרי־הכוחות.** כן, גם זה. אחרי בחינה רצינית.

מעולם לא היה המצב הביטחוני של ישראל טוב כפי שהוא כיום, למרות האסון של לבנון. מצריים חיה בשלום עימנו, ירדן מוכנה לעלות על דרך השלום, וכך גם אש"ף. לבנון עסוקה עם עצמה, עיראק עסוקה עם איראן. סוריה העלובה והחלושה (מבחינה לאומית, אם כי לא הצבאית) היא האוייב הפוטנציאלי היחידי שנותר בשטח.

אם זו אינה שעת־כושר לביצוע הרפורמה הכוללת בצה"ל, תוך צימצום המיסגרת, ריענונה ושיפור יעילותה — אימתי תהיה כזאת?

לכאורה היה רבין, רמטכ"ל לשעבר ואיש־מיקצוע עתיר־נסיון, צריך להיות האיש האידיאלי לביצוע הרפורמה הזאת. אך קורה ההיפך. הוא מתנהג כמו קודמו, משה ארנס, שהיה הדיוט גמור בענייני צה"ל, ושלא היה למעשה אלא השר־המונה מטעם התעשיה האווירית על עניני הלביא הרה־האסון.

ברגע זה, כאשר גוזלים מן השכירים בישראל חלק ניכר מפרי־עמלם וחותכים בבשר החי שלהם, הצליח רבין להוציא את מערכת־הביטחון המנופחת כולה ממעגל הקיצוצים. האמתיים ואף הפיקטיביים.

זוהי הדרך לפופולאריות זולה בתוך מערכת־הביטחון. אבל זוהי פופולאריות יקרה מאוד לעם־ישראל.

הציון: לא מספיק. צריך להתחיל מחדש.

מאת אורי אבנרי

אנשים

מה הזכיר לשימעון פרס את המימונה, מי היתה השחרחורת שליוותה את חיים קורפו ואיפה החבר־לשעבר של „השדיים של אמריקה"

■ השבוע נחוג ברוב זוהר והדר חג־העצמאות של ארצות־הברית, ה־4 ביולי. בבית השגריר האמריקאי בהרצליה הצטופפו כל המי־ומי של החברה היש־ראלית והתברחו: „כל השנה אנחנו אוכלים על חשבון ה־אמריקאים. הערב זה לפחות מוצדק!" אוכל לא בדיוק שפע שם. הפרט שבלט ביותר בתחום הקולינרי היה עוגה בצורת הבית הלבן. היה צורך לבצע לשם כך מחקר מדוקדק על מידותיו של בית הנשיא בוושינגטון. גודלו של הבית־עוגה היה 55 סנטימטרים, והוא הורכב מ־120 קילוגרמים של מרציפן וקרם. השלד היה מקרטון, ובתוכו הותקנה תאורה, כך שנוצר ה־רושם שהחלונות מוארים. ה־יצירה המפוארת הזאת, שהוכנה בעבודת־נמלים, נבלעה במהי־רות, ובנימוסים הישראליים ה־אופייניים.

■ התיורים ברחבי הארץ וההתחככות בקרב עמך השפיעו, כנראה, על עולם המושגים של ראש־הממשלה **שימעון פרס**. פרס, שהגיע בין הראשונים ל־חגיגת ה־4 ביולי בהרצליה־פי־תוח, התפעם למראה המוני ה־יפים והיפות שגדשו את ה־מדשאה. „אוהה," אמר, „זה מזכיר לי את המימונה!"

■ מי שבלטה בהיעדרה היתה **לילי**, רעייתו הצמודה־צמודה של שר־התעשיה־והמיסחר **א־ריאל שרון**. שרון הסתובב מרבית הקוקטייל בבדידות מז־הרת, שהופרה על־ידי איש־ביטחון עירני ובן־שיחה אקראי. על רקע קהל שכזה, שאינו חסיד משולהב של הקריאות „אריק מלך ישראל!" נראה שרון מיותם, ללא התומכת מס' 1 שלו.

■ בני־הזוג שבלטו ביותר על פני המידשאה עמוסת הצמרת הישראלית היו **נגוהה ומוחי מד בסיוני**. בהיעדר שגריר אמריקאי, ובניגוד לחגיגות ה־4 ביולי בשנים הקודמות בהר־צליה, הצטופפו ישראלים רבים סביב מיופה־הכוח המצרי ו־רעייתו האלגנטית.

■ מי שהסתובב בבדידות יח־סית גם הוא היה מנכ"ל רשות־השידור **אורי פורת**. פורת נעמד, במיקרה או שלא במיקרה, מאחורי **יצחק שמיר**, ממלא־מקום ראש־הממשלה, שגמר אומר להדיחו מתפקידו. שמיר עמד כשגבו אל פורת, והמשיך לשוחח בנחת עם האורחים הרבים שביקשו את קירבתו.

■ מסיבת ה־4 ביולי בהר־צליה־פיתוח היתה גם המסיבה האחרונה בישראל עבור **בנימין תאה**, המוכיר הראשון של ה־שגרירות האמריקאית. תאה ורעייתו סיימו שהות בת שלוש שנים בארץ. בניגוד לסחטנות הריגשית, המופעלת עליהם מצד כל ישראלי הנקרה בדרכם, הם חותמים: „נהנינו פה, אבל טוב לחזור הביתה!"

■ היתה זאת גם המסיבה הראשונה עבור **רוג'ר באת**, היועץ הפוליטי החדש של ה־שגרירות ורעייתו, בלונדית עדי־נה.

■ שר התחבורה **חיים קור־סר** עורר סקרנות משהגיע לחג־העצמאות האמריקאי בבית ה־שגריר בהרצליה־פיתוח, מלווה בצעירה שחרחורת נאה. לבושה בשימלה כחולה. אחרי שקטף מבטים, ונשאל במפורש, הציג קורפו בגאווה: „זאת בתי."

■ קורפו גם הפתיע השבוע כמה נכבדים ערבים. השר, ש־הציגו לפניו את הנוכחים בשפה האנגלית, חייך ופצח בערבית שוטפת. הסתבר שקורפו, אשר גדל בירושלים, רכש בילדותו שליטה בערבית בסיסית.

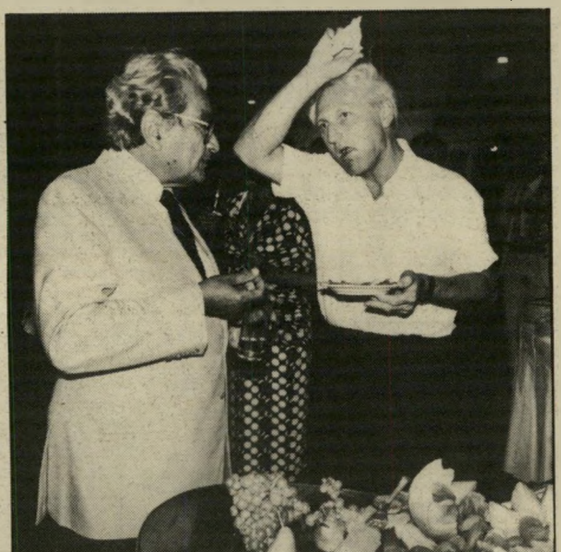
■ מאז ביקורו הססגוני של שר־הנפט המצרי **עבד־אל־האדי קנדיל**, הועם במקצת הזוהר בריווחים הבלתי־פוסקים על השר **משה שחל**. אולם לא איש כשחל ירים ידיים. בקרוב צפויים ביקוריהם של שר־ה־חקלאות המכסיקאי ושר־האנר־גיה הקולומבי, שניהם אורחיו של שר־האנרגיה. לאור תקדים קנדיל, יש להניח שייערך סביב האורחים פסטיבל לאומי. שחל מצפה לאורח נוסף. הוא הפקיר בידי אנשי המישלחת, שיצאה השבוע למצריים, מיכתב אישי לשר־החשמל המצרי, שבו הוא מזמין גם אותו לביקור בארץ.

■ במהלך הסערה שגרם ה־דיון הכלכלי הממושך במליאת־הכנסת נדחקה הצידה פרשה נוספת, שבמרכזה עמד הרב־שר **יצחק פרץ**. חברת־הכנסת **גאולה כהן** הציעה הצעה ל־סדר־היום על „הערבים ב־שטחים". שר־הביטחון **יצחק רבין** ביקש בשם הממשלה להוריד את ההצעה מסדר־היום. עברו להצבעה, והנה — מי מצביע בעד ההצעה, נגד עמדת הממשלה, אם לא פרץ, כוכב־התיקשורת החדש? רבין הופתע ואמר: „אינך יכול להצביע נגדי!"

■ מעריציו של מנהיג סיעת הליכוד בהסתדרות, **יעקב שי־מאי**, טוענים שהוא לך ולנסה — על שם מנהיג הפועלים הפולני. אחד מחברי־הכנסת הכ־ניס תיקון בכינוי, כדי להצביע על שורשיו הישראליים של שמאי. הכינוי המשופץ בכנסת: „לך ולנסיה", על שם זן התפוזים הספרדיים.

לנרד כהן עורר את סקרנותם של הסועדים במיסעדה סינית, כשאמר לעבר האשה היושבת לידו (בעלת הכובע הלבן): „את היחידה שאהבתי מעולם!" המילים הדרמאתיות האלה התקבלו בטיבעיות על־ידי חברי תיזמורתו, עובדה שהסעירה עוד יותר את היושבים במיסעדה.

שלמה להט ראש־עיריית תל־אביב, מחזיק בידו צלחת מלאה מטעמים ומכה בראשו בידו השניה. להט נפגש עם חבר־מפלגתו ויושב־ראש הנהלת הסוכנות־היהודית. השניים תינו את צרותיהם כאלמני־קש. גם זיווה, רעייתו של להט, וגם אנט, רעייתו של אריה דולצ'ין, שהו בחו"ל בעת האירוע.

יצחק פרלמן הכנר המפורסם, הנראה בתצלום כשהוא אוכל, בא לארץ לא רק כדי לכבד בקונ־צרט של התיזמורות הפילהרמוניות של ישראל וניו־יורק. פרלמן בא לסידרת־קונצרטים ארוכה, בחברת רעייתו הָנאה וילדיו. באירוע נראה לבד, והסביר כי הותיר את אשתו לשים עין" על ילדיו.

ניו־יורק, ניו־יורק

הקונצרט החגיגי של התיזמורת הפילהרמונית של ניו־יורק וישראל בשבוע שעבר זכה בדיווח מפורט בעיתונות, וכן גם הקוקטייל שהתקיים אחריו. אולם החגיגה האמיתית התקיימה בלובי של המלון, לפנות בוקר, בפרטיות גמורה, ללא השתתפותם של נציגי־התיקשורת.

אחרי שנטשו הנוצצים והנוצצות המקומיים את המלון, ישבו בלובי המנצח **זובין מהטה** עם רעייתו הגבוהה (ראש מעליו) והאכזוטית, בשימלה אדומה ארוכה, והכנר **יצחק פרלמן**. עד מהרה הצטרפו אליהם שתי נשים, בשמלות־נשף מפוארות (אחת עדתה סיכה דמויית־כתר לראשה). מהטה סיפר בדיחות, ואילו הנשים ציחקקו בהנאה. בפינה אחרת של הלובי אכלו כמה זרוקים בג'ינסים וטי־שירטס, שרק הכתובת עליהן הסגירה את זהותם: „הפילהרמונית של ניו־יורק."

לקראת השעות הקטנות של הלילה ניגש מישהו לפסנתר ופצח בשירים משנות ה־30 וה־40. המוסיקה סחפה את היושבים. הזרוקים התלכדו עם המכופתרים סביב הפסנתר, ומוקד החגיגה עבר לשם. רעייתו של מהטה נעה בגנדרנות והפגינה את הנאתה בקולי־קולות. וכך העבירו את השעות הקטנות של לילה תל־אביבי בשירה נלהבת של „ניו־יורק, ניו־יורק!"

■ קשה להיות בקיץ „אין". זאת מרגיש על בשרו יושב־ראש סיעת הליכוד **חיים קופמן**. הוא כמעט התמוטט בסוף השבוע. האירועים שסחטו אותו לא היו דווקא הדיונים הכלכליים או הקואליציוניים, אלא הקפיצות בין נקודות שונות בארץ, לרגל אירועים כגון חתונות, טיקסי בר־מיצווה ואירועים דומים. קופמן הספיק לבקר במשך שבוע אחד באשקלון, בעפולה, בבאר־שבע, בירושלים — ועוד ההגה נטוי.

■ בכינוס מדעי באוניברסיטת תל־אביב, לרגל הופעתו של מילון עברי־ערבי חדש, סיפר הפרופסור **ששון סומך** על בעיות תירגום נפוצות. לפני כמה שנים, אמר הפרופסור, הוא נסע למצריים כדי לברך את הסופר המצרי הנערץ **נגיב מחפוט** ביום הולדתו. הוא חיפש ביטוי מצרי עממי, שבו יברך את הסופר הקשיש, ולא מצא. אז פנה לצעירה מצרית, בלובי של המלון מינה האוז שבקאהיר, סיפר לה את בעייתו, וקיבל את התשובה המיידית: „תגיד לו פשוט הפי ברת'דיי'ז".

■ סומך סיפר, כי קרייניי הרדיו בעולם הערבי מתלבטים איך לבטא את שמה של תל־אביב. יש הנוהגים להשמיע זאת כשהאותיות בית הן דגושות, כי בערבית אין בית רפה, ויש המבטאים את השם כמו בעברית. **עלי אל־אזהרי**, המשתתף הערבי היחיד בקהל, העיר לו כי **מדעמר אל־קד־אפי** פתר את הבעיה בכך שתירגם את שמה של העיר. ברדיו טריפולי אומרים בפשטות „תל־אל־רביע". הנוכחים, חלקם קצינים בכירים, גילו הסתייגות מהשיערוב ב־שמה של העיר העברית, אך סומך הגיב בפיתגם ערבי: „מפי המשוגעים נלמד חוכמה!"

■ שתי הפתעות פקדו הבוקר את **אבישי אמיר**, דובר מישרד־האנרגיה. הפתעה אחת, נעימה, היתה לו כשעצר את ריכבו בתחנת־דלק במצריים, בעת חופשה שם. אמיר מילא את רכבו בחרדה מהמחיר הצפוי לו, לאור המחירים העולים בישראל, שעליהם הוא נאלץ להודיע לציבור מדי פעם. כשהגיעה העת לשלם הסתבר לו שהמחיר נמוך במידה מדהימה. בירור מהיר הבהיר לו שמחירו של ליטר בנזין במצרים הוא כ־130 שקלים בלבד. אמיר שילם ופנה לדרכו. בדרך קצת התאכזב, משהוברר לו שהבנזין שקיבל עורבב בנפט. אולם אכזבה זאת היתה אפסית לעומת התרהמה שפקדה אותו, משחצה את הגבול בחזרה ונעצר בתחנת־דלק ישראלית: מחירו של ליטר דלק ישראלי עלה בינתיים ל־1090 שקלים.

■ לכל הרוקמים תכניות על נסיעה למצריים השכנה, ובחזרה במכונית עמוסת ג'ריקנים ר מיכלי־דלק — צפויה אכזבה. בתחנת־הגבול מתקיימת בריקה קפדנית בקשר לתכולת המכוניות העוברות, ואין להניח שיעלימו עין מאגירת בנזין.

■ אם מישהו נתקל בפנים שחומות מוכרות לו מהיכן שהוא, הנה פיתרון החידה: זהו **לו גסט**, כוכב הסידרה שורשים, שזכה באוסקר כשחקן־המישנה הטוב ביותר, על תפקידו כרס"ר הקשוח בסרט קציץ וג'נטלמן. גסט מסייר מזה שבוע ברחבי הארץ, במיסגרת העבודה על סרטו החדש נשר הברזל. ההכנות סביב הסרט נעשות בחשאיות גמורה.

■ אח"ם אחר המסתובב בארץ הוא מפיק הסרט **רון סמואל**. סמואל מפורסם בארצות־הברית יותר בתור ה„אקס" של „השדיים של אמריקה". אלה שייכים **ללינדה קרטר**, שהיא „ונדר־וומאן" האגדתית.

■ את הרקדנית **טלי יאיר**, חברתו הצמודה של **אריק סיני**, אין מרתיעים הררי המיסים על נסיעות לחו"ל. יאיר, הרוכשת את בגדיה בחו"ל, לא עזבה את הארץ מאז פיזזה על בימת האירוויזיון בשוודיה לצד **יזהר כהן**. אבל, סיפרה השבוע, יש בכוונתה לנסוע לחו"ל, על אף כל הקשיים והמיכשולים החדשים.

■ מי שבלטה באירוע בגן־הילדות, בכו וניסו להציף את השומרים הגברתנים. שתי המאושרות שהורשו להיכנס פנימה התרגשו כל־כך עד כי לא יכלו לדבר. כשיצאה חזה מהאולפן, נאלצו לסוכך עליה חמישה גברתנים.

עפרה חזה

ניצלה בנס מהסתערות של מעריצות בעת שבאה לראיון עם דודו דותן (משמאל) באולפן המיוחד שהקימה רשת ג' בכיכר־אתרים בתל־אביב. מחוץ לאולפן

■ שחקן הבימה **אברהם רונאי** החליט ללמוד את תורת הג'ודו. כבר באימון הראשון הסתבר כי כוכב נולד: רונאי הפיל חיש־קל על הריצפה את **ינקל'ה טל**, אלוף הארץ בג'ודו במישקל כבד.

■ המנחה **משה** („מושיק") **טימור** הבטיח להקליט את ערב־הראיונות, שערך במלון דן־אכדיה בהרצליה. טימור הושיב את רעייתו, **עליזה**, כשקלטת ומכשיר־הקלטה בידה והחל מראיין בלב שקט. לפתע שמע קולות פיצוץ. טימור נבהל והמשיך לראיין, כשהוא מציץ מדי פעם סביבו ומנסה שלא לטעמה ולמידותיה המושלמות.

כרמלה מנשה

הכתבת לענייני משטרה של קול ישראל הונפה אל־על בידיו של עמית למיקצוע – יוסי בר מידיעות אחרונות. הדבר התרחש במסיבה שבה נכחו כתבים פליליים רבים, המתחרים בדרך כלל זה בזה.

מרי גסמן

השחקנית הצעירה, גילתה לראשונה שהיא מצפה לביקור החסידה מבעלה הטרי עמוס לביא, שאותו היא מאכילה בתצלום בנקניקיה. השניים הרחיקו למיסעדה בנהריה, העיר שעל גדות הגעתון, שם נערכה הבכורה של הסרט החדש עד סוף הלילה. שבו מככב לביא.

"בר-מצוה" לחברת אברהם גינדי בע"מ (1972-1985)

הפתרון לגזירות הכלכליות:

השקע מ-$5,000 והפוך לבעל נכס מסחרי קיים

מובטחת לך הכנסה שנתית דולרית של 18%

חברת אברהם גינדי מציעה אפיק השקעה בטוח, מקורי וגמיש לכספך — הפתרון לגזירות הכלכליות שנחתו עלינו השבוע.

חנות שלמה או חלק ממנה.
רכוש חלק בנכס מסחרי קיים, או חנות שלמה, בהשקעה החל מ־5,000 $. ככל שתגדל השקעתך תגדל גם הכנסתך. חברת אברהם גינדי תפרסם את הנכס, ותתחייב להשכיר אותו עבורך בהכנסה של 18% לשנה על השקעתך.

השקעה שלא נפגעת.
השקעה בנכס נחשבת מאז ומתמיד להשקעה הטובה ביותר והבטוחה ביותר. נכס כזה הוא ההשקעה היחידה שבוודאי לא תיפגע.

נכס וגובה השקעה לפי בחירה.
תוכל לבחור בנכס הנמצא בתל־אביב, ברמת השרון או בראשון לציון. תוכל להשקיע החל מ־5,000 $. מחיר השטחים המסחריים החל מ־700 $ למ"ר.

לדוגמא:
השקעה של 5,000 $ בנכס מסחרי תיתן לך 900 $ לשנה.
השקעה של 30,000 $ תאפשר לך רכישת חנות שלמה ותיתן לך 450 $ כל חודש, או 5,400 $ לשנה.

משרדינו פתוחים גם במוצ"ש

לו היתה הדעה שאי אפשר למכור לה.
אם מישהו מציע לך הדעה טובה יותר - קנה אותה.

המחירים אינם כוללים מע"מ.

המבצע כפוף לתקנון.

אברהם גינדי

רמת-השרון	תל אביב	פתח-תקוה	ראשון-לציון	נתניה
סוקולוב 84	ככר המדינה ה' באייר 10	חיים עוזר 28	הרצל 62 צמוד לתחנת הדלק סונול	הרצל 18

אברהם גינדי בע"מ - חברה ציבורית עם סגנון פרטי

פרשת אלי כהן:

פרט חדש, שלא פורסם מעולם — לפני תל״יתו כתב מיכתב לאשתו, שבו נאמר כי הוכרח לרגל מפני שסתמו לו את מקורות הפרנסה, וביקש ממנה לעזוב את הארץ

מיכתב גנוז

פ עיל יהודי בקנדה נתקל בספר על המוסד הישראלי. אחד ה־פרקים בספר עוסק בהרחבה באלי כהן, המרגל הישראלי בדמשק, שהפך ל־אגדה. בין שאר המיסמכים בספר, מופיע גם תצלום של מיכתב בערבית, שכתב אלי כהן לנדיה אשתו ולילדיו, ביום שבו נתלה בכיכר־השוק בדמשק. תרגום המיכתב לאנגלית מופיע באותו הפרק.

באחד הימים ישב אותו יהודי בחברת ידידים ערביים. הוא ביקש לתומו מאחד מהם לקרוא ולתרגם לו את תוכן המיכתב בערבית. כששמע את התרגום, נדהם לגלות שכל קשר בינו לבין התרגום המופיע בספר הוא מיקרי בהחלט.

לאחרונה פירסם את הדברים ב־עיתון יהודי־קנדה.

המיכתב, כפי שהוא מופיע במקור בערבית, אומר כך: „לאשתי נדיה ולי־לדיי היקרים.

„במילים אלה אני מודיע לכם שאוצתי, תחת לחץ כבד בישראל, לקבל עליי תפקיד מרגל, וזאת מאחר ששללו ממני כל מקור־פרנסה.

„ועכשיו, כשנודעה האמת הגלויה ונודע סופו של כל עריץ ותוקפן, אגיד לכם: צאו מישראל וחיו מחוצה לה ותיהנו מן החופש שבו חיים העמים, ולא כמו שחיים בישראל.

„היזהרו מלחזור על מה שעשיתי, מפני שהתוצאות רעות.

„שלום, אלי כהן, 18.5.65.״

התרגום המופיע בספר שונה ל־חלוטין בתוכנו ובמהותו, ונאמר בו:

„לאשתי היקרה נדיה ולילדיי היקרים.

„אני מבקש מכם להישאר ביחד. אני מתחנן לפניך, נדיה, לסלוח לי. אני מבקש ממך לדאוג לעצמך ולילדים ולדאוג שהם יגדלו כמו שצריך. תדאגי לעצמך ולכך שלילדים לא יחסר דבר. הישארי ביחסים טובים עם מישפחתי. אני רוצה שתתחתני מחדש, כדי ש־הילדים לא יגדלו ללא אבא. אני נותן לך חופש מלא לעשות כך. אני מבקש ממך לא לבזבז את הזמן באבל עליי, תמיד תחשבי על העתיד. אני שולח נשיקות אחרונות לסופי, איריס ו־לשאול ולכל שאר המישפחה. אל תשכחי להתפלל לנשמתו של אבי ול־נשמתי.

„נשיקות אחרונות לכולכם ושלום.

אלי כהן, 18.5.65.״

נדיה ואלי כהן בחתונתם
„אני רוצה שתתחתני מחדש!״

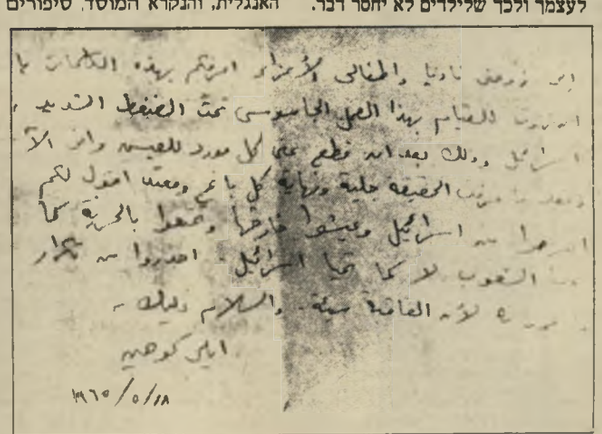
תחת לחץ ומרצון חופשי

ב ירור העלה, ששני המיכתבים, בעלי שני התכנים השונים כל־כך, הם אותנטיים ונכתבו על־ידי אלי כהן. אך המיסמך שתצלומו מופיע בספר נעלם. בני־מישפחתו של אלי כהן מודעים לקיומו של מיכתב כזה, אך איש מהם לא ראה אותו מעולם, מלבד התצלום המופיע בספר.

את הספר, שהופיע ב־1979 בשפה האנגלית, והנקרא המוסד. סיפורים מבפנים, כתבו רניס אייזנברג, דרום־אפריקאי במוצאו, שהיגר לאנגליה ושימש במשך תקופה ארוכה ככתב של דיילי טלגראף והעיתונאים הישראליים אורי דן ואלי לנדאו.

כשנשאלו על כך, התייחסו מחברי הספר לתרגום שאינו מתאים, ואמרו כי את המיכתב שבו הוא מבקש מהם לעזוב את הארץ, ושבו הוא טוען כי סתמו את מקורות הפרנסה שלו והכריחו אותו להיות מרגל.

הדיעה הרווחת בחוגים ביטחוניים היא שמיכתב זה נכתב תחת לחץ ואיומים של הסורים, וכי את המיכתבים בעלי הנוסח השני כתב אלי כהן מרצונו החופשי.

המיכתב הערבי
„צאו מישראל וחיו מחוצה להן!״

כהן בשעת התלייה
„אולצתי לרגל!״

„אלה מוסדות חשאיים!״

מ ישפחת כהן ניסתה גם היא לברר במשך השנים מה עלה ב־גורלו של המיכתב האבוד, אך לא זכתה לתשובה מספקת. יתרה מזאת, מעולם לא זכתה לשמוע מפי האחראים לדבר, מפי אנשי המוסד עצמם, את הגירסה — ולוא החלקית — לשליחותו ולתלייתו של אלי. כל המידע שבידיה מקורו בתחקירים שהיא עורכת בעצמה במשך השנים, ובכל פעם היא מגלה, בדרך־כלל תוך מגע עם עיתונאים, פרטים חדשים על שליחותו של אלי כהן.

משמע, אנשי המוסד מסרו את ה־מיכתב לעיתונאים, בני־חסותם, שכתבו את הספר — ולא מסרו אותו ל־מישפחה עצמה!

העולם הזה התקשר למישרד ראש־הממשלה, שהוא על־פי החוק אח־ראי לכל שירותי־הביטחון, כדי לנסות ולקבל את תגובת שירותי־הביטחון על כפילות המיכתבים.

התשובה מירושלים: „זה הרי בלתי־אפשרי לקבל תגובה מהם! אלה הם מוסדות חשאיים! הרי יש משמעות גדולה מאוד לכך אם יענו על חלק מן השאלות, ולא יענו על חלק אחר. כל הבדלה כזאת היא משמעותית. אסור לנו לענות על שאלות, זה אינו ב־תחומנו!״

עד שאפשר יהיה להרכיב תמונה שלמה מכל אבני־הפסיפס. יישאר סיפורו של אלי כהן בבחינת תעלומה, אגדה ומיתוס. גם לבני מישפחתו הקרובים ביותר של קורבן רמשק.

בגין בבר־מיצווה של הבן, שאול כהן
„נשיקות אחרונות לסופי, איריס ושאול...״

אלי כהן באריץ
„התוצאות רעות!״

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
בע"מ
מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.
רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רש' מס' 21 עסק 481/75
שמירה על בריאותך ורכושך

„לה־מדיטרנה" ב„מרכז הטקסטיל"

השבוע נפתחה מסעדת „לה־מדיטרנה" בבית מרכז הטקסטיל. מסעדת „לה־מדיטרנה" היא אחות תאומה למסעדת „אלהמברה" המפורסמת, שבעליה כריסטיאן.
מסעדת „לה־מדיטרנה" מציעה תפריט **אוכל צרפתי – „כשר".**
לפתיחת אולם האירועים והמסעדה הגיעו מנהלי חברות אישי ציבור ונשי חברה, ביניהם מר מוטי הוד הנראה בצילום בחברת כריסטיאן.

מודעות בטלפון
לכל העתונים
בכרטיסי אשראי במחירי המערכת

ישראכרט | ויזה | DINERS CLUB INTERNATIONAL ISRAEL LTD.

שרות ת.ד. ללא תשלום – חניה חופשית במקום

פרסום אידיאל
אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 – 20.00 רצוף
03-227117/8

משרד פרסום קטן וסימפטי
בבעלות 2 מנצחים
ועם חושים קריאטיביים
מאד מוסיקליים
מחפש

איש שיווק
או
פרסומאי

המעונין לנגן כינור ראשון
על בסיס שותפות או אחוזים.
ספר במילים ותוסיף
כמה צלילים על עצמך
(מי, מה, איפה, מדוע ולמה)
מכתבים לת.ד. 2621 ר"ג
ציין על המעטפה "כינור ראשון"
– סודיות מובטחת –

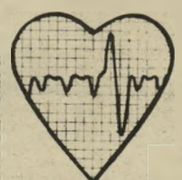

זיוה תלם ZIVA TELEM
זיוה תלם מזמינה אותך
לחדר התצוגה בביתה בהרצליה פיתוח
חדש בארץ:
תצוגת דגמי עור נפלאים תוצרת „אופנת עור זיוה תלם"
★ צבעים מרהיבים גם לקיץ
★ דגמים מקוריים
★ ניתן להזמין בכל הגדלים ובכל הגוונים
השקיעי בבגדי־עור ולא תתחרטי!!
אביזרים: מחרוזות, תיקים, חגורות
תואם לבגדי־עור וכמו כן תואם לבגדי הקיץ של:
♦ תמרה יובל ♦ ציפי חן
♦ „ורוד" ♦ חוה לוי
♦ רפי יעקובזון ♦ „פיצי"
♦ M/N
אל תחמיצי את התצוגה!
המכירה תתקיים ביום שישי 12.7.85
וביום שבת 13.7.85
בין השעות 14–10 19–16
דוד המלך 10, הרצליה פיתוח
להתראות **זיוה**

למחזיקי ישראכרט
חייג טלכרט 03-287651
למסירת מודעות לוח, מודעות מסגרת ומודעות משפחתיות
בשעות 8.30 – 17.00

שולה
השתלת ציפורניים מלאכותיות בשיטה אמריקאית — בידיים וגם ברגליים וכן השתלת ריסים.
תל־אביב. המלך ג'ורג' 89
טל. 284919—295318

הלב שלך שווה בדיקה!
בן 35+
הלחם בחשש המנקר,
בוא עוד היום לאיבחון מוקדם
השקט הנפשי שלך
שווה את זה.
הבדיקה כוללת:
בדיקת קרדיולוג, א.ק.ג.
א.ק.ג. במאמץ (ארגומטריה),
בדיקות מעבדה.

מכון לבריאות הלב
בית הדופאים, דיזנגוף 18 פינת פרישמן תל־אביב
טלפונים: 03–221227, 03–244294

סליחה, טעות בהפגנה

הזיכרון הוא שד מתעתע ובוגדני. גם אצל היסטוריונים מיקצועיים. זאת הוכיח זה עתה ידידי "מרדכי בר־און, שהוא איש טוב ונחמד.

חבר־הכנסת בר־און, איש ר"ץ, כתב ספר בשם שלום עכשיו. בעמוד 56 הוא מספר על מה שקרה בשבועות הראשונים של מילחמת־לבנון. וכך הוא מגלה:

"תנועת שלום עכשיו עמדה איפוא בלחץ גובר של חברים, אשר פקעה סבלנותם בבקשם לתת ביטוי למורת־רוחם... אבל רק משהוכרזה הפסקת־אש זמנית, הוציאה שלום עכשיו את אי־הדיה לרחובות. ב־26 ביוני הפ־גינו בתל־אביב 120 אלף איש נגד המילחמה..."

בר־און

מה לעשות, ואני זוכר את ה־דברים לגמרי־לגמרי אחרת? וזה מה שאני זוכר:

בשעות הראשונות של המיל־חמה התייצבו רק מעטים נגדה, וביניהם הנהלת של"י (שעמדתי אז בראשה). אך כבר בימים הרא־שונים נערכה החתמה על עצומה נגד המילחמה, ונולד הוועד נגד המילחמה בלבנון.

ב־26 ביוני, שלושה שבועות אחרי התחלת המילחמה, קיים ועד זה הפגנה נגד המילחמה בכיכר מלכי־ישראל בתל־אביב. היתה זאת ההלטה נועזת, חסרת־תקדים. מעולם לא נערכה עד אז בישראל הפגנה נגד מילחמה שהיא בעיצומה.

ליזומה זו לא היה שום קשר לשלום עכשיו. להיפך, שלום עכשיו בלטה בשתיקתה הרועמת — רועמת לא פחות מאשר התותחים שהפגיזו אז מדי יום את ביירות, כאשר כמה מראשי מחנה־השלום בלטו כמפקדי צה"ל. (ביניהם חברו של בר־און למיפלגה ולסיעה כיום, ח"כ רן כהן.)

הקדמתי באותו ערב לבוא לכיכר מלכי־ישראל. כשעה לפני ההפגנה שאל אותי עיתונאי זר כמה מפגינים יבואו, לדעתי. אמרתי בכנות גמורה שאם יופיעו אלף מפגינים, יהיה זה ניצחון גדול.

באו 20 אלף, ומאותו הרגע התגלגלה התנועה נגד המילחמה.

הצלחת ההפגנה הגבירה את הלחץ בתנועת שלום עכשיו, וזו קראה להפגנה שבוע ימים לאחר מכן — בגמר השבוע הרביעי למילחמה, ושלושה שבועות אחרי הפסקת־האש. היא נערכה באותה הכיכר. באו 100 אלף איש.

אני זוכר היטב את התאריך — ה־3 ביולי 1982 — כי באותו היום עצמו חציתי את הקו בביירות. שמענו על ההפגנה ברדיו בדרכנו חזרה לארץ.

ובכן — כמה טעויות מוזרות. ההפגנה של שלום עכשיו לא נערכה ב־26 ביוני, כפי שנדמה למורלה, אלא ב־3 ביולי. ב־26 ביוני נערכה הפגנה אחרת לגמרי. המיספר של 120 אלף מפגינים מחבר ביחד את משתתפי ש ת י ההפגנות.

הסוד שנקבר עם קסטנר

דמו של ישראל קסטנר עדיין זועק מן האדמה. מדי פעם עולה הפרשה מחדש. כותבים מחזות. עורכים תחקירים. וכאשר עולה הפרשה, עולה עימה התעלומה הגדולה הקשורה בשמו של קורט בֶּכֶר.

אין תעלומה לגבי שאר מעשיו של קסטנר. אפשר לפרשם כך או אחרת, לכף זכות או לכף חובה, אך אין בהם חידה. העובדות ידועות ומובנות.

לא כן בפרשת בכר. היא שגרמה למיפנה במישפט שלו, והיא נשארה פתוחה גם בפסק־הדין הסופי של בית־המישפט העליון, שטיהר את קסטנר מכל חשד בכל שאר הפרשות.

העובדות הן, בקיצור, כלהלן:

קורט בכר היה קצין של הוואפן־אס־אס. בימי שואת הונגריה נשלח על־ידי ראשי האס־אס לבודפסט כדי לנצח על הפקעת רכושם של יהודי הונגריה, ולדאוג לכך שיגיע לידי האס־אס. שהיה ברייך השלישי בבחינת מדינה־בתוך־מדינה. (אגב, העובדה שתת־אלוף של הוואפן־אס־אס נשלח לתפקיד זה מוכיחה שההבדל בין האס־אס הקרבי ואס־אס הרגיל היה פחות ברור מכפי שמנסים עתה לתארו. ראה פרשת ביטבורג.)

אחרי המילחמה נעצר בכר, כמו כל קצין־אס־אס בכיר, והוכן נגדו מישפט בנירנברג. בשלב זה הופיע קסטנר (והעיד לטובתו). עדותו זו של מנהיג יהודי מוכר, גיבור יהדות הונגריה, הביאה לשיחרורו של בכר, שחזר הביתה והפך סוחר עשיר מאוד.

קסטנר דיווח על עדותו לעסקן בכיר של הסוכנות היהודית, אליהו דובקין, שהיה אישׁ־כספים מטעם מפא"י. מיסמך זה הוגש בהיסח־הדעת על־ידי התביעה במישפט מלכיאל גרינוולד (המ־כונה בטעות "מישפט קסטנר"). שמואל תמיר, סניגורו של גרינוולד, שהיה עד לאותו רגע חסר כל אחיזה נגד קסטנר, עט על מיסמך זה כמוצא שלל רב. בחקירת שתי־יערב נכנס קסטנר למלכודת. הוא הודה שכל קצין אס־אס הוא פושע, וכי על כן עדות למען קצין אס־אס היא פשע. אז שלף תמיר את המיסמך שהוגש על־ידי הצד של קסטנר עצמו. קסטנר התבלבל ונשבר, השופט נרעש, ומאותו הרגע החלה שקיעתו של קסטנר.

מדוע העיד קסטנר למען בכר? יש אומרים: מתוך תחושת־כבוד הונגרית. הוא הבטיח לבכר להצילו אחרי המילחמה, אם בכר יציל אותו בזמן המילחמה. ויש אומרים: מפני שבכר ידע עליו יותר מדי, ועליל היה לדבר במישפטו.

אף אחת מן הגירסות האלה אינה משכנעת. לי יש גירסה אחרת. אין לי שום ראיה לנכונותה. אבל היא עלתה על דעתי מן הרגע הראשון, כאשר עקבתי מקרוב אחרי המישפט.

ובעיקר: זוהי הגירסה היחידה המתאימה לכל העובדות, והפותרת את כל החידות. הנה היא:

בכר ריכז בידו את הרכוש העצום, שנשדד מיהודי הונגריה. אין ספק שלקח חלק נכבד ממנו לעצמו ולידידיו, והסתירו במקום־מיבטחים. למשל: בבנקים שווייציים.

אחרי המילחמה, בצר לו, הציע למי שהציע עיסקה: ההנהגה הייהודית תציל אותו, ותמורת זאת יעביר לה את השלל.

מישהו החליט לקבל את ההצעה. לא קסטנר עצמו, כי קסטנר היה אז בורג קטן מדי, והוא מת כאיש עני.

אם כן, מי? הסוכנות הייהודית? המוסד לעליה ב'? מפא"י? מוסדות־סתר כלשהם?

על כל פנים, קסטנר נשלח להעיד לטובת בכר. הוא דיווח על כך לאיש־הכספים דובקין. מדוע? מדוע, אם לא מפני שמילא

שליחות של המוסדות הלאומיים או המיפלגתיים, שהיתה קשורה בכספ?

כאשר עלה העניין לפתע כמישפט, לא יכול היה קסטנר למסור את האמת, מפני ששולחיו תבעו ממנו לשתוק. ובצדק. איך אפשר היה להסביר דבר כזה לציבור?

אבל שולחיו ידעו שהוא פעל בתום־לב, על פי הוראה מוסמכת, ועל כן עמדו לימינו והגנו עליו, עד הרגע האחרון. קסטנר היה בטוח בתמיכתם.

אחרי פסק־הדין של השופט בנימין הלוי, הלכתי לקסטנר. ניסיתי לשכנע אותו לפתוח את פיו ולגלות את כל האמת. הוא נטה להסכים, והתחיל להכתיב לי את גירסתו. אך עוד לפני שהגענו לפרשת בכר, התחרט בהשפעת ידידיו ההונגריים, אנשי השילטון.

כאשר נרצח, לקח את הסוד עימו. היו שהאמינו אז כי הש"ב מעורב ברצח, מפני שהשילטון חשש שמא יגלה קסטנר את סודותיו, והיה צורך לסתום את פיו לנצח.

כיום איני מאמין שקסטנר נרצח על רקע זה. אך אז היו הרבה סימני שאלה אשר יכלו לחזק חשד כזה, וזה היה אחד מהם.

אך בלי קשר לרצח, אני מאמין כי ההסבר הנ"ל לפרשת בכר הוא הנכון.

הוכחות? אין הוכחות, וגם לעולם לא יהיו.

יש אלטרנטיבה?

בקטע הקצר מנאומו של שימעון פרס בוועידת התק"ם, ששודר בטלוויזיה, אמר ראש־הממשלה פעמיים שממשלת־האח־דות־הלאומית היא "האלטרנטיבה היחידה" הקיימת עכשיו.

האם זה נכון? אולי מבחינה פוליטית, אך בוודאי לא מבחינה לשונית.

"אלטרנטיבה" היא ברירה בין שתי אפשרויות ויותר. בשימוש פחות מדוייק, אלטרנטיבה היא דרך חלופית, דרך שניה. רק דבר אחד אין אלטרנטיבה יכולה להיות: הדרך האחת והיחידה.

אני משער שראש־הממשלה ביקש לומר שממשלת־האחדות היא האפשרות היחידה הקיימת כיום, ו ש א י ן אלטרנטיבה (ואוי לאוזניים שכך שומעות).

אך אם כן, מדוע להסתבך במילים לועזיות? מדוע לעולל לשפה הלאטינית מה שהליכוד מעולל למערך?

אני מוחה!

ואם באיזוביי־הקיר נפלה שלהבת, מה יגידו הארזים?

הנה פירסמה קבוצה של 23 מחנכים דגולים מודעה התומכת בהסתדרות, לאמור: "אנו מוחים! אנו, קבוצת מחנכים ממוסדות־חינוך ברחבי הארץ, מוחים נגד הצעדים החד־צדדיים של הממשלה, הפוגעים..."

כאשר פוליטיקאים מוחים נ ג ד משהו, אפשר לעבור על זה בשתיקה. אך כאשר מחנכים משתמשים בצורה משובשת זו, יש למחות ע ל כך, כשם שהיה עליהם למחות ע ל הצעדים של הממשלה. כי פעולת המחאה כבר כוללת את התנגדות לדבר שמוחים עליו, ועל כן אין למחות נ ג ד, כשם שאין להילחם נ ג ד, ואין למרוד נ ג ד. מוחים ע ל דבר, לוחמים ב א ו י ר ב ומורדים כ מ מ ש ל ת.

שיבושים מסוג זה חודרים לשפה מכל עבר. אפשר לקרוא בעיתונים כי עסקן פלוני התמודד מ ו ל עסקן אלמוני, שהוא ממש נאבק נ ג ד ו וגם התמודד נ ג ד ו או מ ו ל ו.

האמת היא שהעסקן התמודד ע ם יריבו, נלחם ונאבק ב ו. למה? ככה.

אך מה נלין על החניכים (ולא נ ג ד החניכים) אם המחנכים נותנים להם דוגמה?

אני, על כל פנים, מוחה נגד זה. סליחה, ע ל ז ה.

שקר החן? הבל היופי?

העיתונאי האמריקאי־יהודי המנוח, בן הכט, כתב באחד מספריו פרק על חוויותיו בהוליווד, שם שהה זמן־מה כאשר עיבד את תסריט הסרט חלף עם הרוח. במיוחד טיפל בזיכרונותיו בתופעה של אלילות־המין.

התיזה המרכזית של הכט היתה שאלילות־המין הן סימלי־מין מפני שאין להן מין. זאת אומרת, אלילות־המין הגדולות של הוליווד לא יכלו לאהוב גברים או נשים, מפני שהיו שקועות כל־כולן באהבה גדולה מכל, שלא סבלה שום התחרות: אהבתן את עצמן.

חשבתי על כך כאשר ראיתי לפני שבועיים את הכתבה על היפהפיות בתוכנית מבט שני. דובר שם על נשים שהפכו את היופי למיקצוע. הגדרה זו לוקה בחסר. בשביל נערת־הזוהר האי־מיתית, היופי אינו רק מיקצוע, אלא גם שליחות, יעוד, תוכן בלעדי של החיים. וכדי להקריש ליופי זה את המגיע לו, היא חייבת לאהוב אותו בכל ליבה ומאודה. נערת־זוהר שאינה אוהבת את עצמה עד כלות הנשימה פשוט אינה נערת־זוהר.

דובר הרבה על האגרסיביות המוחלטת של האלילות ה־גדולות, ממרילין מונרו ועד בריז'יט בארדו. יש כאן גם המפתח לטרגדיה. כאשר נערת־הזוהר חדלה מלאהוב את עצמה, לא נותר דבר. היא יכולה להתאבד, כפי שעשתה מרילין האלוהית.

נשים אלה, שהזינו פנטזיות מיניות של גברים ללא־ספור, שעיצבו את הטעם המיני של דורות, היו בלתי־מסוגלות לאהוב איש.

קארין דונסקי, אחת היפהפיות האמיתיות של המרינה, אשה בעלת אלף פנים, היא נערת־זוהר כזאת. לא במיקרה נעדרו הגברים לחלוטין בקטעים עליה בסרט. גברים רבים יכולים לחלום עליה. אך קארין יכולה לחלום רק על עצמה. ומכיוון שהיא אשה נבונה, היא יודעת זאת.

פנינה רוזנבלום באה מעולם אחר. כאשר שבועון זה גילה אותה, היתה נערה חדשה בתל־אביב. תמיד הערכתי אותה, בשל הדרך הארוכה שעשתה, ושאותה הציגה עתה גם בסרט: הרקע הדל שממנו באה, נערת־מעברה בימים הקשים, בתה של אשה עיראקית שננטשה על־ידי בעלה ושגידלה את ילדיה בכוחות עצמה. לשיבחה של פנינה יש לומר כי מעולם לא התביישה ברקע זה ולא הסתירה אותו, אלא להיפך — התגאתה בו.

גם בחייה של פנינה אין מקום לאהבה אמיתית למישהו זולתה, למרות שהיא אשה חביבה. פנינה שקועה בפנינה. היא ניסתה את ידה ביצירות רבות — בשטח הזימרה, המישחק, הדוגמנות, הכתיבה. אך היצירה האמיתית היחידה של פנינה רוזנבלום היא פנינה רוזנבלום. ומכיוון שהיא מוסיפה צבע והמולה לנוף האפור של המרינה, תבורך על כך.

עזרנו לה בצעריה הראשונים, כאשר יצאה לכבוש את תל־אביב. כתבנו עליה כאשר שוחררה מצה"ל, מפני ששום יחידה לא יכלה לתפקד כשהיתה שייכת אליה. הסיפור שלנו עליה היכה אז גלים ברחבי העולם. שום עיתון הגון לא יכול היה לעמוד בפני הכותרת: "חיילת שוחררה מן הצבא מפני שהיתה יפה מדי".

אחר־כך נסעה לאנגליה, כדי לנסות את מזלה שם. בכוחו הרצון הקשוח, המאפיין אותה, החליטה בו ביום שלא לדבר עוד אלא אנגלית. שפתה היתה משובשת, אך בצורה משעשעת. ה־אנגלים ראו בכך הומור רב, ונהנו בחברתה.

נתקלתי בה פעם בלונדון, והחלטנו ללכת ביחד לקולנוע. בתום הסרט הלכה פנינה לחדר־השרותים של הליידיס, כדי לתקן את האיפור. איני יודע אם המתנתי לה רבע או חצי שעה, אך זה נראה כאין־סוף. הסרטנים החלו נועלים את הדלתות, וחששתי שמא אבלה לבסוף את הלילה עם פנינה בקולנוע הנעול.

אך המאמץ היה כדאי. אני יכול להעיד שכאשר התהלכתי עימה בחצות ברחוב פיקאדילי, נהר סואן שאליו מתנקזות מיטב היפהפיות של בריטניה והעולם, סובבו עשרות את ראשיהם אליה.

פנינה

ניכר שהכל היו משוכנעים כי פנינה, הנערה מפתח־תיקווה, היא אלילה מן הסרטים או נערת־זוהר עולמית.

האם מותר לאשה להפוך את היופי למרכז חייה, ואף להת־פרנס ממנו? בעיניי זוהי שאלה טיפשית. כדורגלן חי מרגליו, כדורסלן מגובהו, צייר מכישׁ־רונו, חכם משיכלו. כל אלה הם מתנות מן השמיים, ומי שזוכה במתנה כואת מלידה אינו יכול אלא להגיד תודה. הכדורגלן מתאמן, הצייר מפתח את כישׁ־רונו, האיש החכם לומד. אלילת־היופי משקיעה אף היא שעות לא־ספור בטיפוח מה שיש לה. (זה נכון גם לגבי אליל־היופי. למה לא?) ואני חושב שלפחות בגיל מסויים מוכנים כל צעיר וצעירה לוותר על כל שאר המתנות תמורת האחת הזאת — יופי.

היופי הוא בן־חלוף, וכך גם כוחו של הספורטאי, ולא פעם גם השראתו של האמן. החוכמה היא לחיות עם זה. אני מאחל זאת לקארין ולפנינה.

צה"ל מאמן, מממן, מחמש, חונך, משגיח, מפקח

הקול קול צה"ל והידיים ידי צד"ל

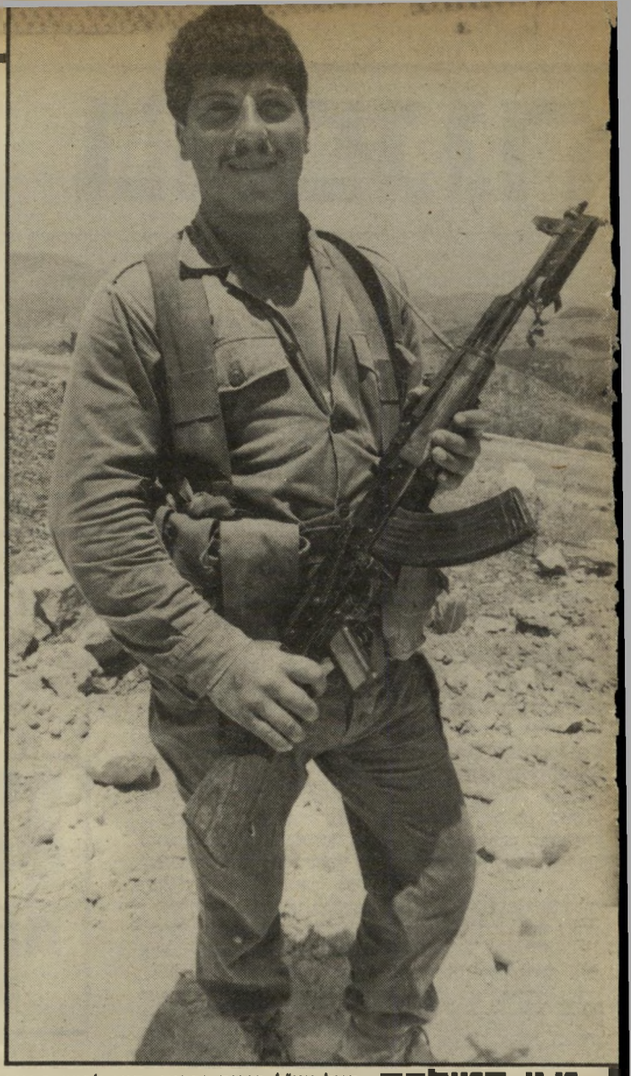
במבט מרחוק, אך אחרי שמתקרבים ובוחנים היטב את המרים שעל גופו, ניתן לראות בבירור את האותיות הצהובות מעל הכיס השמאלי. צ.ה.ל.

בתוך המיפקדה עצמה, בחצר, עומדים אלה לצד אלה כלי־רכב צה"ליים בצבע חאקי, ותאומים שלהם, שנצבעו באפור. אלה כלי־רכב של צד"ל.

מן הקומה השלישית של בניין המיפקדה העליונה נשמע קול נגינה. שלושה חיילים ישבו על ארני שלושה חלונות שונים וניגנו. האחד פרט על גיטרה, השני חילל בחלילית והשלישי ניגן במפוחית־פה.

גם אלה היו חיילי צה"ל. לא קצינים, לא חונכים, אלא חיילים מן השורה, שביקשו לכתוב בשמם בעיתון שנמאס להם.

גם בפתח מישרדו של גנרל אנטואן לחד דיברו עברית. הגנרל עצמו מדבר רק ערבית וצרפתית. לידו ישב דוקטור סאקר, שהיה מרצה לסיפרות באוניברסיטה בביירות וחזר לדרום עם פרוץ הקרבות שם. הוא משמש ללחד דובר, מתורגמן ועוזר. סאקר אינו לובש מדים.

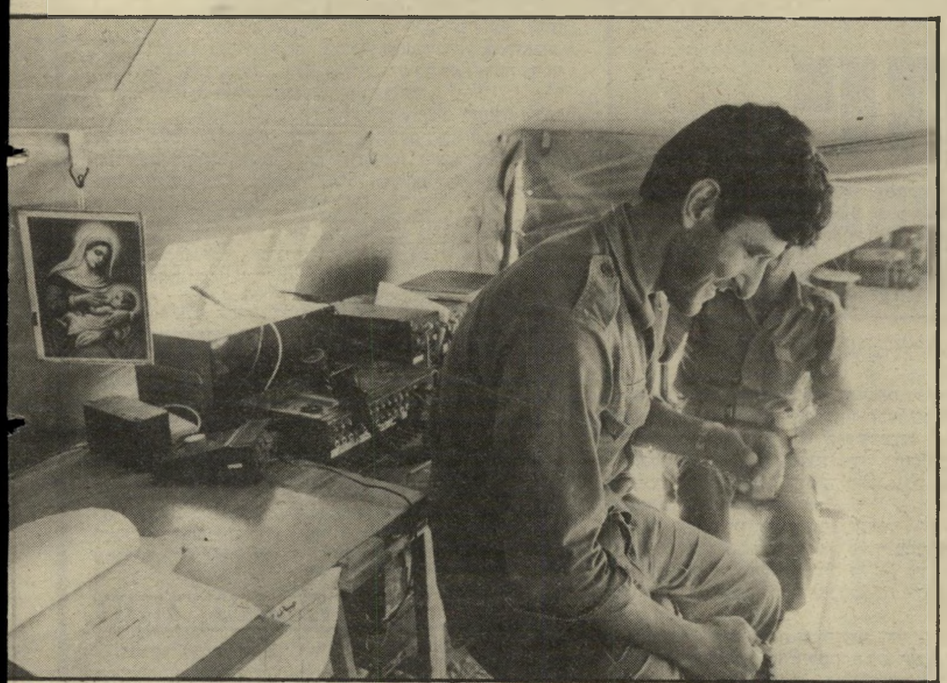
מגן המולדת חייל צד"ל בפוזה גברית. הוא לבוש בחגור מלא, מחזיק בידו את הנשק האישי שלו, אחרי שהצמיד כידון לקנה. צה"ל מספק לו את כל הציוד והתחמושת.

עשרה שיעים הגישו בקשות לעבור מן הצפון לדרום־לבנון. עשרה מתוך ה־300 ששוחררו ביום הרביעי שעבר. כוחות־הביטחון הישר־אליים יבדקו היטב בציציותיהם של המבקשים ויחליטו אם לאפשר להם להיכנס לשטח המכונה בישראל „אי־זור הביטחון".

בעוד כל העולם רוגש ועסוק בפרשת המטוס החטוף של טי־דבליו־אי, בעוד עשרות ציוותי־טלוויזיה אמריקאיים צוברים יום ולילה על פתח כלא עתלית, שבו מוחזקים השיעים, המשיכו החיים בדרום־לבנון להתנהל כמו בחודשים האחרונים.

באחד הימים האלה, כשהעולם עצר את נשימתו, הובאו לקיבוץ מגרה 46 ילדים שיעים, תושבי הכפרים שבר־רום־לבנון, לביקור של היכרות וקי־רוב־לבבות. הקיבוץ, השוכן על הגבול הבין־לאומי עם לבנון, התגייס למאמץ הממלכתי לשמור על מינהל תקין וזרימת־חיים נורמלית בדרום־לבנון.

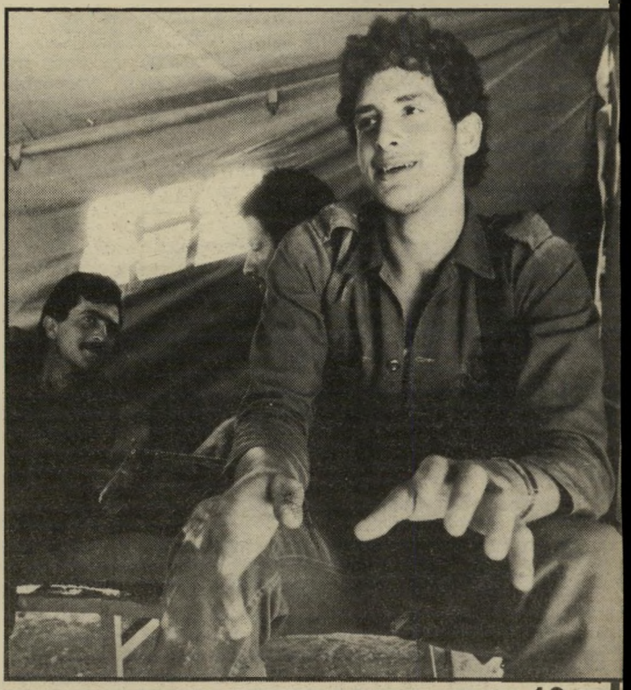
צה"ל, לפי הגירסה הרישמית, אינו יושב בדרום לבנון. יושבים שם רק חונכים ישראליים, העוזרים ליחידות של צד"ל.

קו ישיר לבחולה באוהל הקשר של יחידת תותחים של צד"ל, מאחורי מכשירי־הקשר. מתנדנדת ברוח תמונה של הבתולה הקדושה מרים ובידיה ישוע התינוק (בתצלום משמאל). התמונה מול עיניו של הקשר הנוצרי היושב במישמרת היא קישוט האוהל.

„אין רצועה, יש תמיכה"

את השער למיפקדה העליונה של צד"ל, השוכנת במרג־עיון, פותח חייל. קצת קשה לזהות אותו

תחמושת עברית חיילי צד"ל נעמ־דה בנויה מארגזי־תחמושת ישראליים. שעליהם כתובות בעברית. כל הציוד שעל החייל גם הוא ישר־אלי. בתמונה מימין: חייל צד"ל יושב באוהל על מי־טה צבאית. חולצתו פתוחה והוא ממתין למישמרת.

גיטרה של צה"ל

בקומה השלישית של אחד המיבנים במיפקדה של צד"ל, במקום שבו שוכן מישרדו של גנרל אנטואן לחד, יושבים שני חיילים, כל אחד על אדן של חלון אחר. הימני ניגן בגיטרה, השמאלי חילל בחלילית. אחר־כך הסתבר שהם מדברים עברית. אלה חיילי צה"ל, שביקשו לכתוב בשמם בעיתון שנמאס להם. הם משרתים בבסיס במרג'־עיון ומשמשים שם כשומרים.

בשיחה עם העולם הזה ניסה לחד להדגיש את הצדדים הלבנוניים ברצועת־הביטחון: „האיזור הזה יישאר חלק אינטגרלי מלבנון." הדגיש, „האיזור אינו שייך לישראל." כשהוא נשאל על סידרי המינהל האזרחי בדרום, הוא השיב כמעט באותן המילים: „האיזור הזה הוא חלק מלבנון וקשור לכל החלקים האחרים של המדינה גם מבחינה אדמיניסטרטיבית."

לחד הסביר, שמאז ימיו של סעד חדד גדל צבא דרום־לבנון. לא, הוא לא נקב במיספרים, אלה הם פרטים חסויים, אך היה מוכן לומר ששליש מן החיילים הם מוסלמים ושני־שלישים נוצרים. חלק מן המוסלמים הם שיעים. בדרום לבנון מהווים השיעים רוב של שישים אחוז באוכלוסיה.

לחד הסביר, שמאז ימיו של סעד חדאד גדל צבא לבנון. לא, הוא לא האוכלוסיה השיעית: „הבסיס ליחסים עם השיעים הוא שהם אזרחים של אותה הארץ. יש מיעוט בין השיעים הגורם לבעיות. רוב התושבים באיזור, גם השיעים, רוצים לחיות בשלום. המיעוט מודרך מבחוץ, בעיקר מחוץ ללבנון. בסך־הכל, אילו כל השיעים היו נגדנו, לא היינו יכולים להתקיים כאן. גם לנוצרים מתייחסים כמו לכל שאר האזרחים.

„חוץ מזה, צד"ל שומר על יחסים טובים עם ישראל. אנחנו מאמינים שגם רוב הנוצרים בצפון־המדינה מאמינים ביחסים עם ישראל, אך אינם יכולים לדבר. אנחנו כאן בדרום, יכולים לדבר באופן חופשי ולומר מה שאנחנו חושבים."

לחד משתדל להמעיט בחלקה של ישראל בדרום־לבנון. הוא הדגיש שכל הפעילות הצבאית, מלבד משימות יעוץ נעשית על־ידי חיילי צד"ל. גם הפעילות האזרחית. „יש יעוץ ישראלי רק משום שיש אינטרס משותף לשמירת־ביטחון, אבל כל הפעילות נעשית על־ידי צד"ל."

באשר לנוכחותם של חיילים ישראלים כמו מוצבי צה"ל במהדורה של לפני כמה שנים טובות. הציוד שבו משתמש צד"ל הוא ציוד צה"לי ישן.

סוללת תותחים אי־שם מצפון לליטאני, ליד הכביש המוביל לנבטיה. כמה אוהלי חאקי גדולים מוצבים על האם אכן מחזיקה ישראל ברצועת־ביטחון כלשהי בלבנון? (2) אם כן, מה הם גבולותיה של אותה רצועה ומה מידת המעורבות הישראלית בה?"

תשובת שר־הביטחון היתה: „ישר־אל אינה מחזיקה ברצועת־הביטחון, אלא תומכת בכוחות צד"ל, האחראים לסדר ולביטחון בישובים בדרום־לבנון, הסמוכים לגבול ישראל."

לפי מקורות ישראליים מונה צבאו של לחד אלפיים איש, 300 מתוכם הם אנשי המישמר האזרחי. חיילי צד"ל לבושים במדים של צה"ל. מרחוק קשה לפעמים להבחין אם לובש האזקי הוא חייל ישראלי או איש של לחד. המוצבים של צד"ל נבנו על־ידי צה"ל, בחומרים ישראליים, והם נראים בדיוק כמו מוצבי צה"ל במהדורה של לפני כמה שנים טובות. הציוד שבו משתמש צד"ל הוא ציוד צה"לי ישן.

סוללת תותחים אי־שם מצפון לליטאני, ליד הכביש המוביל לנבטיה. כמה אוהלי חאקי גדולים מוצבים על רכס ההר, שוליהם מופשלים. החיילים, העייפים מן החום, שרועים בתנוחות שונות על המיטות הצבאיות.

חייל יחיד, לבוש בחגור מלא, כשה־נשק מונח על חזהו, צופה בעמדת השמירה על דרך הגישה לסוללה. העמדה בנויה מארגזי־תחמושת שחורים, שעליהם כתובות בעברית.

באחד האוהלים נמצא חדר הקשר של היחידה הקטנה. המכשירים שותקים, גם החיילים. קשה להבחין אם אלה הם חיילי צה"ל או חיילי צד"ל. רק אחרי שמתקרבים ובוחנים היטב את האוהלים מבפנים, אפשר להבחין בתמונה ממוסגרת, המתנדנדת ברוח על גבי יריעת האוהל: הבתולה הקרוֹשה מריה מחזיקה בחיקה את ישוע התינוק. תמונה כזו אינה נפוצה אצל חיילי צה"ל.

שני שערים

ה חיילים בתוך האוהלים נחים. מחוץ למאהל יש עמדות שמירה, והם מתחלפים בהן בכל כמה שעות. כשמגיע תורו של חייל לצאת לעמדה, הוא קם בעייפות מן המיטה, גורר אחריו את החגור ולובש אותו תוך כדי הליכה.

חיילי צד"ל אינם מקפידים בציות הלבוש. הם מסתובבים במדים כאילו היו נערי קרנות־רחוב, הלובשים ג'ינס הדוק וחולצות הצמודות לגוף. חולצת החאקי פתוחה כמעט עד המותן, בפווה של גברברים. המיכנסיים הדוקים והחגורה רכוסה נמוך, באיזור החלציים, השרוולים מופשלים עד חצי האמה, הנשק ביד, ברדר־כלל מכוון כלפי מעלה. חלקם טרחו וחיברו כידון לקנה הרובה, כך הם נראים יותר קרביים, יותר גבריים.

חיילי צה"ל המבקרים בבסיסי צד"ל נהנים לערוך ביקורות ציוד לחיילים הלבנוניים, ואלה מראים להם בגאווה את החגור המלא כמו ילד המוכיח למורה שלמד את השיעור כהלכה.

צה"ל אינו מדגיש את הנוכחות הנמרצת שלו, אך באמצעות קצינים שונים הוא מפקח גם על החיים האזרחיים בדרום־לבנון — ברפואה, בתחזוקת כבישים, בחקלאות ובמיסחר. צה"ל מארגן מיפגשים בין הלבנונים לבין תושבי ישראל בישובים שבגבול הצפון.

בתקופה האחרונה, תקופה שבה היה זרם גדול של פליטים מצפון לבנון, מאזורי הקרבות אל הדרום, סיפקה ישראל סיוע גדול לפליטים. טונות של סוכר, אורז, שימורים, שמן, קמח, בשר ובגדים הועברו לדרום־לבנון. כל הקשר והסיוע נעשים על־ידי צה"ל.

לבנונים רבים, המתגוררים בדרום־לבנון, יכולים לנסוע לישראל לביקור. רבים עושים זאת. לפי רישומים רישמיים, יש 1500 כניסות של לבנונים לארץ בכל חודש. מיספר קטן לעומת המאסות שהיו נכנסות בזמן המילחמה — 15,000 בחודש. חלק מהם אלה זוגות צעירים שבאים לארץ לירח דבש.

על כל מעברי־הגבול שומרים רק חיילים של צה"ל, חיילי צד"ל אינם מתקרבים לשם. צה"ל בודק אישורי־כניסה לשטח ובוחן את היוצאים בחזרה לישראל. במעבר ראש־הניקרה, במקום שבו עברו השיעים ששוחררו ביום הרביעי השבוע, יש שני שערים — שער צבאי ושער אזרחי. האסירים השיעים עברו באוטובוסים של אגד דרך השער הצבאי בדרכם אל החופש, אי־שם מצפון לרצועת־הביטחון. באופן רישמי, אם רוצה אזרח מן הצפון לעבור לדרום, הוא עושה זאת דרך מעברים שעליהם שומרים רק חיילי צד"ל, באופן בלתי־רישמי, אבל ברור, יש לבקש אישור מכוחות־הביטחון הישראליים. כך, קרוב לוודאי, לגבי כל אחד. באופן מעשי יש לישראל בצפון שני גבולות.

שיעים הביתה

חלק מן השיעים שהשתחררו ביום הרביעי ונסעו אל מצפון לרצועת־הביטחון. בתצלום: באוטובוס, לפני שיצאו מכלא עתלית, לבושים באימוניות ובנעלי־התעמלות. בתצלום משמאל: חייל צד"ל יוצא לשמירה, חולצתו פתוחה עד המותן.

אשה זקנה יושבת בחדרה בבית־החולים „הוספיס". לספרדים יש בית־החולים משלהם, וגם לחרדים. את בית־החולים של הערבים רוצים לסגור

„חולים אינם סחורה!"

אשיד נירוח (19) חלה במחלת קיבה. הוא אושפז ונותח בבית־החולים הוספיס, בלב העיר העתיקה של ירושלים. 2000 שקל שילם לכל יום של אישפוז. ראשית, כשאר בני־משפחתו, אינו מבוטח בביטוח רפואי. „אסור," הוא אומר בקול פסקני. „צריך לסמוך רק על אללה, ולא על דף נייר שנקרא — ביטוח!"

105 אלף ערבים בירושלים ה־מזרחית וסביבותיה אינם מבוטחים בביטוח רפואי. רבים בשל היותם עכשיו מכין מישרד־הבריאות תוכ־נית לסגירת בית־החולים. שמואל אל־גרבלי, דובר המישרד, טוען כי סיבות

(המשך בעמוד 38)

חדר־חולים ב„הוספיס"
אללה נעלב מן הביטוח

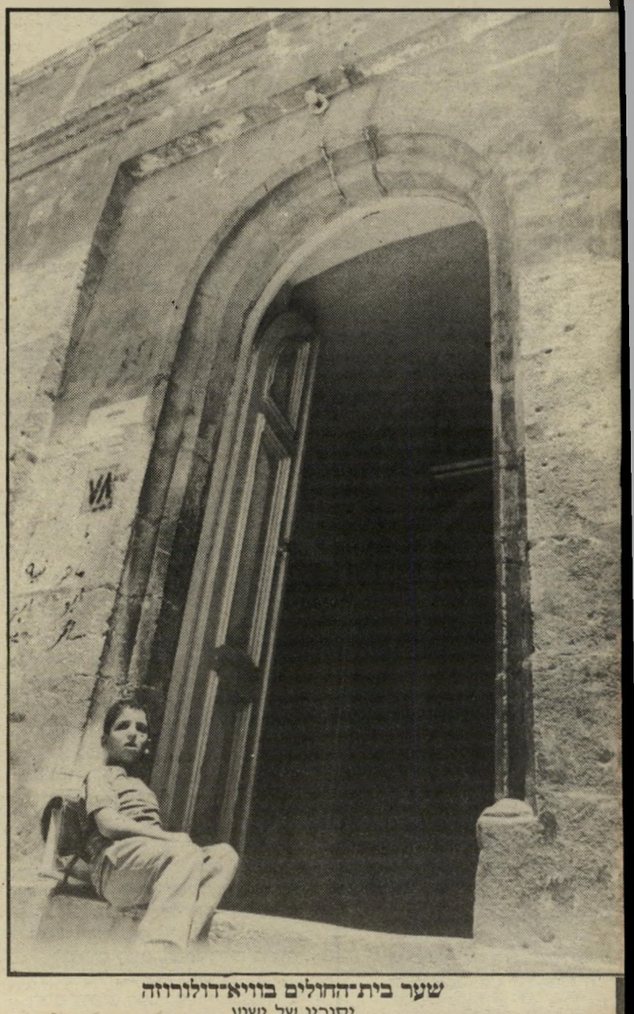

מנהל מוהטבי
חולה רוצה טיפול בשפתו

מוסלמים מאמינים, הרואים בכל סוג של ביטוח זילזול בכוחו של האל. אחרים פשוט אינם יכולים לעמוד בהוצאות הביטוח.

בית־החולים הממשלתי הוספיס משרת את אוכלוסיית הבלתי־מבו־טחים תמורת שני דולר ליום־אישפוז. כך מאז 1948, השנה שבה הוקם בית־החולים. הממשלה הירדנית אף הגדילה לעשות ובנתה להוספיס מיבנה חדש בשייח־ג'ראח. זמן קצר לפני שבית־החולים אמור היה לעבור למישכנו החדש, פרצה מילחמת ששת־הימים. מדינת־ישראל ראתה בבניין בית־החולים שלל־מילחמה, והעדיפה לשכן בשייח־ג'ראח את המטה הארצי של המישטרה. בית־החולים הוספיס נש־אר במקומו הישן, סמוך לשער־שכם, בנתיב־היסורים של ישוע הנוצרי — הוויא דולורוזה. הוא הפך לבית־חולים ממשלתי בפיקוח מישרד־הבריאות.

מאז, במשך 18 שנים, מוצאים עניי העיר המיזרחית מיקלט רפואי ב־הוספיס. בבניין שהיה פעם בית־הארחה אוסטרי.

שער בית־החולים בוויא־דולורוזה
יסוריו של ישוע

הווי

הרוקח האחרון

ירושלים ביקש רוקח ארמני ל־חוג את יום־השנה ה־50 לסיום לימודי־הרוקחות שלו באוניברסיטה האמריקאית של ביירות, ניסה לאתר את 12 עמיתיו לאותו מחזור, לשם עריכת כינוס־מחזור, לא הצליח לאתר את ששת הבוגרים היהודיים מארץ־ישראל, את שלושת הבוגרים ממצ־ריים, את שני הבוגרים מלבנון, גילה, לבסוף, עמית אחד בכל זאת, בעל בית־מירקחת ביריחו.

★ ★ ★

על הגובה

צה"ל איזכרו, לקראת גיוס מחזור־הטירונים החדש, כי הסיבה לרחיית השירות, לשנה אחת, לצעירים שקומתם נמוכה מ־1.40 מטר ולצעי־רות שקומתן נמוכה מ־1.35 מטר, היא התיקווה שמשך שנה נוספת תגבה קומתם בכל זאת, ואז ייקל גיוסם לצה"ל.

★ ★ ★

מיצרך השבוע

תל־אביב חנך מלון פינת־זלילה חדשה, אפה לכבוד המאורע ואפל ענק, שלשם ייצורו השתמשו בתישעה קילו קמח, 11 ליטר חלב, עשרה קילו משמש, ששה קילו דובדבנים, קילו אחד סוכר ו־90 ביצים.

★ ★ ★

זה, דבר אחר

להב התפלאו חברי הקיבוץ שב־נגב המזרחי, שבו נערך ניסוי מבו־קר לרבית חזירים, במימונו של מישרד־החקלאות, לשמוע, כי מישרד־החקלאות הודיע, אחר קבלת חוק איסור החזיר בכנסת, שאיננו יודע דבר על גידול חזירים בארץ או על מימדיו של ענף חקלאי זה.

★ ★ ★

לקרוא לילד בשמו

ניו־יורק פירסם עיתון כתבה ש־נועדה להדרכת תיירי־הקיץ לירו־שלים העתיקה, הזכיר כי רחוב הח־נויות המרכזי בעיר, הקרוי כיום סוק אל־עטארין (שוק מוכרי־הבשמים) היה ידוע בימי הצלבנים בשמו רי דה מאל־קוויזינאט — „רחוב הבישול הגרוע" — על שם טיבו הירוד של צלי־הבשר שהיה נמכר באותו רחוב לעולי־הרגל הנוצריים.

★ ★ ★

פינת בן־יהודה

טבריה הודיעו מלצרים מהונג קונג שנתקבלו לעבודה במסעדה סינית מקומית, כי הם כבר קלטו את המילים העבריות איטריות ופיטריות, שהם שני מרכיבים שכיחים ביותר בכל תפריט סיני, אך הם אינם מצליחים להבחין בין השתיים למילה שלישית, מיטריות, שדגמים נגסים מהן משמ־שים לעיטור מנות סיניות מסויימות.

★ ★ ★

דולריזאציה

מאריטה שבמדינת ג'ורג'יה שבארצות־הברית נפתח המיטווח הפרטי הראשון בעולם לירי מתת־מיקלעים, הרתיע צלפים פוטנציאליים רבים, אחרי שאלה גילו, כי בנוסף ל־13 הדולר דמי־השימוש לתת־מיקלע עוזי מתוצרת ישראל, מחירה של קופ־סת 50 כדורי עוזי, המספיקים בדיוק לצרור אחד של שלוש שניות. הוא 10 דולר ו־75 סנטים.

★ ★ ★

הפיתרון לעודפים

ירושלים הודיעה הנהלת סניף תנובה המקומי, כי החלה בשיווק חלב באריזות גדולות במיוחד, של 15 ליטר האריזה, למען הקונות בגדה ה־מערבית, החובצות מהחלב לבנה ו־גבינה מלוחה תוצרת־בית.

חוצפה "ישראלית ואוכל יפאני

קוניקו וטושי יאנאגיסווא ושתי בנותיהם ה־ קטנות, בעלות פני הפורצלן, עזבו את טוקיו ובאו לגור בתל־אביב לתקופה של ארבע שנים. כש־ הולכת קוניקו יפת־המראה ברחובות תל־אביב היא פשוט אוספת מכרים. אנשים נעצרים ליד שתי בובות־הפורצלן ומתחילים לדבר עם האמא, שנראית יותר כאחותן הגדולה. בערך ככה גם אני הגעתי אליה. אחר־כך שתינו קפה ודיברנו על יפאן ועל ישראל.

חשבתי שהדרך הטובה ביותר להכיר לה את ישראל בבת־אחת היא להראות לה מה זו חוצפה ישראלית, ולכן הצעתי לה שתזמין אותי ואת בעלי לארוחת־ערב יפאנית ואנחנו נגמול לה בארוחת־ערב ישראלית. העיסקה נחתמה ואז נזכרתי שיש לי גם קוראים, וגם להם מגיע נחת מכל מה שאני עושה. ביקשתי מקוניקו שתעשה ארוחת־ערב רק ממיצרכים שאפשר לקנות בארץ, ובמטבח ישראלי מצוי. היא הסכימה.

חלק גדול מחברי פוחד מאוכל יפאני כמו מהואב של כיפה אדומה, בגלל זה שהם שמעו שהיפאנים אוכלים דגים חיים. ביקשתי מקוניקו שתימנע גם מהדבר הזה. אז הנה ארוחה יפאנית נפלאה, בלי דגים חיים, על טהרת תוצרת הארץ ובזמן־עבודה לא ממושך ביותר. הארוחה כללה טמפורה, יאקי־טורי, אאמינו, סנוינו, אורז, ויין סאקי. בסוף הוגש פודינג־מישמש מערבי, שהיה טעים מאוד, אבל לא שייך לעניין שלנו. אגב, היינו שישה סועדים וכל הכמויות מחושבות לשישה.

אז בואו ניגש לעבודה:

לטמפורה צריך: 10 שרימפס (חסילונים) או דגים קטנים או חתיכות של דג, 2 פילפלים ירוקים, חציל אחד בינוני, 3 גזרים, את הפילפלים חותכים לרצועות עבות, את החציל לפרוסות ואת הגזרים לרצועות דקות. עכשיו מכינים רוטב סמיך מביצה אחת, חצי ספל קמח וחצי ספל מים. לעיסה הזאת מוסיפים קוביית־קרח, כדי שהעיסה תישאר קרה. טובלים את הירקות ואת הדגים בתוך העיסה ומייד מוציאים ומכניסים לשמן עמוק ורותח. 2 דקות והכל מוכן. שמים את הכל בצורה יפה על צלחת־הגשה והטמפורה מוכנה.

עכשיו יאקי־טורי, שהם שיפודי־עוף בגריל: בערך 250 גרם בשר־עוף, ורוד או אדום, שנחתך לחתיכות והושרה למשך שעה ברוטב סויה, 2־3 כפות יין סאקי וכפית־סוכר. משפדים את חתי־ כות־הבשר על שיפודי־עץ וצולים אותם בגריל (אסכלה). כשהשיפודים מוכנים, שופכים עליהם את שארית הרוטב של ההשריה.

אאמינו הוא סלט נבטים ושומשום: שמים בקערה נבטים שקונים בסופרמרקט, מוסיפים להם 3 כפות שומשום (עדיף קלוי), מוסיפים כפית סוכר, רוטב סויה ומקציפים הכל ביחד במשך דקה.

הסנוינו הוא סלט מאוד טעים. המורכב ממל־ פפונים פרוסים דק, חתיכות של קלאמרי מבושל או חתיכות דג מבושל אחר, כמה חתיכות של אצות־ים (אפשר לקנות בחנויות לאוכל סיני) חומץ, רוטב־סויה וסוכר.

מנת האורז המוגש עם המערנים האלה לא שווה איזכור. זה סתם אורז לבן, שבושל במים, ובזכות עצמו אין לו קיום, לפי דעתי, אבל בתור תוספת לאוכל היפאני הוא אכיל.

זה סוף השיעור הראשון באוכל יפאני מצויין. אם אתם רוצים ליהנות כמו שאני נהניתי, כדאי להגיש הכל בכלים הכי־יפים שיש לכם בבית, כי אוכל יפאני אמיתי הוא יפה ומוגש בצורה הכי־ הרוחה שאפשר.

אגב, בתחילת הערב נתבקשנו להשאיר את נעלינו על יד הכניסה, וכל אחד מאיתנו קיבל זוג נעלי־בית. לסיום הערב המהנה צפינו בקאסטת וידאו של ג'יימס בונד, כששון קונרי מדבר יפאנית שוטפת עם שותפיו לתככים. בילוי בפני עצמו.

תלמדו, תיהנו וסאיונארה שיהיה לכם.

דיכאון

בשביל לדכא אותי עד מוות לא צריך לעבוד קשה. צריך פשוט לתת לי במתנה ספר על מחשבים או ספר על ריקמה. כל אחד משני הסוגים האלה מסוגל להחזיק אותי במצב של ריכאון קשה במשך שבועות. מין הרגשה של כלומניקיות מתפשטת עליי ומוכיחה לי שכל כותי הוא בריבורים. בלעשות — אני אפס:

מצד המחשבים, המישפחה שלי עושה את העבודה. בכל פעם שאני מרימה ראש או חוטפת איזה ניפוח אגו קטנטן, הם רוכשים עוד ספר על מחשבים. כל הבית מלא בניירות האלה, המלאים אותיות לטיניות בכתב חרטומים. אבל אני מצליחה, איכשהו, להתעלם מהם ולעבור בין הטיפות. שיכנעתי את עצמי שהסיפרות הזאת וכל עניין המחשבים זה לא לנשים עדינות כמוני. ראתה מישפחתי וראו מכריי וחבריי שלא הלך להם לעשות ממני בן־אדם אומלל, ואז הם שלפו את פרק ב' בחיסול אישיותי המאושרת. הביאו לי את הספר אמנות הריקמה מאת לינט דה־דן, הוצאת רות סירקיס, מחיר 9,600 שקל.

שנים לקח לי לשכנע את עצמי שאני שונאת כל דבר רקום. כמו ששנים לקח לי לשכנע את עצמי שלהיות עשיר זה לא טוב. והנה בא הספר הזה ומראה לי בצילומים שלו איזה דברים מרהיבים הייתי יכולה לעשות אילו היתה לי אפילו יד ימנית אחת. קראתי את הספר מתחילתו ועד סופו, כולל כל ההוראות, ונראה לי שהדברים הם ממש פשוטים לעשיה. לעולם לא אנסה אותם, כדי לא להיווכח שטעיתי.

העברתי את הספר לחברה שהיא אשה אמיתית, ומאז היא יושבת ורוקמת — ואני מקנאה. תדעו לכם שקינאה זה רגש מאוד אנושי.

בעיות של תושבי חו"ל

הגר, שגרה בפאריס וקוראת את העולם הזה, ביקשה ממני לציין את המיצרכים שאני נותנת במירשמים שלי במידות מישקל ולא ב־חצי חבילה מרגרינה."

לכל הגרים בחו"ל: עכשיו אתם מבינים איך

אני מרגישה כשאני קוראת מתכונים מאמריקה וכל הכמויות מצויינות באונצים, אוזים ושאר צרות?

אבל לעצם העניין. אין לי בעיה לכתוב 100 גרם מרגרינה, אבל אין לי חשק להתחיל לשקול גביעי־לבן, ושקיות אבקת־מרק, למשל. יכול להיות שבכך אעשה חיים קלים לאלה שגרים בחו"ל, אבל אתחיל לשגע את בנות ישראל, היושבות בציון, שתתחלנה לשקול לבן, גבינה לבנה וכו'.

נו, אז מה לעשות?

מה שאני יכולה זה להבטיח שאשתדל לרשום גם מישקל. אבל אם זה לא תמיד יצליח לי, או שתעברו למתכון הבא או שתחזרו ארצה.

ולך, הגר: זה שאת גרה בפאריס ומבשלת את המתכונים שלי, זה לא נראה לך סוג של שיגעון?

אזהרה חמורה

למרות שבדרך־כלל אינני נוהגת לפרסם תשדירי־שרות, אחרוג הפעם ממינהגי ואפרסם את ההודעה האחרונה של מישרד־הפנים, כלשונה, כשרות לציבור הקוראים החילונים של עיתון זה.

ב"ה

בהתאם לחוק הפיקוח על המחירים תשמ"ז תוספת שניה וחוק שכר ועונש מ"ב (2000 לפנה"ס) מפרסם בזה מישרד־הפנים מחירון מחייב. אין להעניש בעונשים אחרים.

העבירה	המחיר
אכילת כריך עם שינקן (בשר־חזיר)	כאב־שיניים חמור
כנ"ל עם חמאה	שבירת גפיים עליונות ותחתונות
כנ"ל בפסח	חטיפת סטוס נוסעים (חברה זרה)
כנ"ל ביום־כיפור	חטיפת סטוס „אל־על"
נישואי־תערובת	רעידת־אדמה בחלקים שונים של הארץ (לא כולל בני־ברק)
נישואי כהן/גרושה	רעידת־אדמה. כולל 3 הרוגים ו־150 פצועים
רחצה מעורבת (גברים/נשים)	6 תאונות־דרכים (נכים בלבד)
כנ"ל בשבת	כנ"ל. כולל 7 הרוגים
אי־שמירת שבת כללית	87 הרוגים בשיטות שונות
מזוזות פסולות	שיל־טון המיפלגות הדתיות בארץ

בבירכת השם יברך את עם ישראל

הרב הגאון נוישטיין זצוק"ל
נציג בלעדי של הקב"ה
לאיזור כדור־הארץ והסביבה

נ"ב

לרשימה מלאה יותר נא לפנות למישרד־הפנים, מחלקת עוברי־אלילים, אגף הנקמות המתוקות.

דרושה כלה

מאז מודעת השידוכין של חתולתי הפרטית הפכתי לשדכנית החיות הראשונה בארץ (יש עוד מישהו?)

הנה פרדריקה סגל כותבת לי מיכתב יפה ובו היא מספרת שאחרי מות בעלה, אחד מחבריהם ראג לה שהיא גרה לבדה בבית הגדול ביפו, והביא לה מתנה נהדרת ברמות כלב דוברמן יפהפה. מאז גרים פרדריקה והכלב ביחד, אוהבים זה את זו ודואגים האחד לשני. פרדריקה רואגת למזונו של

הכלב כפיר, לפינוקו ולשאר צרכיו. הדבר היחידי שהיא לא הצליחה למצוא לו זו כלה מבית טוב, ובזה היא מבקשת להיעזר בי.

ובכן, כפיר הוא דוברמן שחור, בן שנה וחצי, והוא נחמד ומחונך ובודד.

הכלות הפוטנציאליות מתבקשות לטלפן למיספר־טלפון 03־834575 ולבקש את כפיר או את פרדריקה.

רצ"ב תמונתו של כפיר, לתשומת־לב הכלות.

בהצלחה ומזל טוב

העבריינים מימנו — אבל לא הוזמנו ★ היבוא האישי של היועץ לשעבר ★ הופעה במקום שיפודי־כבש

לא לשידור!

יואל גרינפלד ויהודה גבאי (הראשון והשני מימין) הם מהנ־ דסי־הקלטה שהשתתפו בהפקת תקליטו החדש של איתן מסורי. הם צולמו כשהם ממתינים לקבל פרוסה מעוגת השמנת־הענקית, שאורכה היה יותר ממטר וחצי. גרינפלד פתח אולפן חדש בשם סינטרון.

השירים של **איתן מסורי** לא בדיוק מפוצצים את גלי־האתר. עורך־ מוסיקה אחד הסביר פעם שהוא מחרים את שיריו של מסורי כי הם כמו „ריבת אפרסקים עם כרוב כבוש." אבל נראה שהקהל הישראלי אינו מסכים לדעתו של העורך היהיר, ועל כך יעידו חשבון הבנק השמן ולוח־ההופעות העמוס של הזמר.

וכך, בעוד שאמנים אחרים, הזוכים לשמוע את קולם ברדיו לעיתים קרו־ בות יותר, מתחבטים בבעיות גוריליות כמו איך לשלם את שכר־הדירה או את החשבון במכולת, נוהג מסורי באר־ לדסמוביל מבריקה וחדישה ועונד שרשרת־זהב, שבמחירה אפשר היה לפרנס כמה שלום חנוכים.

גם את המסיבה לרגל הוצאת תקליטו החדש החליט מסורי לעשות בגדול. לאולם־האירועים של מלון מפואר ליד הרצליה הוזמנו רבים מ־ ידידיו של הזמר. היו שם הזמרים משה הילל, **ניסים גרמה וישראל יצ־ חקי**, אחיו של מסורי, **ישעיהו**, קבלן לעבודות נירוסטה, קיבל את הבאים בחיוך רחב. בין המוזמנים הרבים בלטו גם דוגמניות, שותפותיה לעבודה של **אנאבל טמיר**, חברתו הנוכחית — ויש אומרים האחרונה — של הזמר.

המוזמנים הובלו על־ידי מלצרים מעונבים לתפארת אל שולחנות מכו־ סים במפה. לאורחים הוגש יין ומיץ. מי שציפה לשיפודי־כבש עסיסים נאלץ להסתפק בצלחת הסימלית של כרי־ כונים, שהוצבה על כל שולחן, ובקפה ועוגה מצויינת. אבל מי שם לב לכי־ בוד, כשעל הבימה זימר חתן־השימחה משירי תקליטו החדש?

אחרי סיום ההופעה של מסורי עלו לבימה ידידיו. **דורי דותן** הצחיק את הנוכחים בתלונות מרות על הרעב שהוא חש, ניסים גרמה שר בליווי פליי־בק, ומשה הילל ו**אבנר דן קצרו** גם הם מחיאות כפיים.

אנאבל טמיר חברתו של מסורי הסתובבה בין החוגגים וחילקה נשיקות כמו מארחת למופת. משמאלה: האופנאית אורליט מיזרחי.

קארן דונסקי התנשקה עם לני לוטמן, שהוא אביה של אנאבל וגם קולונל אמריקאי בדימוס.

נקניקיות ובירה

קשה היה להכניס אפילו סיכה בין חולצות הפייר קארדן לחליפות האי־ טלקיות של אורחי המועדון התל־ אביבי בערב האמריקאי, שנערך שם לכבוד הארבעה ביולי. היו שם הרבה עשירים ותיקים מעודנים ורקי־גו, לצד עשירים חדשים וכרסתניים. לכולם הוגשו בחינם נקניקיות עם לחמניות. גם הבירה והאלכוהול זרמו כמעט בלי חשבון.

קומה אחת גבוה יותר, בקומת־הגג, אפשר היה לראות את **חנן אברמ־ סון**, לשעבר יועצו של השר דוד לוי. אברמסון, האוהב להיראות בחברתן של נשים יפהפיות, היה מיודד בעבר עם קארן דונסקי. לערב האמריקני הוא הופיע בחברתה של **דסנה**, דוגמנית סקסית שהביא ניבוא אישי מפאריס.

דיאן גרוזנברג ויפושקה קלמנוביץ (משמאל), שנקלעו למסיבת־ הנקניקיות, משכו תשומת־לב האורחים ביופין אבל למרות כל היופי הרב הזה הן ישבו בשולחן צדדי יחד עם גבר קשיש.

יהודית נגר הדוגמנית נגסה בכריך של נקניקיה ב־ לחמניה. על חזה המהודר ענדה הדוג־ מנית מדליה גדולה ומוכספת. כראוי לחגיגת מעצמה גדולה.

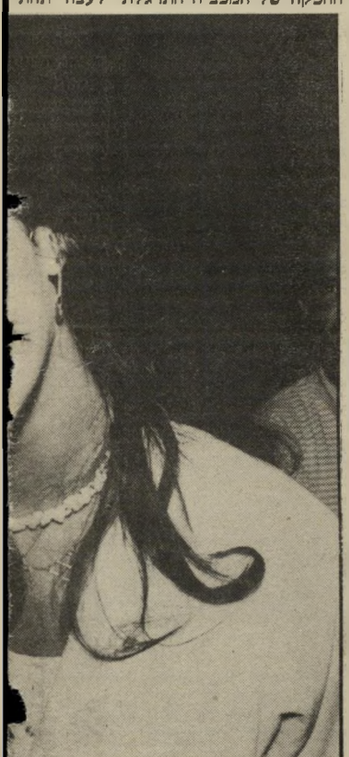

ורדה טלמור הצעירת, המ... לציון, באת... מתנוסס אוסף מדהים במיוחד של הנ...

תגלית לילית

לא רוצ...

„אני רוצה להיות עורכת־דין," מכריזה **אילנה אברגל**. לשם כך נרשמה, ואף התקבלה, לשנה הראשונה בפקולטה למיש־ פטים באוניברסיטת תל־אביב. אילנה אינה חוששת מן הלימודים הקשים. „בעבודת ההפקה של המכביה התרגלתי לעבוד תחת

אילנה אברגל היפהפיה ו... עדשת הס... במיוחד שנערכה על חוף־הים. היה מי ש...

לחץ," היא מגלה. „ולכן לא נראה לי שיהיה לי קשה להתחרות בסטודנטים אחרים בפ־ קולטה."

אילנה מתגוררת לבדה בדירה שכורה בתל־אביב. אין לה חבר קבוע, אבל היא נוהגת לבלום עם ידיד בן 30, מנהל־חברה. „הגבר שאני מחפשת צריך להיות אמיד. לא

הילולה פלילית

ורדית בראשון־ בה כשעל ידה ר צמידים. אחד

התכשיטים שענדה ורדה היה עשוי בדמות נחש שחור מפותל. שעיניו הן אבני־אודם. גם על צווארה ענדה הצייר־ רית אוסף כבד של תכשיטים ועוד נחש ענק, הפעם מזהב.

אותם מעונבים ומכופתרים במיסדרו־ נות בית־המישפט, הירבו למוג לעצ־ מם פונץ' משכר מתוך דליים גדולים שהוצבו בכניסה, פיטפטו ורקדו דיס־ קו. היו שם הפרקליטים **דרור מק־ רין, ששי גז, אריה שרעבי, ברוריה לקנר** ועוד רבים, שלקוחו־ תיהם נימנים עם התושבים הנכבדים ביותר של בתי־הכלא בישראל.

כולם באו בלבוש ספורטיבי יקר. העניבות המעטות שנראו שם היו ברר־ בן עניבות־פלסטיק אופנתיות בצבעים זוהרים.

אריה איבצן, המפכ"ל לשעבר, בא עם אשתו **יובי**, שלבשה חולצת משי אמיתי, מעוטרת בפסים ססגוניים. איבצן לבש בגדים שמרניים, כיאה לתפקיד הדיפלומטי שהוא מחפש. ללא המדים והכוכבים שעל כתפיו הוא נראה נמוך יותר משהיה בשנה שעברה. המפכ"ל לשעבר היה במצב־ רוח מבודח.

בקהל נראו נשים יפות רבות שנודעו בעבר כידידותיו של הפרקליט אוהב הבילויים. במיוחד הירבתה לשמוח אשת־החברה **מיקה גל**, שהפכה לאחרונה לגרושה מבוקשת. בבית־המישפט מרכלים כי

מיקה גל והדוגמנית בת־שבע פכט, בלטו במיכנסי־העור הכהים שלבשו. למרות מיקצועה, אין בת־שבע פכט מרבה להיראות במסיבות, אך היא באה בגלל ידידותה הוותיקה עם לידסקי.

נידה גל הזמרת הופיעה בשימלה נועזת, כשגבה חשוף לכל אורכו, והצטלמה בפוזה נועזת עם הפרקליט צבי לידסקי (משמאל) חתן המסיבה, שנערכה לכבוד הוצאת סיפרו העשירי.

יש טיפוסים הגומרים בקושי את יום־העבודה שלהם, זוחלים הביתה ונרדמים באפיסת־כוחות מול מכשיר־ הטלוויזיה. **צבי לידסקי** אינו נמנה עימם. מלבד היותו פרקליט פלילי מבוקש, שרבים מעבריניי הארץ משח־ רים לפיתחו, הצליח לידסקי גם לכתוב עשרה ספרים וגם להוציא את העיניים לקנאי העיר בבילויים הסוערים שהוא עורך עם ידידותיו הזוהרות.

למסיבה שערך הפרקליט, לרגל הוצאת סיפרו העשירי, באו עורכי־דין פליליים רבים. המסיבה נערכה בגן המטופח של וילה מפוארת בנס־ציונה. הווילה שייכת ל**אמיר שמאי**, איש־ עסקים, שסיפר כי הוא מכיר את לידסקי מבילויים משותפים. עורכי־ הדין, שבכל ימות השבוע אפשר לר־

גל היתה בעבר ידידה צמודה מאוד של פרקליט מפורסם. עורך־הדין שבו מדובר בחר לבוא למסיבה דווקא עם אשתו החוקית.

לידסקי סיפר לנוכחים על סיפרו החדש והעניק העתקים עם הקדשות אישיות לידידיו. מאחר שבסביבה לא היה שולחן שעליו יכול היה לכתוב את ההקדשות, השתמש הפרקליט בגבה החשוף של הזמרת **נירה גל** כבשולחן־כתיבה.

למסיבה לא הוזמנו הגיבורים העיקריים בספריו של לידסקי, האנ־ שים שבכספם ניקנו רוב מלבושי־ הפאר ומכוניות־היוקרה של הפרק־ ליטים. איך אפשר להזמין עבריינים למסיבה כזאת — דיסטאנס צריך להיות, לא?

צה עני!

עני, והעיקר — אינטליגנטי," היא מתוודה. "הטיפוס שמדליק אותי הוא גבר רחב ובריא, שיהיה לו הרבה־הרבה בתוך הראש."

התחביבים של אילנה הם טניס וסקווש. היא אוהבת לבלות ערבים שקטים בבית ולשמוע מוסיקה טובה, אבל גם לצאת

יא מזכירת ההפקה של המכביה ה־12. צלמה קלטה אותה במסיבה סוערת שהציע מכונית חדשה עבור החיוך הזה.

לפעמים לאיזה פאב ולשתות משהו. "במיוחד אני אוהבת לרקוד," מספרת הצעירה הנאה.

אילנה מקבלת כל הזמן הצעות מגברים קשישים. לאחרונה הציע תעשיין במיטב שנותיו לקנות לה מכונית חדשה. היא לא נענתה לחיזוריו. "הגבר שלי צריך להיות לא יותר מבן שלושים." נאום אילנה.

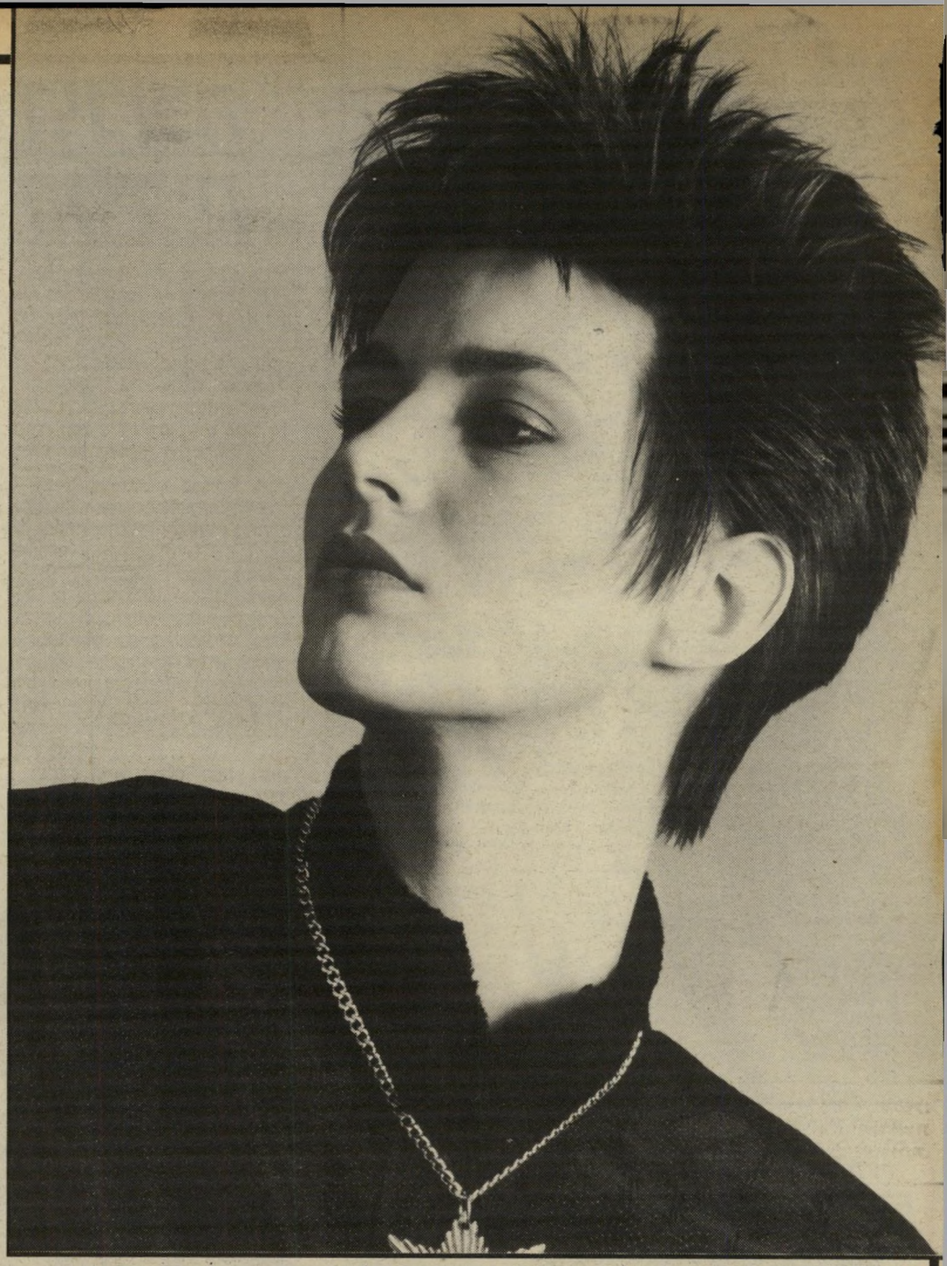
עופר לידסקי בנו של חתן־המסיבה ריתק את האורחים בריקודי ברייקדנס, שביצע לצלילי מוסיקת "ראפ". לידסקי הצעיר סיפר כי למד לרקוד בעצמו, מצפיה בטלוויזיה.

מיכאל רותם

לא להיות עבד לספר

המראה הטיבעי כפי שהוא מתקבל בעזרת שני ספרי־הצמרת, הישראלים לשעבר: חופשי, קל לסירוק, קצת פרוע, קצת מסודר. טוב לצעירה הניו־יורקית והישראלית.

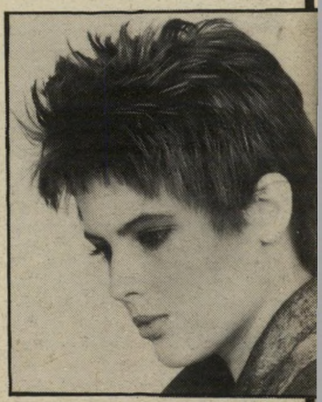
שפיצים בשיער קצר, אה לה־גרסון, במראה־הנער. תיסרוקת נערית, צעירה ו־ספורטיבית, המתאימה בעיקר לבעלות פנים סגלגלות ועצמות־לחיים מוגבהות. תיסרוקת נוחה, לטיפול עצמי בבית: חופפים, מייבשים ויוצאים לדרך. כל מה שצריך הוא לדאוג לתיספורת פעם בשישה שבועות.

שני ישראלים ממארוקו עשו אותה בגדול בניו־יורק. הם מסבירים איך

איזו אשה אינה אוהבת להתחדש מדי פעם, לא רק בבגדים, אלא גם בתיסרוקת חדשה, מראה שונה, אביב, קיצי, צעיר ומרענן? השאלה התמידית היא, מה לעשות — איך להסתפר, לקצץ, להסתרק, מבלי להיות שיפחה לספר אחרי כל טבילה בים או בבריכה ובכלל.

את התשובה נותנים צמד מעצבי־שיער פייר ומישל, בעלי מיספרה ניו־יורקית, העוסקים במיקצועם 20 שנה. לדיבריהם, זאת שאלה המעסיקה נשים הצהריים ולערב.

לנשים עובדות אין זמן למיספרות, גם לא לעקרות־הבית. כך שאשה צריכה להיות במצב שבו תוכל לבוא למיספרה רק אחת לארבעה או שישה שבועות. הדגש הוא על אשה משוחררת — לא רק במילים, אלא גם במעשים. הכוונה היא שכל אשה תהיה מסופרת בצורה כזאת שתוכל לעצב את שיערה כל בוקר, או לפני יציאתה בערב, תוך עשר דקות, לבדה, בשתי ידיה.

קצר תיסרוקת פסים בגוונים בלונדיים. למטה: פסי הייי־לייטס, בשיער ארוך יותר.

אורנה גלז חלוץ ראווה

המצליחנים הם פייר ועקנין (מימין) ומישל עובדיה, ילידי מארוקו, שהם חברים מילדות, ישראלים לשעבר, שהיגרו לארצות־הברית לפני 23 שנה והצליחו בניו־יורק במידה רבה מאוד: בבעלותם מיספרת־ענק במרכז העיר, המשת־רעת על כמעט חצי דונם, ובה מועסקים 80 עובדים.

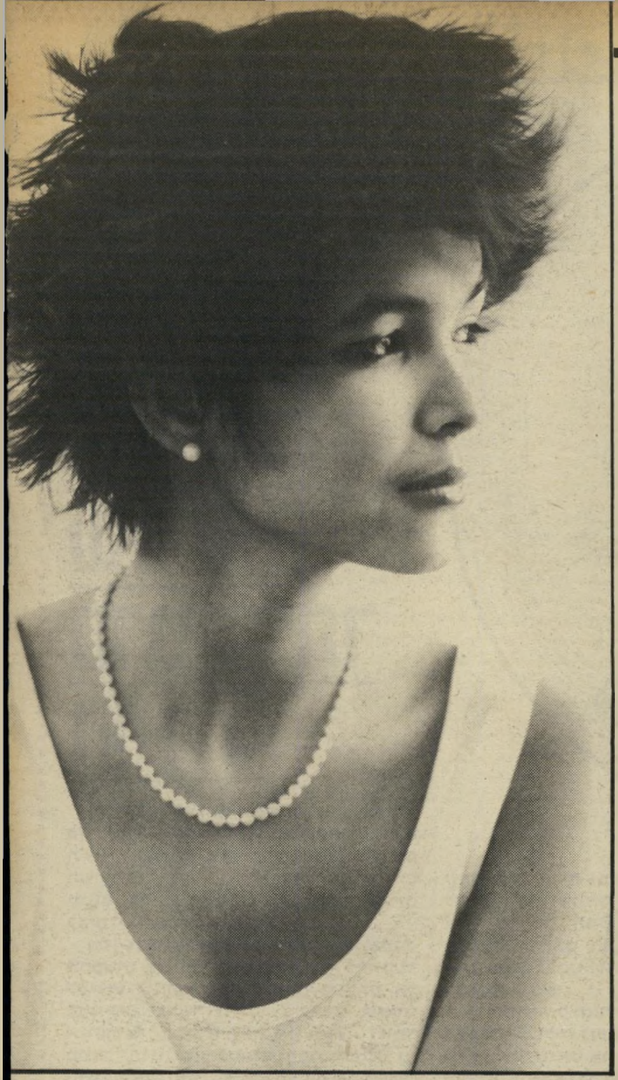
הרעיון הוא שמכל תיספורת שמעצבים לה, ולוא בשיער הקצר ביותר, היא תוכל לעצב לבדה ובקלות שלוש תיסרוקות — לבוקר, לאחר־הפנים, במיבנה־הגוף, בצבע השיער והעור. כל אחת צריכה להתאים את התיסרוקת לעצמה וגם לסטייל שלה. סטייל זה מה שנוח לאשה, כי אם לא נוח לה, היא לא בסטייל, היא בצרות. לכן, כאשר אשה נכנסת למיספרה של פייר ומישל, הם תמיד שומעים מה היא בקשתה ורק אחר־כך הם גם מציעים לה את דעתם, ואז הם שבועות, כדי לחדש צבע או תיספורת. **המלצר מציע.** איזה תיספורת ותיסרוקת היא באופנה?

זהו עניין אישי, ותלוי במיבנה־טיבעי. הדגש הוא על אשה משוחררת — לא רק במילים, אלא גם במעשים. הכוונה היא שכל אשה תהיה מסופרת בצורה כזאת שתוכל לעצב את שיערה כל בוקר, או לפני יציאתה בערב, תוך עשר רקות, לבדה, בשתי ידיה.

מכל השכבות ומכל הגילים, צעירות ומבוגרות, רווקות ונשואות, עשירות ותפרניזות.

אשה משוחררת. פייר („פרוס־פר") ועקנין, המדבר אנגלית במיבטא צרפתי, הוא גבר בשנות הארבעים, מטופח ולבוש בקפידה בסיגנון אי־טלקי. הוא ממוצא מארוקאי, התחנך בארץ בקיבוץ הדתי סעד, שירת בנחל המוצנח, ואחרי שרותו הצבאי עזב לטובת העיר הגדולה ניו־יורק.

אומר פייר, מעצב השיער המצליח והאמיד: האופנה העכשווית היא בקו

צעיר וקיצי תיספורת לדוגמה, מעשה־ידיהם של פייר ומישל: חופשי, שובב וקל לטיפול. להעביר את האצבעות בשיער וכבר יש תיסרוקת חדשה. להניע את הראש – ושוב תיסרוקת.

אה־לה ליזה מינלי תיסרוקת קצוצה ודבוקה לקר־קפת בג'לי מתאימה במיוחד לבע־לות פנים יפות עד מושלמות. אך יש להסתפר לעיתים יותר תכופות.

עם ג'לי ובלי הרוצה לשנות את תיס־רוקתה בן־רגע, הרוצה להיראות מיוחדת, מורחת ג'לי על שערותיה. סורקים את השיער אחורה, עם שביל באמצע, או בצד, או אפילו עם קשת בשיער. ואלה שאינן בלונדיות מלידה, יכולות להוסיף גם כמה פסים בלונדיים ולהיראות זוהרות.

תיסרוקת בן־רגע לא צריך מסרק, אפשר לסרק באצ־בעות, לעסות את הקרקפת ולהרגיש מצויין. פייר ומי־של דוגלים בכך שמכל תיסרוקת שהם מעצבים אפשר לעצב, במו ידיך, שלוש תיסרוקות נוספות בכל שעה משעות היום, מספיק לפרוע את השיער או לאוספו.

אדום וצהוב. אבל ציבעי־האופנה הרציניים יותר הם הצבעים המתאימים לגון הפנים של האשה ולעורה. פייר: „אני לא מאמין בשינוי טוטאלי ודראסטי של צבעים, אלא בשלושה טונים יותר בהירים או יותר כהים. הלהיט העכשווי הם ההיי־לייטס בסיגנון המראה הטיבעי. כלומר, כמה פסים בהירים יותר מגוון השיער הטיבעי, הנראים כאילו נעשו באופן טיבעי על־ידי השמש, והנקראים בצרפתית טון סור טון."

אפילו גולדה. ועקנין, גרוש ואב לבת בגיל שבע, הגיע רחוק מאז יצא מביתו, שבו היו 11 אחים ואחיות. כאשר בא לניו־יורק, לפני 25 שנים, החליט שמיקצוע החשמלאות, אותו למד בקיבוץ, אינו מתאים לניו־יורק, והוא היה לספר.

הוא למד את המיקצוע, עבד כשכיר במיספרה, וכעבור חמש שנים פתח, יחד עם ידידו מילדות מישל עובדיה, מיספרה בשדירה החמישית.

„אפילו גולדה מאיר באה להסתפר אצלנו, עם שומר־הראש שלה," סיפר פייר. „גם בתיה ועליזה, הספריות הישראליות מלוס־אנג'לס, עבדו אצלי כמה שנים."

בשנה שעברה עברו פייר ומישל לכתובת חדשה בעיר ניו־יורק, לבניין המפואר ביותר במנהטן, טראמפ טור־אר. בגורד־השחקים (68 קומות) היוק־רתי הזה פועלים מיטב מעצבי האופנה והתכשיטים, שארל ז'ורדן, קארטיה, ואן־קליף. ובקומה ה־14 שוכנת המיס־פרה של פייר ומישל.

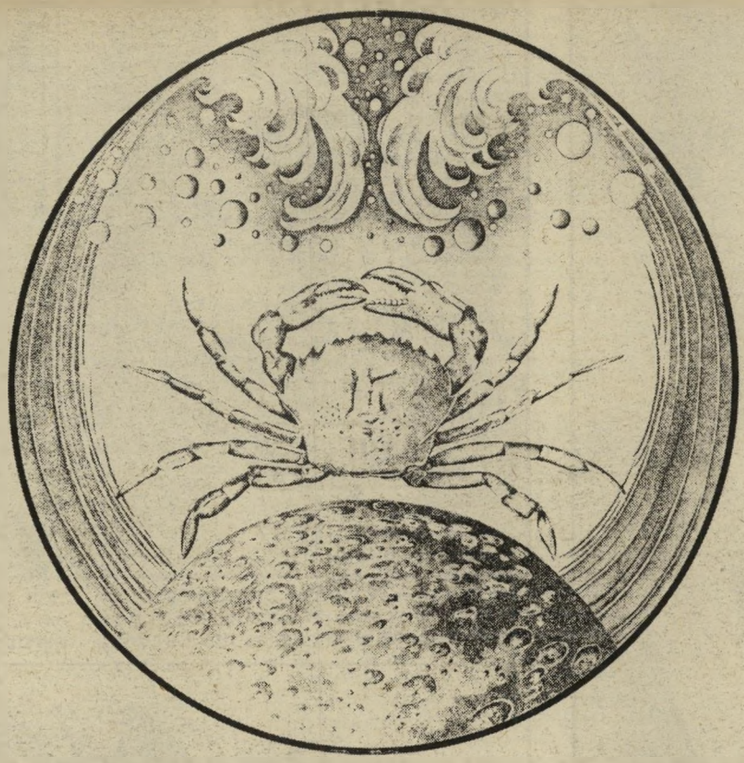

מרים בנימיני

מזל החודש:

סרטן

ההתאמה של מזל סרטן ליתר המזלות

השותפות ביניהם אפשרית, אבל לא כל־כך רצויה. הדמיון ביניהם יעזור להבנה ולעניין משותף בתחומים רבים אך גם השיעמום עלול לכרסם בחייהם. שניהם נוטים להיות דאגנים, רגישים ומסורים לבית, למישפחה והאחד לשני.

הסרטנים המושפעים מהירח המשתנה, מחפשים גיוון בחיים ויעדיפו להתקשר לטיפוס שאופיו ואישיותו זרים להם אך מעניינים, מאשר לראי של עצמם, שאיתו ישתעממו במהרה. כאשר יכנסו לאחד ממצבי־הרוח המפורסמים והמוכרים לכל מי יתייחס ולא יהיה עד כדי כך מושפע מהלך־הרוח הזמני.

סרטן עם אריה

מזלות אלה ששונים מאוד למרות שהשפעות אריה (מזל שכן) יוכלו להוסיף לסרטן הבנה, שניהם ירגישו מבודדים מעט איש מרעהו. המשותף להם – אהבת הילדים. שניהם חובבי ילדים מושבעים, ונישואיהם יביאו ילדים רבים, ככל שהמצב הכלכלי יאפשר.

בזבזנותו של האריה והרצון להרשים את הסביבה עלולים לזעזע את הסרטן בכל פעם מחדש, מה שיאט את הסתגלותו לנישואים. הסרטן, בטוב־ליבו, לא ירצה לסרב לבן־זוגו, כאשר הלה יבקש „רק הפעם" כספים לקניית מותרות. בזבזנות זו עלולה לקצר את ימיו ולהדגיש את הדאגנות והחרדה שקיימים באישיותו.

סרטן עם בתולה

שני מזלות אלה מתאימים מאוד. הם אפילו דומים מעט. הם צנועים, מסתפקים במועט, מוכנים לטפל ולשרת את הזולת והצורך לחסוך טבוע באופיים. הסדר וה־מישמעת שתשליט הבתולה בביתה תמצא הד חיובי אצל הסרטן. כשהיא תבקר את ילדיה למעלה מן המידה, ירכך הסרטן את האווירה. שניהם יכולים למצוא את עצמם במיקצועות דומים – טיפול בנזקקים וב־מוכי־גורל, עבודה סוציאלית, רפואה, מלוּאות, מיסעדנות. שניהם יהנו לארח בביתם את הנזקקים למעט אהדה ותשומת־לב. הם ימצאו עניין משותף בהרצאות, תערוכות, קונצרטים וספרים.

סרטן עם מאזניים

ההבדלים באופיים לא מבטיחים קשר מעניין או הרמוני. הוותרנות של המאזניים והרצון להסתגל ולהתפשר עם כולם לא יביאו למריבות ביניהם. אך הריחוק של בן מזלות האוויר וקשריו עם ידידים רבים מדי לא יתנו לסרטן הרגשת בית וחום.

הסרטן, שינסה להתקרב, יתאכזב ויצפה לשווא. החיוך המקסים של המאזניים יטעה אותו כל פעם מחדש. האמונה של הסרטן שכולם מחפשים אותה מידה של קירבה, יתערער וביטחונו העצמי יהיה נתון בסכנה. האווירייות של המאזניים לא תבטיח לו, לסרטן המיימי, קרקע מוצקה מתחת לרגליו.

סרטן עם עקרב

מאוד־מאוד מתאימים. שניהם שייכים למזלות־המים. המים מבטאים רגשות עמוקים. העקרב בעל רמה רגשית גבוהה וחיימין גדושי תשוקות עמוקות. הקינאה וה־רכושנות כלפי בן זוגו תובן היטב על־ידי הסרטן, שהוא עצמו אינו נקי מאותן תכונות.

הרצון לפנק ולהגן על בן־הזוג יתאימו לעקרב, שלא ימצא שום מוזרות בזה שה־חיים מתרכזים בעיקר סביבו. ריגשותיו המתפרצים של הסרטן ירוסנו על־ידי ה־עקרב, שלמרות עוצמת רגשותיו, הביקורת השיכלית היא המנחה את התנהגותו.

סרטן עם קשת

סרטן דבק בכל מה שקשור לעבר – הוא מגלה סקרנות למגילת־היוחסין של מישפחתו, קשור למולדת ומחפש שורשים. הקשת מייעד את עיסוקיו לעתיד, רוצה להרחיב את אופקיו. שניהם ניחנו בחכמה טיבעית וברגישות מוגברת. הקשת, המאמין תמיד בחזון כלשהו, יסחוף אחריו את ה־סרטן. באידיאלים משותפים ימצאו הבנה ויגיעו להרמוניה וליחסים המושתתים בעיקר על עניינים העומדים ברומו של עולם.

מכיוון ששניהם אוהבי נסיעות, וביחוד נסיעות הקשורות במים, הרי שזמן רב יבלו בבריכות, נסיעות בים ובילוי על שפת־הים.

סרטן עם גדי

בגלגל־המזלות הם קוטביים ויוצרים

(המשך בעמוד 34)

עלה

21 במרס – 20 באפריל

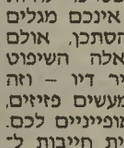
בתקופה זו אתם נמצאים בבית יותר מת־מיד וזה לא תמיד מרצונכם או מבחירתכם החופשית. מסיבה זו כ־נראה אתם חשים צורך לשפר ולשנות את פני הדירה שבה אתם גרים. כספים שאתם מוצי־אים, ביחוד ב־11 בחו־דש, יהיו דרושים לכם מאוחר יותר, לצרכים של אחד מבני־המיש־פחה. אנשי שיבואו ל־התארח בביתכם במפ־תיע יהנו מאירוח נעים, ביחוד ב־13 בחודש. בתחום הרומנטי משהו מתחיל להתעורר.

* * *

בין ה־10 ל־13 בחודש תצטרכו להיות זהירים מתמיד. בדרך כלל אינכם מגלים נטיה להסתכן, אולם בימים אלה השיפוט אינו בהיר דיו – וזה מביא למעשים פזיזים, שאינם אופייניים לכם. עקרות־בית חייבות ל־השגיח ולא להתעלם מביצוע מדוייק של הר־ראות הקשורות להפ־עלת מכשירים, היכולים להיות מסוכנים. נהגים עלולים לאבד סבלנות ולהסתבך בתקריות לא נעימות, או במיקרה הטוב – יקרות.

* * *

למרות המצב הקשה, דווקא אתם מס־תדרים לא רע, ביחוד בתחום הכלכלי. במקום־העבודה חשוב שתקבלו החלטות בצו־רה עצמאית וללא הת־ייעצות עם אחרים. הת־ייעצות עם מישהו אחר – אפילו הוא מומחה בתחום החשוב, אינה מומלצת, כי היא תערפל את התמונה הנפוּנה. ה־12 וה־13 אינם טובים לטיולים ונסיעות. בת־חום הרומנטי אתם מאד מבוקשים. ידידים חדשים וישנים מנסים למצוא דרך אליכם.

שור

21 באפריל – 20 במאי

אריה

21 ביולי – 21 באוגוסט

ההרגשה הכללית אינה טובה. אתם חלשים, נוטים לחלות ולהיפגע נופנית. אתם זקוקים ליותר מנוחה. כדאי שתורידו מעל עצמכם חלק מההתחייבויות, שהן כאילו מובנות מא־ליהן. עודף מאמץ עלול לגרום להתמוטטות. ה־11 וה־12 אינם טובים בתחום המקצועי. הדב־רים קורים אחרת מכפי שחשבתם או תיכננתם. אל תמהרו להסיק מס־קנות. כדאי להמתין כשבועיים. ה־16 וה־17 מאד מעייפים ואינם טובים כלל לנסיעה.

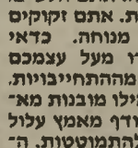
* * *

ידידים, מכרים ואנשים העובדים איתכם, או הגרים בקירבתכם, מנסים להתקרב, ליצור יותר קשר, ואתם משד־רים הסתייגות וריחוק. זה חבל, כי האנשים נעלבים, והשלב הבא הוא לפעול נגדכם מא־חורי הגב. קשרים עם בני מזל עקרב יכולים לבלבל ולהביך. עדיף להתרחק מהם בתקופה זו. ב־11 וב־12 תהיו עסוקים גם עם אנשים שבאים מחו"ל, אלא שסביב זה צפויים קשיים. הבריאות שלכם אינה טובה כעת.

סרטן

21 ביוני – 20 ביולי

עקרב

22 באוקטובר – 22 בנובמבר

התחום המיקצועי חשוב מאוד בתקופה זו. אתם מבולבלים, מפני שמאלצים אתכם לפעול ולהחליט במהי־רות. הפעם אסור להש־הות את ההחלטה. זה עלול להביא להחמצה של פרוייקט או תפקיד. העשוי לשפר את מצב־כם הכלכלי בטווח הר־חוק. ה־11 וה־12 שוב ידגישו את הבעיות הכלכליות שמהן אתם סובלים השנה. מה־13 ועד ה־16 בחודש התכוננו להפתעה בשטח של חיי הרגש. מישהו צריך להגיע מחו"ל.

* * *

מתיחות ביניכם לבין הסביבה, וביחוד עם בני־זוג או בני מישפחה אחרים. צפוייה ב־11, ב־12 וב־13 בחודש – הפעם תצטרכו לוותר, לשמוע מה שיש למישהו אחר להציע, ולהעמיד את רצונותיכם במקום שני. תצטרכו להתאים את עצמכם לתוכניות של מישהו אחר. אפילו אם זה לא נראה לכם ברגע הראשון. מאוחר יותר לא תצטערו על כך. קשרים עם ארצות אחרות מוסיפים עידוד. גם אתם תוכלו לתכנן נסיעה לחו"ל בקרוב.

* * *

צפוי שבוע די־מוזר. מצד אחד ההרגשה הכללית ומצב־הרוח אינם טובים. לכל התקופה מתלווה איזה דיכאון סמוי, ולא תמיד אתם מבינים את מקורו. מצד שני אתם חשים שאפשר כרגע לקדם עניינים חשובים. מתעוררים בכל רעיונות חדשים, ולמעשה תוכלו כעת לתכנן את העתיד בכל מה שקשור לקר־יירה. כל זה כדאי שייעשה ללא דיבורים או פירסום של כוונותיכם. על הבטחות אין לסמוך כרגע.

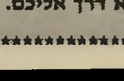
תאומים

21 במאי – 20 ביוני

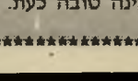
בתולה

22 באוגוסט – 22 בספטמבר

מאזניים

23 בספטמבר – 22 באוקטובר

קשת

23 בנובמבר – 20 בדצמבר

סמוך ל־12 בחודש צפויות פגישות מרעננות ומרתקות עם אנשים שלא פגשתם זמן רב, או שכלל לא היכרתם לפני התקופה הנוכחית. מ־דברים עליכם טובות, וכדאי שתגיבו ברכות לאנשים שעימם אתם עובדים, מבלים או חיים. כל התקופה מר־אה על אפשרות ליצירת קשרים חדשים או מחו־דשים – אלא שכדאי שתוותרו על כמה מה־עקרונות שלכם, שהגיע הזמן להיפטר מהם – ולאפשר לעצמכם קצת ליהנות מהחיים.

* * *

במקום־העבודה אתם מאוד מתוחים. ה־דברים אינם מסתדרים לפי המתוכנן, ואתם נאלצים להסכים ולוו־תר לאנשים שקודם היו במעמד ירוד משלכם. עומס העבודה המוטל עליכם אינו מוסיף להר־גשה הטובה, ובתוך כל הלחץ אתם מתחילים להרגיש את המחלות והרגישויות, שמזה זמן לא פקדו אתכם. ה־11, ה־12 וה־13 בחודש יה־יו קשים, וגם בבית לא תמצאו מנוחה. אבל בכך אל תאשימו איש – אתם האחראים.

* * *

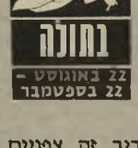
נסיעות שתכננתם ל־12 או ל־13 בחודש, עלולות לגרום בעיות וצרות. עדיף להזיז אותן לימים אחרים.

בתחום הרומנטי אתם מאוד מבוקשים ומוש־כים. ההרגשה היא של קלילות וחוסר הת־חייבות. אינכם רוצים לקחת על עצמכם יותר מדי אחריות, ומעדיפים לנצל את התקופה להנ־אות, בילויים ועיסוק בתחביבים. ה־16 וה־17 יפגישו אתכם עם אנשים שאותם חשוב לכם מאוד לפגוש, זה עשוי להביא למפנה חשוב.

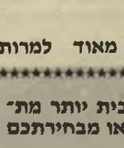
דגים

19 בפברואר – 20 במרס

דלי

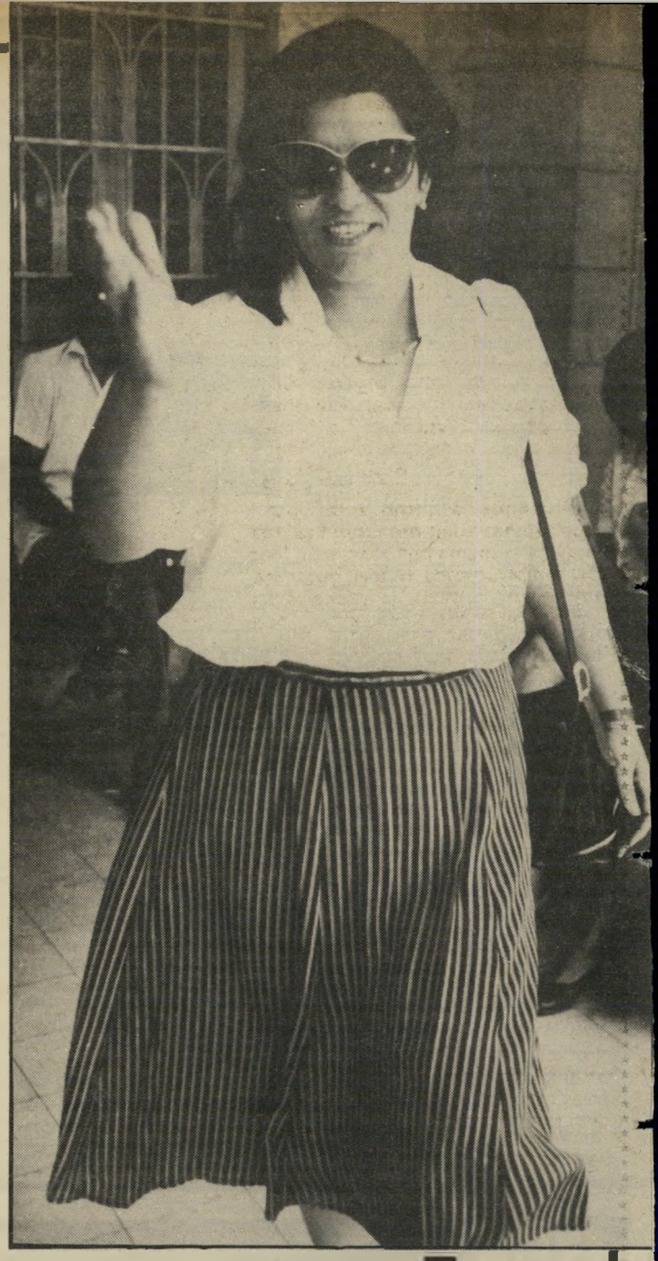
20 בינואר – 18 בפברואר

גדי

21 בדצמבר – 19 בינואר

קצינת הניהול של הכלא (מימין) הטמינה מלכודת למנהל הכלא (משמאל) אחרי שהיו כמה גניבות במישרדים. הוא טען שזו היתה מזימה של הנציב

לה, יוליאן לנדסמן, לא רחוק מהמקום שבו נהרג ניצן.

סיבת הפציעה וזהות מבצעיה עדיין בלתי־ידועים.

השבוע התנהל גם מישפטו של דויד פרי, 56, מי שהיה מנהל בית־כלא רמלה עד קיץ 1983. פרי נאשם על־ידי התובעת, עופרה אורנשטיין, כי גנב סכום של 200 דולר, שמצא כמגירת שולחנה של קצינת־הניהול של הכלא, גאולה הראל.

קשה להאמין כי הגבר לבן־השיער, החייכני והסימפאטי, גנב את הכסף מפקידתו. אבל סיפורה של הראל מעל דוכן־העדים היה מרתק. הראל היא פקידה ותיקה, העובדת כ־13 שנה בשירות בתי־הסוהר. בתחילת שנת 1983 נזקקה לטיפול שיניים דחוף ויקר, ולשם כך מכרה אורגאן השייך לבתה וקיבלה עבורו 200 דולר. את האורגן מכרה גאולה לבעל אולם־חתונות, אצלו אכלה באותו יום ארוחת־צהריים, יחד עם פרי. את הכסף קיבלה בנוכחות המנהל. היא הניחה את הדולארים בכיס הרובון שלבשה. בכיס היו גם 3500 שקל, שהשלימו את מחיר הטיפול.

מלכודת למנהל הכלא

ב שנים האחרונות היו מנהלי בתי־הכלא ובתי־המעצר בחדשות. רוני ניצן, מפקד בית־המעצר ברמלה, נרצח על־ידי אסירים משוחררים בסוף שנת 1981. רק אחרי מותו התברר, כי נהג באסירים באכזריות וביצע בהם חוקן שלא כחוק. השבוע נפצע סגן המפקד החדש של בית־המעצר ברמ־לה, יוליאן לנדסמן, לא רחוק מהמקום שבו נהרג ניצן.

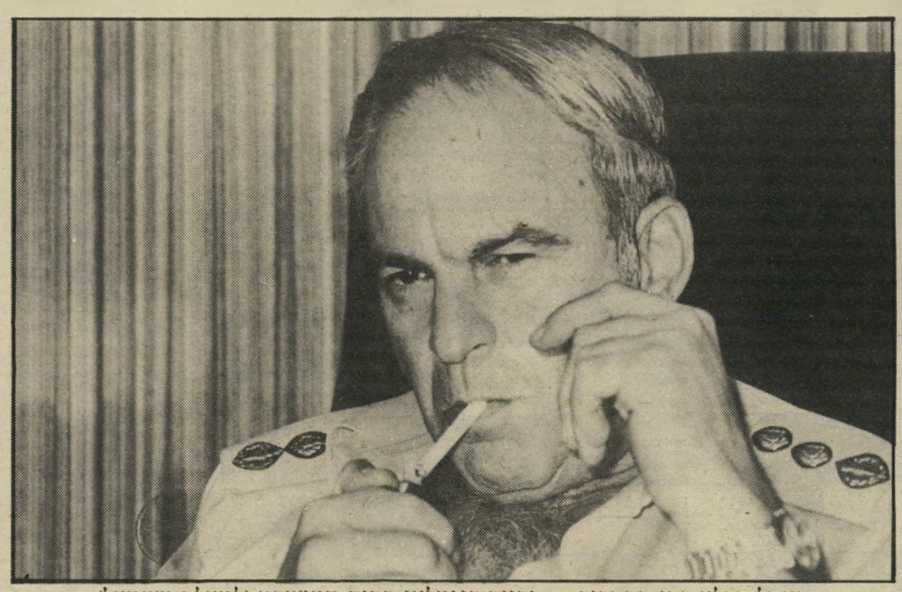
סיבת הפציעה וזהות מבצעיה עדיין בלתי־ידועים.

השבוע התנהל גם מישפטו של דויד פרי, 56, מי שהיה מנהל בית־כלא רמלה עד קיץ 1983. פרי נאשם על־ידי התובעת, עופרה אורנשטיין, כי גנב סכום של 200 דולר, שמצא כמגירת שולחנה של קצינת־הניהול של הכלא, גאולה הראל.

קשה להאמין כי הגבר לבן־השיער, החייכני והסימפאטי, גנב את הכסף מפקידתו. אבל סיפורה של הראל מעל דוכן־העדים היה מרתק. הראל היא פקידה ותיקה, העובדת כ־13 שנה בשירות בתי־הסוהר. בתחילת שנת 1983 נזקקה לטיפול שיניים דחוף ויקר, ולשם כך מכרה אורגאן השייך לבתה וקיבלה עבורו 200 דולר. את האורגן מכרה גאולה לבעל אולם־חתונות, אצלו אכלה באותו יום ארוחת־צהריים, יחד עם פרי. את הכסף קיבלה בנוכחות המנהל. היא הניחה את הדולארים בכיס הרובון שלבשה. בכיס היו גם 3500 שקל, שהשלימו את מחיר הטיפול.

מארוחת־הצהריים נסעו השניים בחזרה לכלא, נכנסו לחדרו של המנהל. הראל פשטה את הרובון שלה, תלתה אותו על כיסא, ופנתה לשרותים. כאשר חזרה לחדר, נוכחה כי מנהל־הכלא איננו. השעה היתה שעת סיום־העבודה, והראל עלתה להסעה של שירות בתי־הסוהר, נסעה לביתה, בראשון־לציון. כאשר חזרה הביתה, הכניסה את ידה לכיס — ולא מצאה את הכסף. היא היתה אחוזת־בהלה וטילפנה לבית־הכלא, כדי שיערכו

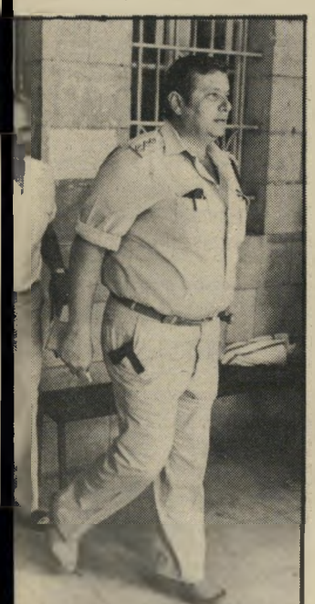
(המשך בעמוד 28)

מנהל־הכלא פרי בתפקיד — וכיום בגימלאי בבית המישפט (למעלה משמאל)
אחד נרצח, אחד נורה ואחד נאשם בגניבה

תובעת אורנשטיין
מתנכלים למתלוננת

שטרצר (מימין) והנאשם
נוכחות מרתיעה

מלכודת

(המשך מעמוד 27)

חיפוש במכונית־ההסעה, אולי נפל הכסף מכיסה במכונית. אך הכסף מעולם לא נמצא.

סמוך לאותה תקופה פנתה אליה פקידה אחרת, העובדת במישרדי מנהל־הכלא, ואמרה כי ראתה את פרי מחטט בחדרו של חסן אבו־רוקון, סגן מנהל־הכלא, ולוקח משהו. אבו־רוקון מחזיק בתוקף תפקידו את כל החפצים המוחרמים מאסירים החוזרים מחופשה. החפצים מוחזקים בתוך שקיות בחדרו, עד שהוא שופט את האסיר ומחליט אם להחזיר לו את החפץ המוחרם או להשמידו.

אבו־רוקון ערך חיפוש וגילה כי חסרים הרבה מאוד חפצים מוחרמים.

קשה היה לצוות־העובדים בכלא להאמין לאפשרות כי מנהל־הכלא, שהיה נערץ עליהם, והמתגורר בקי־בוץ, הוא הגנב. הם רחו את הרעיון עוד בטרם העלו אותו על דל שיפתיהם.

אולם כאשר העובדות הלכו והצ־טברו, ואחת הפקידות טענה בתוקף כי המנהל גנב ממנה מכלב (מכשיר חיבור בסיכות), החל החשד מתגבש בלב העובדים, כי מנהל־הכלא אומנם שולח ידו בחפצים שונים, למרות שאין לו כל צורך בהם.

הראל, שמעולם לא שכחה את גניבת הכסף, שהשיגה בקושי רב כל־כך עבור טיפול־השיניים, החליטה לטמון מלכודת למנהל. באחד הימים ביקשה הלוואה משלם־הכלא. היא לקחה ממנו 500 דולר והבטיחה להחזירם עוד באותו היום. הראל הניחה את הכסף על שולחן מישרדה ונכנסה לשוחח עם פרי. ואז שלחה אחת הפקידות כדי להביא לה את הדולארים מחדרה. „איך את משאירה כסף בחדר, אחרי שגנבו לך כבר פעם כסף?" שאל המנהל בתמיהה, והראל סיפרה כי מכרה את רהיטי־הסלון שלה. אולם היא נבהלה מעצמה, והחזירה מייד את הכסף לשלם. היא חששה כי הכסף ייעלם והיא תאלץ להחזירו לשלם מכיסה.

מייד אחרי שהחזירה את הכסף, סיפרה לה אחת הפקידות כי ראתה את פרי נכנס למישרדה ומחטט בכל המגירות. הדבר חיזק את הרגשתה של הראל כי המנהל הוא הגנב והיא חזרה לתוכניתה המקורית. כדי שלא לסכן 500 דולר, לוותה הפעם רק 200 דולר מהשלם, שוחחה עם פרי כשהכסף גלוי, ואחר־כך שמה את הדולארים במגירת שולחנה שאיננה נעולה, וביקשה רשות לקחת את מכוניתו של פרי כדי לנסוע לביתה לחצי שעה.

לפני נסיעתה השאירה הראל את אשנב החלון, המחבר את חדרה לחדר־הפקידה, מורם מעט. האשנב, הנפתח כלפי מעלה, היה סגור כמעט לגמרי, ונותר רק חריץ בעובי של כרית־החותמות. בחדר הצמוד ישבה הפקידה וצפתה בנעשה בחדרה של קצינת־הניהול.

תובעת אורנשטיין ומתלוננת הראל
„אינני רוצה להזיק לו, אפילו אם מעדי"

מוצא של כבוד

לא עברו אלא כמה דקות מאז שהראל נסעה לביתה, עד שפרי נכנס לחדרן של הפקידות ושאל אותן מתי הן הולכות הביתה. הפקידות לא ידעו מה לעשות. אך הספיקו לראות את פרי נכנס לחדרה של הראל ומחטט במגירות. הן נדהמו, יצאו בדרך להסעה ושם פגשו את הראל, שחזרה לכלא.

„הוא גנב לך את הכסף," אמרו לה.

הראל מיהרה לחדרו של פרי והאשימה אותו כי לקח את כספה. המנהל אמר לה כי אמנם היה בחדרה, אולם עשה זאת כדי לחפש את העט הירוק שלו. „איפה ה־200 דולר?" צעקה גאולה „ראו אותך לוקח, תחזירי!" אבל פרי הכחיש הכל. הראל התחלחלה. אם פרי לא יודה, אין היא יכולה להכריחו להודות ואין לה כל סמכות לחפש בכיסיו. אם ימשיך להכחיש, תהיה נאלצת להחזיר את 200 הדולר לשלם־הכלא מכספה.

היא השתתקה לרגע ואז החליטה לתת לפרי מוצא של כבוד, כדי שתוכל לקבל את הכסף בחזרה. „אני יודעת שלקחת את הכסף כדי ללמד אותי לקח, כי אני שלומפרית," אמרה. פרי קפץ על המציאה, שלף מכיס חולצתו את הכסף והחזירו לידיה.

באותו רגע נכנס לחדר גם אבו־רוקון, סגן מנהל־הכלא, וראה את פרי מחזיר להראל את הכסף.

הראל לא התכוונה לעשות מזה עניין גדול. היא חשבה כי מילאה את תפקידה בזה שתפסה את המנהל וכי הוא לא יעשה זאת עוד. אולם אבו־רוקון התעקש כי היא תגיש דוח על הגניבה לנציב שרות בתי־הסוהר. גם הוא התכוון להגיש דוח על פריטי הפיקדון שנגנבו מחדרו, ואשר נמצאו בארון, בחדר־המנוחה של פרי. כאשר פנו אל פרי ואמרו כי חסרים בארון פריטים אחדים שנגנבו, הציע לשלם עבורם ממשכורתו.

ימים אחדים אחרי שהדוח הגיע לנציב שירות בתי־הסוהר, התפטר פרי מתפקידו. הראל נשארה בתפקידה, אך, לדבריה, איבדה ממעמדה בגלל התנכלות הממונים עליה.

אחרי חקירה ממושכת הוגש כתב־אישום נגד פרי באשמת גניבה. המישפט נפתח לפני השופט הארי פס, בבית־מישפט השלום ברמלה.

תיאוריה מרוחקת

הראל היא עדת־התביעה העיק־רית, כאשר שתי המזכירות ואבו־רוקון תומכים בעדותה. פרי כופר בכל. הוא מכחיש כי גנב חפץ כלשהו בכלא, ומסביר את פרשת 200 הדולר בדרך שהציעה לו הראל, כמוצא של כבוד. הוא סיפר כי הראל היא אשה בלתי־מוסרית, שנהגה להשיג אינפורמציה מפלילה על קצינים ומפקדים כדי להשתמש בה נגדם בעת הצורך. פרי טוען, כי לקח את הכסף כדי ללמד את הראל ואת יתר העובדים לנעול מגירות ולא להחזיק חומר סודי, או כספים, בצורה גלויה במישרד.

בעוד שפרי מנסה להטיל על הראל קיתונות של שופכין, העידה המתלו־ננת כי כאשר ראתה שהעניין מתפרסם בעיתונות ופרי עומד לסבול בשל כך, סבלה מאוד: „זה דבר ביני ובינו. לא רציתי רעש ועיתונות, שלא ייפגע מזה. פניתי ליועץ המישפטי וביקשתי לא לתת עדות נגדו. בכל זאת הוא היה מפקד אישי שלי, שעשה עבורי דברים טובים, ואינני רוצה להזיק לו, אפילו אם מעד."

סניגורו של פרי העלה את ההש־ערה, כי כל הפרשה נרקחה נגד פרי בגלל מרד האסירים שאירע בכלא רמלה בעת שהוא היה המפקד. המרד התרחש חודש לפני הגניבה, ובגלל המרד היה עימות קשה בין פרי לבין נציב שרות בתי־הסוהר דאז, מרדכי ורטהיימר.

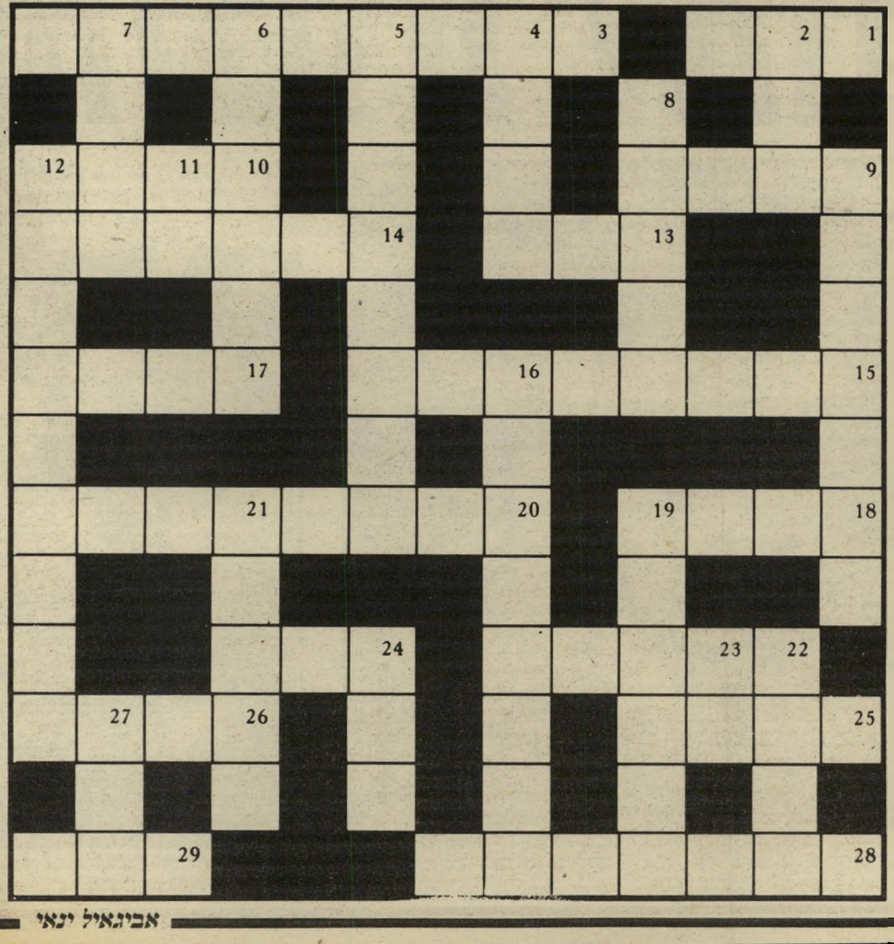
הסניגור גרס כי עלילת הגניבה בושלה כדי להיפטר מפרי. „הם הפ־עילו את הראל נגד הנאשם", הסביר הסניגור. השופט הביט בו ואמר: „תסלח לי, אני חושב שזו תיאוריה מרוחקת."

את פרי ליווה למשפט מנהל כלא מעשיהו, מנשה שטרצר. שנוכחותו בלבד היתה עלולה להרתיע את העדים שעדיין עובדים בשירות בתי־הסוהר.

פרי נלחם במישפט זה על שמו הטוב. הוא אדם חביב, הנחשב הומאני ונאור. הוא בעל השכלה גבוהה והיה אהוב מאוד בכלא. הגניבות היו של חפצים כמו מכלב, נעל־עץ הולנדית, פריטים שונים שהוחרמו מאסירים ו־200 הדולר של הראל. הוא נאשם רק בגניבת הדולארים. אם יורשע בעבירת גניבה, יהיה בזה משום קלון רב וסיום עצוב לקריירה מוצלחת.

משבצתון השלם הזה

2497

מאוזן:

1) לשון חתיכית (3)

3) עכשיו אפילו הספק לא קיים כבר, אנחנו יודעים מה צפוי לנו באחרית־הימים (9)

9) מלאך כמעט כמו כולם (4)

10) בוסס ברגליו ולא זז כיון שנתקע עם 22 מאוזן (4)

13) הנותן לצדקה, נרו יאיר לעד (3)

14) הדסק של הארומים פשט את הרגל (6)

15) נימה חדשה בסכסוך או הקשר עם 25 ו־28 מאוזן (4, 4)

17) תועבה היא להפוך את הבשר האסור לתועבה (4)

18) לביא שר באופרה (4)

20) האשר ימצא בשכחה (5,3) .

22) הפך את סדר האלפבית בטעות (5)

24) „הביתה" עם הקדשה לבמאי (3)

25) עליז שונא־נשים, כמסתבר מ־28 מאוזן (4)

26) באמת שזו שגיאה דקדוקית (4)

28) „האדם הקדמון הפרהיסטורי שישב לו במערה..." ראה 15 ו־25 מאוזן (7)

29) מתברר שלא קשה להפוך כסף לגבנא (3).

★ ★ ★

מאונך:

2) חי כאן, או מת? (3)

4) כנור קובאני (4)

5) קרוב שנוא נפגע ללא כל צורך (מ) (3,5)

6) טלי נקד מתוך שירה של רחל, עקרה (3,3)

7) טפלו בישו בפעם האחרונה (4)

8) פעם היה לראש־עיר חיים (5)

9) חוזה עם ישוב של הפועל המזרחי (4,3)

11) יורד ומזמר (2)

12) בצרפת העלילו על חברי־ממשלה שהם מכורים לתאוות־הגוף (6,3)

16) יצא וחתתו בידו, והוא חי לנצח (5,3)

19) ברשותכם — האביון הוא בעל קידומת הולנדית (6)

21) מחמאה זו תרמית? (5)

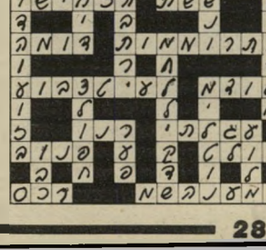
22) קומפוזיטור הוא רק חצי פילוסוף (4)

23) הוציאו את המחיצה מקירבם (2)

24) אחת מ־ל"ו צדיקים בטלוויזיה הישראלית (3)

27) עשה אהבה ולא מלחמה! (3).

פתרון תשבצופן 2495

מהר גבוה ורחוק

הצלחות הצעירים

גם באתלטיקה, גם בכדוריד

יואב שרין, ירושלמי בן 17 וחצי, הוכתר כריץ המהיר בארץ, באליפות באתלטיקה, אבל גם לוותיקים היה מה לומר. אורי זוהר בן ה־49, לשעבר אלוף ישראל, זכה במקום השלישי בהדיפת כדור־ברזל.

אך הצעירים בלטו בכותרות: צעירי נבחרת הכדוריד לא איכזבו במוקדמות הגביע העולמי, ולמרות שנוצחו במישחק נגד ספרד, 18:20, הם הספיקו לפני כן לנצח את צרפת 16:18.

גם לנבחרת הכדורמים היה הישג יפה בטורניר שמונה האומות בטורקיו הפינית, כאשר זכתה במקום הראשון, זו הפעם השניה ברציפות. במישחק הקובע ניצחה ישראל את סקוטלנד 7:10 ,6:11, ולפני כן ניצחה את פינלנד 8:16 ואת נורבגיה.

כדורסל

קורבן התקנון

גם משלמת וגם נסגעת

כאשר יו"ר ועדת הספורט של הכנסת, פינחס גולדשטיין, העלה הצעת־פשרה שביקשה לאחות את הקרע הבינמרכזי ולהביא להידברות מחודשת בעניין שיתוף שני זרים בליגה בכדורסל, הוא לא ידע שהצעתו היתה אמורה להקשות רק על קבוצה אחת — האלופה, מכבי תל־אביב.

אומנם, בקשת מכבי היא לשיתופם של שני זרים לקבוצה, ופינחס גול־דשטיין התרכז בהצעת הפועל בדבר תקנון־תשלומים, שיגביל את השכר לכדורסלנים. אך לפי סכומי המכסי־מום שגולדשטיין נקב בהם, רק קבוצה אחת משלמת מעבר לתיקרה זאת — הלא היא מכבי.

במיקרה זה הקבוצות האחרות לא תוגבלנה כי הן, פשוט, איגן יכולות לשלם יותר.

מצב אבסורדי. גולדשטיין קבע ששני השחקנים הזרים יקבלו סכום־גג של 50 אלף דולר, וקבוצה שתשחק בגביע־אירופה תהיה רשאית לשלם 15 אלף דולר נוספים לכל אחד מן הזרים. כלומר, שכל אחד מהזרים יקבל לכל היותר 65 אלף דולר.

אך לי ג'ונסון וקווין מגי של מכבי יקבלו בעונה הקרובה יותר מ־100 אלף דולר. ועדיין אין זה הכל, בהתחשב בכך שמיקי ברקוביץ ישתכר 80 אלף דולר, ודורון ג'מצ'י כמה עשרות אלפי דולארים גם כן. כך יוצר מצב אבסורדי, שארבעה משחקני מכבי יקבלו כ־350 אלף דולר ביחד, בו בזמן שהתקנון שהוצע על־ידי גולדשטיין מאפשר תשלום של 320 אלף דולר מכסימום לקבוצה שלמה.

ביניתיים כל הארבעה חתומים על חוזים מחייבים, והבעיה של מכבי תתעורר רק בשנה הבאה, כאשר תרצה לחדש חוזים עם לי ג'ונסון וקווין מגי או להחתים שחקנים חדשים תחתם.

אפשר אומנם להביא שחקנים מצ־טיינים בשכר של 65 אלף דולר וההו־כחה הניצחת לכך הוא ארל ויליאמס, שבארבע השנים שבהן כיכב במדי האלופה לא השתכר יותר מסכום כזה בכל שנה.

אבל, לרוב, משתכרים השחקנים האמריקאים המצטיינים הרבה מעבר ל־65 אלף דולר. באיטליה, למשל, מגיעים הטובים ביותר ל־150 אלף דולר, ויש כאלה המגיעים ל־200 אלף דולר.

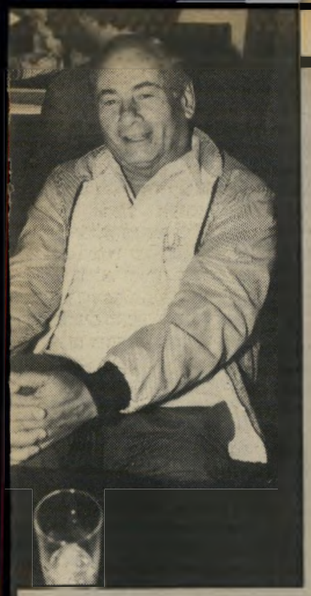
תולדות

הקשר היהודי

250 מדליות ב־20 אולימפיאדות

מי הוא הספורטאי שאסף את מיספר מדליות־הזהב הרב ביותר (שבע) באו־לימפיאדה אחת? יהודי אחר. השחיין האמריקאי מארק ספיץ, באולימפיאדת מינכן, 1972.

ומי היא הספורטאית שצברה את מיספר המדליות האולימפיות הרב ביו־תר (עשר בסך הכל, בשתי אולימפי־אדות — חמש של זהב, שלוש של

מה הוא אומר

„בקיץ זה לא אידיאלי!"

מרכז הפועל החליט ששום קבו־צה מהמרכז לא תצא למחנה־הכנה בחו"ל. דויד שווייצר, ממאמן הפועל תל־אביב טען שמבחינתו זו הפ־רת־חוזה, הוא חסיד מחנות־אימון בחו"ל כהכנה לליגה.

לעומת זאת, תצא בקרוב, למח־נה אימונים ומישחקים בגרמניה, למשך שלושה שבועות. הנבחרת הלאומית. האם מוצדק לצאת למ־חנה כזה, כאשר מרכז הספורט הגדול החליט שאין זו השעה להו־ציא דולארים בחו"ל להכנת ספור־טאים? מה אומר על כך המאמן הלאומי יוסף מרימוביץ?

אני לא נכנס לשאלה אם זה מוצדק או לא. אנחו צריכים להכין את עצמנו למשימה חשובה, כמו מוקדמות הגביע העולמי. כאן לא מדובר רק באימונים. אלא בפרטנרים למישחקים.

לכן אנחנו נוסעים לחו"ל, כי בארץ כל הקבוצות בפגרה.

כיצד זה להכין נבחרת לאומית בימי הקיץ?

ברור שזה לא אידיאלי. האידיאלי הוא שהקבוצות מכינות את השחקנים

מאמן מרימוביץ
לא חושב על אוסטרליה

והם באים מוכנים מבחינה גופנית, כדי להתגבש ולהפוך לקבוצה מלוכדת.

במצב שנוצר, כשיש לנו מישחקים כבר בתחילת ספטמבר, נפל בחלקי להכין נבחרת ממש מתחילת הדרך של העונה. ליריבות שלנו יהיה הרבה יותר קל מבחינה זו, כי אצלן הליגה בעיצר־מה, וכאשר יגיעו המישחקים, הם יהיו בשיא־הכושר.

ממסעות־הריגול שלך אחרי נב־חרת אוסטרלית, האם אתה יכול לייעץ למנחשי־הטוטו על הליגה האוסטרלית?

לומר את האמת: אני לא מכיר את הקבוצות, וגם לא חושב כעת על אוסטרליה.

יש לנו שני מישחקים ראשונים נגד טייוואן ואנחנו חייבים לנצח אותם. אחר־כך נחשוב על אוסטרליה.

כליפה: הרץ מן האוטובוס

ספורט השבוע

החייל מהמושב מחקה את בת־דודתו ומפחיע בריצת 5000 מטר

לפני 15 חודשים עלה יחזקאל כליפה לאוטובוס מס' 300 בצומת של התחנה המטאורולוגית בבית־דגן, בדרכו לביתו במושב בית־עזרא. כלי־פה הגיע לשם רק אחרי כמה ימים, כשכף ידו מרוסקת ובתוכה קבועים מסמרים שהושמו בה אחרי שני ניתו־חים.

כי קילומטרים אחדים לפני התחנה בצומת אמונים, שבה הוא נוהג לרדת לביתו השתלטו על האוטובוס כמה צעירים ערביים והסיעו את האוטובוס לרצועת עזה. כאשר החלה הפריצה של כוחות־הביטחון לאוטובוס החליט כליפה לקפוץ דרך החלון ולרוץ כי בריצה כליפה הוא מיומן. ימים אחדים לפני המיקרה הוא זכה במרוץ התבור, ולפני כן זכה גם במירוץ חצי המרתון של תל־אביב. כבר אז היה כליפה אחת התיקוות בריצות הארוכות.

אך בעוד כליפה מרים את ידיו כדי לקפוץ מהחלון, ספג כדור־אקדח בפ־רק היד מירי כוחות־הביטחון. הערבים לא הספיקו לירות. כל זה לא הפריע לכליפה לרוץ כ־50 מטר מן המקום, כדי לצאת מטווח־האש. אך התוצאה הסופית היתה התנזרות של יותר מחוד־שיים מכל פעילות.

הפתעה גדולה. בגלל המסמרים בכף היד, נאלץ כליפה לבלוע כמויות אדירות של אנטיביוטיקה וגופו נחלש. אך מי שחשב שיחזקאל כליפה יגנוז את תוכניותיו בשדה האתלטיקה — טעה. הוא התאושש מהר מכפי שציפה, ועד מהרה זכה במקום השלישי באלי־פות ישראל, שנערכה שלושה חודשים אחרי הפציעה.

המנצח באליפות היה שוב אריה גמליאל, האלוף הנצחי, שזכה בפעם השישית ברציפות. אך כליפה לא נואש, המשיך ואף הגביר את קצב האימונים. הוא זכה במירוץ מגנס בירושלים, ובמרוץ נתניה. ובשבת האחרונה זכה להישג הגדול ביותר שלו. הוא הוכתר כאלוף ישראל בריצה ל־5000 מטר, כשהוא מנצח את האלוף היוצא, אריה גמליאל. זאת היתה אחת ההפתעות הגדולות של האליפות.

תואר זה תואר. כליפה בן ה־21 אינו קוטל־קנים. הוא כבר ניצח השנה את גמליאל באליפות הבינאגודתית וקיווה בסתר־ליבו שיוכל לעשות זאת גם באליפות האישית, אם כי הוא מודה: „קשה היה לי לחשוב על כך, אריה היה פייבוריט בכל תחרות. הוא האלוף. „אני מאושר שהצלחתי לעשות זאת ועוד יותר מכך ששיפרתי את הישגי," הוא מסכם. 14.09 דקות הן עדיין רחוקות מהשיא הישראלי (13.45 דקות) שבו מחזיק גמליאל, אבל תואר זה תואר, ואותו הוא עשה בצורה מרהיבה, כאשר חלף על פני גמליאל מטרים ספורים לפני הסיום.

בינו ובין גמליאל קיימת יריבות רק על המסלול. מחוצה לו הם חברים טובים, ועם סיום המירוץ היה גמליאל הראשון שבירך אותו.

יחזקאל כליפה עדיין לא מעכל את הנצחון הגדול שלו. למחרת הוא המ־שיך באימוניו בשדות בית־עזרא. שם גם החל את הקריירה שלו. כמושבניק הוא ניצל את המרחב הגדול ורץ קילו־מטרים רבים כדי להגיע לכושר של רץ מצטיין. את הדחיפה הגדולה נתן לו איליה בר־זאב, מוריהו בבית הספר האזורי באר־טוביה, שהוא יו"ר מועדון האיילת. מועדון המתמחה בריצות. מאז הוא נמנה עם חברי מועדון זה, כשהדגם לחיקוי הוא דווקא זהבה שמואלי, אלופת הריצות הארוכות.

סיבה: זהבה היא בת דודתו, גדלה עימו בבית־עזרא. אחותה, מזל שלום, שגם היא רצה מצטיינת, גרה עד היום במושב המתמחה בגידול יראות ועו־פות.

מדליה במכבייה. יחזקאל כלי־פה מסיים את שרותו הצבאי בנובמבר הקרוב, אינו חושב כלל על גידול יר־קות ועופות, ומתעתד ללמוד מתמטי־קה ומחשבים.

ועכשיו מה שבראש שלו הוא מישחקי המכבייה הקרובה, שבהם הוא מקווה לזכות במדליה, למרות שבהת־חשב ברמתם של הספורטאים שיבואו מחו"ל, אפשר שיהיו לו יריבים קשים מאוד.

ריץ כליפה (מס' 215) מאחורי גמליאל ודייוויד בוזה, במירוץ האליפות
14.09 דקות זה לא 13.45 דקות

כסף ושתיים של ארד)? יהודיה אחת. המתעמלת ההונגרית אגנס קלטי, החיזה עתה בארץ.

ומי הוא הספורטאי שקצר שתי מ־דליות בשתי אולימפיאדות בשני ענפי ספורט שונים? שוב יהודי. האוסטרי אוטו הרשמן, שנטל מדליית־ארד בש־חיה, באולימפיאדה הראשונה (אתונה, 1896) ומדליית־זהב בסיף, באולימפי־אדה החמישית (שטוקהולם, 1912).

והסיף הוא אכן ענף־ספורט שבו מצטיינים יהודים, כפי שמגלה התצוגה על יהודים בספורט, שאותה עורך בית־התפוצות התל־אביבי בימים א־לה, לרגל פתיחתה הקרובה של האו־לימפיאדה היהודית, המכבייה.

רבות מבין 250 המדליות, שבהן זכו ספורטאים יהודיים ב־20 האולימ־פיאדות מאתונה עד לוס־אנג'לס, אכן הוענקו לסייפים יהודיים, יוצאי אוסט־ריה ובלגיה, דנמרק וצרפת. להזכיר רק מעטים.

22 אליפויות־עולם. ענף ספורט אחר שבו מצטיינים יהודים מאוד הוא, כפי שמראה התצוגה, טניס־השולחן, שיהפוך מיקצוע תחרותי אולימפי רק באולימפיאדה הקרובה (סיאול, 1988). היה זה היהודי ההונגרי ויקטור ברנה, שצבר בשנות ה־30 של המאה לא פחות מ־22 תוארי אליפות־עולם במישחק השולחני הזה.

אם כבר מדובר באולימפיאדות, מן הראוי להזכיר כי ב־1936 כבר היתה קיימת בארץ ועדה אולימפית (ארצ־ישראלית), אלא שהיא דחתה את ההז־מנה להשתתף באולימפיאדה העשי־רית, כי זו נערכה בברלין הנאצית.

אחר־כך באו השנים 1940 ו־1944, שבהן מנעה מילחמת־העולם את ערי־כת האולימפיאדות. וכאשר ביקשה ישראל הטריה להשתתף באולימפי־אדה ה־11 (בלונדון, 1948), נדחתה בקשתה. הנימוק: ארץ־ישראל אומנם חדלה להתקיים באותה שנה, אך הוועי־דה האולימפית הישראלית טרם הוכרה רשמית.

וכך זה לקח עוד ארבע שנים, עד שמישלחת ישראל השתתפה לראשונה באולימפיאדה: 1952, בהלסינקי.

אבא אבן:
„קשה ליצור קשרים רק דרך המחורגמנים!"

שר־החוץ החדש והמפתיע של ברית־המועצות, אדוואַרד שווארנאדזה, כך התבשרנו השבוע, שולט בשפה הגרוזית ובשפה הרוסית בלבד. זוהי עובדה די מפתיעה לגבי אדם הצריך לקשור, בתוקף תפקידו, קשרים עם נציגים של מדינות זרות.

שוחחתי על כך עם שר־החוץ לשעבר, אבא אבן, השולט ברהיטות מדהימה בשבע שפות.

● האם אתה סבור שחיוני לשר־חוץ לשלוט בכמה שפות?

בדרך־כלל מקובל ששרי־חוץ שולטים לפחות בשפות הבינלאומיות, כגון אנגלית, אבל במיקרה של מעצמה גדולה כמו ברית־המועצות, אין כל חשש שקשרייה ייפגעו מפני ששר־החוץ שלה אינו דובר שפות. כללית, זה קשה ולא־נוח לקשור קשרים דרך מתורגמנים. זהו תהליך מסורבל למדי.

● זכור לך מיקרה משעשע, הקשור בתיקשורת בין שרי־חוץ?

לפני אנדרי גרומיקו היה לברית־המועצות שר־חוץ ושמו ויאצ'סלאב מולוטוב. הוא עדיין חי, כבן 90. קבענו פגישה בינינו, והוא הודיע לי מראש שאינו דובר אנגלית. אי־לכך, הוריע, ישתמש במתורגמן. החלטתי, אם כך, לדבר עברית, והבאתי מתורגמן נוסף. במהלך השיחה המסורבלת, פנה אליי לפתע מולוטוב ישירות ואמר לי: „מוזר, אתה מדבר שפה שונה במיקצת מהשפה שבה מדברת אשתי. היא מדברת יידיש..." כך נודע לראשונה כי אשתו יהודיה.

● אני מסיקה מדבריך כי יחסים בינלאומיים תלויים מאוד ביחסים האישיים בין נציגי המדינות.

אפשר להיזכר במקרים כאלה. גרומיקו, לדוגמה, שולט היטב בשפה האנגלית. הוא משתמש בשפה הרוסית ובמתורגמן רק כשהוא מצטט פרט כלשהו מהמדיניות של ארצו, כנראה מכיוון שהוא מעוניין לדייק. בשאר המיקרים הוא מעריף לשוחח בחופשיות באנגלית, וליצור יחסים אישיים. קשה ליצור יחסים כאלה מבלי לדבר עם אדם באותה השפה. זה כאילו שאתה אילם וחרש.

● ניתן להסיק מכישוריו של האיש על טיב המינוי?

אולי ניתן להסיק מכך, ומדברים נוספים, שמיכאיל גורבצ'וב מתכוון לבצע בעצמו את רוב העבודה בתחום קישרי־החוץ.

יאיר שטרן:
„איזיוט סבור שכך ניתן לגייס לפעילות פוליטית!"

הכינוס המכונה „כנס הבנים", שייערך בקרוב בהשתתפותם המקווה של בני הוותיקים של לח"י ואצ"ל, מעורר תמיהות ותהיות, שפע השמות של אנשי־תיקשורת מרכזיים בארץ, גם אם לא כל אבותיהם היוו בדיוק את תיפארת המחתרות, מעורר חשד כלשהו. גם הרמזים בדבר ניצול הכינוס להקמת גוף בעל השפעה פוליטית שיתמוך, מטבע משתתפיו, בתנועת־החרות, הוסיפו לחרושת־השמועות.

פניתי ליאיר שטרן, בנו של יאיר המפורסם – אברהם שטרן, מייסד האירגון שנקרא לאחר מכן לח"י. הבן הוא ראש־מערכת החדשות של הטלוויזיה. שמו נכלל ברשימת המשתתפים, שהודלפה מבעוד מועד, ועובדה שהגבירה את חשדותיי.

● האם בכוונתך להשתתף בכינוס־הבנים?

קודם כל, לא קיבלתי הזמנה — לא בכתב ולא בעל־פה: אין לי מושג כיצד ומדוע כרכו את שמי בעיתונות בהקשר הזה, מבלי שדיברו איתי. לי, על כל פנים, אין כל כוונה להגיע לשם, עד שמישהו מהמארגנים לא יזמין אותי אישית. וגם אז, אם אגיע בכלל, אגיע יותר מתוך סקרנות ומתוך רצון לפגוש בחברים, מאשר מסיבות אחרות. גם אם אוזמן וגם אם אשתתף, אין להסיק מכך שום־דבר!

בתוקף תפקידי, אני מנוע מלהזדהות עם קבוצות פוליטיות. אין זאת אומרת שאין לי דיעות, אבל איני יכול להתגייס לגופים פוליטיים, ובטח שלא בצורה כזאת.

● הכינוס הוסבר כאקט שמטרתו לפצות את דור ההורים. בעת סירכומו של דוח רצח ארלוזורוב, לאחרונה, סיפרת לי שזה לא היה קל לגדול כבנו של יאיר. דור־ההורים שלכם ראוי לפיצוי?

אסור לעשות הכללות. בעיקרון, נכון שאנשים רבים מאצ"ל ולח"י קופחו באיזכורם בהיסטוריה של מדינת־ישראל ובדרך הנצחתם. זאת לעומת אישים מתנועת־העבודה, שהפכו לאלילים בעת שילטונו הממושך של המערך.

● אביך קופח?

אבא שלי דווקא זכה בהנצחה הולמת. מקומו בהיסטוריה של עם־ישראל הולך ומתחזק. לגביו, אין לי ספק, מקומו בהיסטוריה מובטח, ולא צריך לכך כינוסים וסיפורים. נכון שבעבר — נאמר, ב־25 השנים הראשונות לקיום המדינה — מישפחתנו סבלה בגינו. מה פירוש סבלה? למשל, אמא שלי לא הצליחה להשיג עבודה, בגלל זהותה. פשוט לא רצו לספק לה. זרקו לעברה כי היא אשתו של טרוריסט! ממש רעבנו ללחם.

אולם במשך השנים, ככל שהמדינה בגרה והשילטון התחלף, החלה פתיחות כלפי נושאים שהיו בגדר טאבו בעבר. אבי התחיל לבלוט. גם העניין של לח"י תפס את־אט מקום מכובד יותר.

כיום, אפשר לומר, אבי אינו עוד בגדר דמות השנויה במחלוקת.

מה שאני רוצה להדגיש הוא שאין לכך שום קשר להקמתו של גוף פוליטי חדש. אידיוט מי שסבור כי ניתן לגייס בדרך זאת אנשים לפעילות פוליטית!

יעקב טל:
„לפתע רץ לעברי איש והשליך רימון!"

בוקרו של היום הראשון נפתח בשלושה פיגועים שונים במרכז הבטוח של הארץ.

הפיגוע המדובר ביותר היה בלב־ליבה של תל־אביב, ליד מיסגד חסן־בק, השכם־השכם בבוקר.

יעקב טל, אלוף הארץ בג'ודו במישקל כבד, עשה דרכו בנחת לירושלים. הוא היה בדרכו לאולפני־הטלוויזיה, כדי להשתתף בהקלטת תוכנית. יד־המיקרה זימנה לו להיות עד־ראייה ראשי למאורע מפתיע, שכמעט וגרם לו לאחר לאולפני־הטלוויזיה.

● תאר את אשר ראית ברחוב־הירקון.

נסעתי ברחוב הירקון. השתרכתי בפקקים הארוכים. לפתע, בריוק בשעה 0855, רץ לעברי מחבל — אני חושב שזה היה מחבל. הוא לבש חולצה אדומה וכופיה לראשו.

פיתאום הוא השליך רימון. מזל שלא לעברי. היה פיצוץ אדיר. פיתאום הוא השליך רימון נוסף. את שניהם הוא השליך במיגרש ריק, והמשיך לרוץ.

אדם נוסף — אין לי מושג אם זה היה מחבל או אזרח שנמלט — התרוצץ מבוהל במיגרש.

אוטובוס, שנסע אחריי, עצר. הנוסעים ירדו ממנו בבהלה, והתפזרו לכל עבר.

ניסיתי לרדוף אחרי המחבל. אל תשאלי אותי מה יכולתי לעשות לו — הרי לא היה לי נשק, אבל אני אוהב אקשן, להיות בעניינים.

נכנסתי במהירות באין־כניסה, דהרתי, אבל המחבל נעלם מהאופק. מכיוון שמיהרתי לאולפני־הטלוויזיה, עזבתי את השטח. כשעזבתי כבר התחילו להגיע מכבי־אש, אמבולנסים, ניידות־משטרה ואל תשאלי.

בדרך לירושלים נוצר תור של מכוניות מהשטחים או מוניות, שנעצרו לבדיקה משטרתית.

● האם סנתה אליך המישטרה לשם מתן עדות, במיסגרת חיפושיה הקדחתניים אחר זורק־הרימונים?

לא: באמת מוזר. עצרתי מיוזמתי ניידת דוהרת, וסיפרתי את אשר סיפרתי לך. אמרו שיתקשרו. כנראה שכחו.

אם עבריה:

„אולי כדאי שהמורים יפסיקו לחנך לערכים!"

סוף שנת־הלימודים. חשבתי שיהיה מעניין לשמוע מהורים כמה מילים על בתי־הספר, שהילדים שלהם מבלים בהם חמש שעות בכל יום. עשיתי 30 טלפונים, שמעתי 30 סוגי תלונות, אבל אף אחד מ־30 ההורים לא היה מוכן להזדהות. „תפני אלינו כשהילד יגמור את בית־הספר ואז תשמעי סיפורים!' בינתיים הם מפחדים, שבגלל טענותיהם יאונה לילדים בשנה הבאה.

מתוך התחשבות בפחדים של ההורים, הסכמתי שלא לציין את שמה של אחת האמהות, שאמרה לי כך:

יש לי בת בבית־הספר היסודי. בשנתיים הראשונות הייתי ממש בהלם ממה שהם לומדים, איך שהם לומדים ואיך המורים מתייחסים אליהם. אחר־כך שמעתי מחברות שלי שבבתי־ספר אחרים זה בדיוק אותו הדבר. מאז אני מתייחסת לבית־הספר כמו אל בייבי־סיטר, המאפשר לי לצאת לעבודה ולא להשאיר את הילדה ברחוב.

לילדה שלי יש מורה פרטית לאנגלית ומורה פרטית לחשבון, ולא מפני שהיא תלמידה לא־טובה, אלא מפני שעם החומר הנלמד בבית־הספר היא תוכל להיות אולי ספרית במיספרה. אני שולחת את הילדה להרבה מאוד חוגים אחרי־הצהריים, כדי שבכל זאת תהיה לה איזושהי השכלה.

בבחינה האחרונה שלהם באנגלית כל הכיתה קיבלה ציון 6, וזה לא הזיז לא למורה לאנגלית ולא למנהל. נראה לי שהמגמה שלהם היא להעביר את התלמידים מכיתה לכיתה, ועם ציון 6 אפשר לעבור.

הילדה שלי וכל החברות שלה הולכות לבית־הספר מפני שזה המקום שאליו הולכים ילדים בבוקר. הן לגמרי לא שמחות ללכת לשם. השיעורים לא מעניינים אותן, המורים לא אהובים עליהן במיוחד, ויחס המורים אליהן הוא כמו אל טירדה יומית.

הכי מצחיק הוא שהמורים כל הזמן מדברים על הערכים שהם מעבירים לנוער, וכמה זה קשה להם. איזה ערכים בדיוק הם מעבירים, כש־50% מהנוער חושב כמו כהנא? אולי באמת כדאי שהמורים יפסיקו להעביר ערכים, ומצב הנוער ישתפר קצת!

צר לי להגיד את זה, אבל החינוך בארץ לא נראה לי יותר טוב מאשר הכלכלה כאן. טוב שיש חופש גדול של חודשיים, אולי נספיק כולנו לפתח תיקוות לשנה מוצלחת יותר. ובעזרת התיקווה הזאת יגמרו הילדים את בית־הספר העממי.

ארדון רובינשטיין:

„החלות בסיגריות היא חופעה פסיכוסוציאלית!"

השבועיים האחרונים עמדו, אצל חלק נכבד מהציבור, בסימן שביתת דובק. אחת התמונות המזעזעות ביותר – ואם אי־פעם אפסיק לעשן יהיה זה בגללה – היתה התמונה בעמוד הראשון של ידיעות אחרונות. בה נראו עשרות ידיים מושטות מעבר לסורגי בית־החרושת דובק, בתחינה לסיגריה.

פניתי אל הד"ר ארדון רובינשטיין ושאלתי אותו אם אנחנו מכורים לסיגריות כמו שאחרים מכורים לסמים ולאלכוהול.

לא. זו לא התמכרות ממש. הייתי קורא לזה תלות. ההבדל בין התמכרות לתלות היא שבהתמכרות צורך אדם חומר מסויים, וגופו דורש בכל פעם להעלות את הכמות של החומר. עוד הבדל הוא שההתמכרות לסמים ולאלכוהול, למשל, היא התמכרות פיסית ממש, והתלות בסיגריות היא בעיקר פסיכוסוציאלית. כל זה מפני שרובו הגדול של הניקוטין, שאנחנו שואפים, מתפרק ונשרף לפני שהוא חודר לדם, ולכן הגוף אינו מתמכר לו. אילו היה כל הניקוטין שיש בסיגריות נכנס לדם, אחרי שלוש סיגריות היה המעשן מת.

● מה כמות הניקוטין שיש בכל סיגריה?

בשנות ה־60 הכילה סיגריה אמריקאית רגילה 14 מיליגרם ניקוטין. היום, כאשר כולם מודעים לגודל הנזקים שהעישון גורם, מכילה כל סיגריה רק מיליגרם אחד של ניקוטין.

● כלומר, ללא ידיעתנו הורידו לנו את רמת הסיכון?

כן. אבל עדיין הסיכונים הם רבים ביותר.

● ידוע כבר שהעישון מגביר את מחלות־הריאה ואת מחלות־הלב אצל בני־אדם. יש לך עוד אי־אלה בשורות־איוב למעשנים?

שמעת כבר שאצל נשים מעשנות אחוז ההפלות ותמותת התינוקות הוא גבוה יותר מאשר אצל הלא־מעשנות? שמעת כבר שיש עשרה סוגים של כיב־קיבה הנגרמים על־ידי העישון? שמעת שעישון בזמן ההריון יכול לגרום לפיגור בגרילה ולנזקים אינטלקטואליים אצל הילד?

● בוא נחזור להתחלה. אם העישון אינו התמכרות, הרי שאין שום תופעות־לוואי בשמפסיקים לעשן?

לעיתים יש תופעות כמו בחילה, כאבי־בטן והרגשה כללית רעה. אבל כל זה חולף תוך ימים אחדים, כך שהגמילה, אם את רוצה לקרוא לה כך, היא קלה ביותר. צריך רק להבין כמה מזיק העישון לבריאות, ולהחליט שרוצים להפסיק, ואז שכיחות התמותה והתחלואה תרד עם כל שנה שתחלוף בלי עישון.

מיכאל שני:

„תל־אביב היא מרכז מוסיקלי גדול!"

אחד האנשים העסוקים ביותר בארץ, בזמן האחרון, הוא מנהלה המוסיקלי ומנצחה של המקהלה הפילהרמונית תל־אביב, מיכאל שני.

בחודש יולי, למשל, תבצע המקהלה, ביחד עם התיזמורת הפילהרמונית הישראלית, את המגניפיקט ואת הקנטטה מס' 50 של בך, 12 פעמים. מלבד זאת, באותו החודש, תבצע המקהלה, שוב ביחד עם התיזמורת הפילהרמונית, תחת שרביטו של זובין מהטה, את האופרה מדם בטרפליי **תשע פעמים. נוסף על כך תשתתף המקהלה בקונצרט־הגאלה לפתיחת המכביה.**

האם ריבוי הקונצרטים של המוסיקה הקלאסית אומר שיש פריחה למוסיקה הזאת בזמן האחרון, שאלתי את מיכאל שני, או שהקהל הוא עדיין יוצאי־אירופה הקשישים?

הדעה שהנוער הישראלי לא הולך לקונצרטים של מוסיקה קלאסית היא פשוט לא נכונה. בקונצרט הראשון של המגניפיקט הסתכלתי וראיתי שכל יושבי המררגות הם אנשים צעירים מאוד, ובחוץ עמדה קבוצה ענקית של חיילים וחיילות, שחשבו איך להיכנס בלי כרטיסים. אני מאמין שאם אין הרבה יותר נוער בקונצרטים, זה מפני שאין להם אפשרות כספית לקנות כרטיסים.

● ובכל זאת, הדיעה הרווחת היא שישראל היתה מרכז מוסיקלי גדול, ולאט־לאט היא מאבדת את מקומה.

אז בואי ונתקן את הטעות הזאת: תל־אביב היא עדיין אחד המרכזים המוסיקליים העשירים בעולם, גם איכותית וגם כמותית — ביחס למיספר התושבים. קהל המנויים של התיזמורת הפילהרמונית הישראלית נחשב כקהל הגדול בעולם. יותר מאשר בניו־יורק, אפילו. 35 אלף מנויים, נדמה לי.

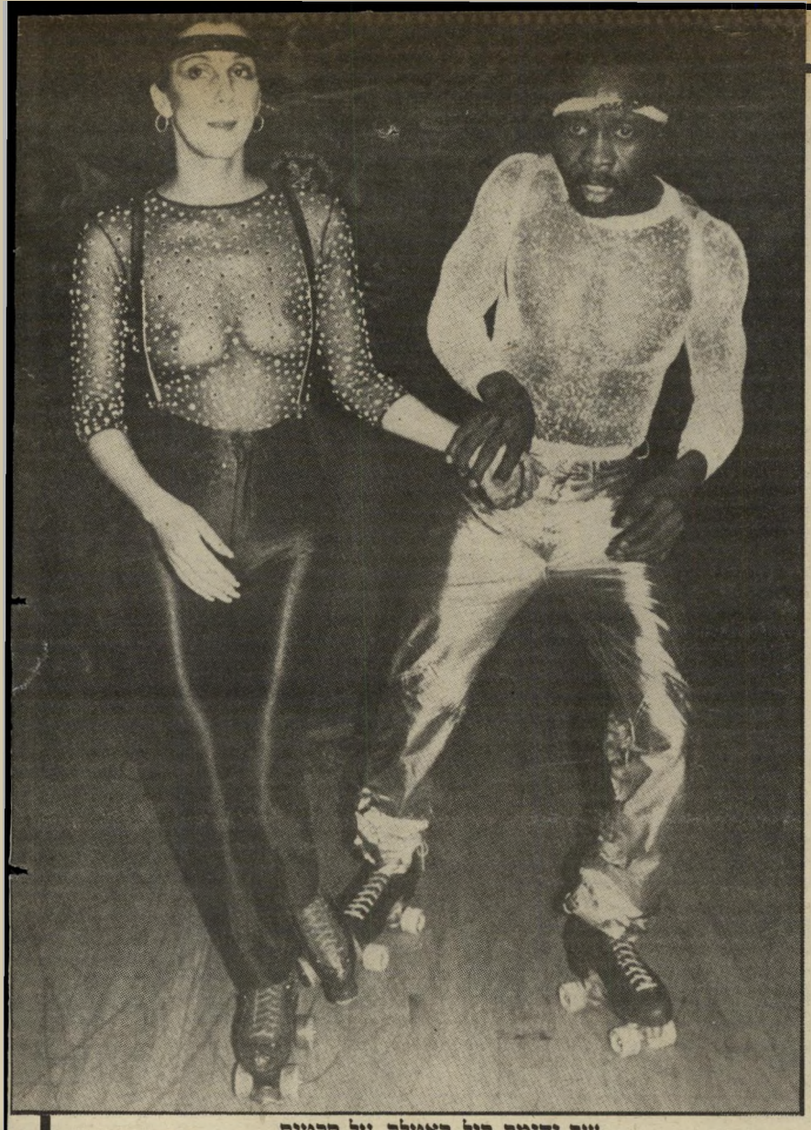
● כמה מתוך 35 אלף האנשים האלה באים לקונצרטים מפני שזה „בון־טון" לאהוב מוסיקה קלאסית?

נכון שיש גם כאלה, אבל מיספרם קטן בהרבה ממיספרם של מי שהיו רוצים לבוא ולא מצליחים, מפני שאין כבר מקום או מפני שאין להם כסף. אני מאמין שאילו היה היכל־התרבות גדול פי שניים, ברבים מהקונצרטים היו מצליחים למלא אותו.

● אני מבינה שאתה מאוד מרוצה מהמצב.

אני מבסוט מזה שלמרות העובדה שהחינוך המוסיקלי בארץ הוא בתחתית סולם העדיפויות, והמשאבים המוקצים לו הם מצחיקים, הקהל הצעיר מגיע למוסיקה הקלאסית הטובה. אני מנחש שלפחות חצי מ־100 אלף בני־האדם שמילאו את פארק־הירקון בקונצרט האחרון לא קיבלו חינוך מוסיקלי. אז תארי לך מה היה קורה, אילו מישהו היה מתייחס ברצינות לחינוך המוסיקאלי בארץ!

שר בלי שיר

שר והזמר ביל באטלר, על סקטים
זרקו אותה מבית־המלון

עם קצת עזרה קוסמטית ומלביש נכון יכול גם ברווזון מכוער להפוך לברבור. אבל צריך הרבה אומץ לדי שברבור עטור־נוצות ישיר את נוצותיו, יוריד את המחלצות והאיפור הזוהר ויתייצב עירום ועריה, חמוש בכישרונו בלבד, מול הקהל האכזר והביקורת הטורפנית.

זה בדיוק מה שעשתה שר, לשעבר שר סארקסיאן־בונו, שהיתה בשעתו הצלע היפהפיה מן הצמד סוני ושר, שהיו בשנות ה־60 ההיפיס האמיתיים של עולם־הרוק. הם היו בשורת־המהפכה, כשהביטלס עוד לבשו חליפות מחויטטות והיו מסורקים כמו יורמים טובים.

כשהכירה את סוני היתה שר בת 16 וחצי. אחרי 10 שנים של תקליטים ותוכניות טלוויזיה משותפות, כשהפכה לחלומם של הגברים ולנו־שא־קינאתן של נשותיהם, היא נפרדה מסוני וצעדה תחת רגל שיחרור־האשה, במשך חודשים אחדים בלבד. עד שנפלה לזרועותיו של גרג אולמן, גיטריסט ובעל להקה מסומם לחלוטין, לרומן קצר־מועד.

מאז, בסוף 1976, היא טיפחה את הקאריירה הזימרתית שלה, בנתה מלתחה בת 1500 גלימות

שר (1975)
התלבושת המפורסמת ביותר

וכמיספר הזה של זוגות נעליים, כשעקרון־ההפתעה היה המנחה הראשי בהופעתה הזוהרת, רדופת נוצות־הטווס, בלאס־וגאס.

לפני שלוש שנים היא הפתיעה את עולם־הפופ כשעלתה לשחק בתיאטרון, תחת שרביטו של בוב אלטמן, תפקיד אופי בהצגה על חייו של ג'יימס דין המנוח. ההצגה הפכה לסרט (שלא הוצג מעולם בארץ), אבל את המועמדות הרא־שונה לאוסקר קצרה בזכות תפקיד־המישנה שלה לצד מריל סטריפ בסילקווד.

אז ראו אותה לראשונה בעיניים אדומות ונפוחות, כחברתה הלסבית והנרקומנית של קארן סילקווד.

חלפה עוד שנה ושר הופיעה מושלת, בגירסה חדשה של אישהפיל בן זמננו, בדמות אמו של ראסטי דנים, בסרט מסיכה. שר מצאה עצמה במרכז של שערוריה אדירה שפרצה עקב חילו־קי־דעות בין הבימאי, פיטר בוגדנוביץ', לאולפני יוניברסאל. למרות זאת, ניצבה במרכז הצלחה קופתית בלתי־רגילה, שהפתיעה גם את האול־פנים עצמם בארצות־הברית, וכבחירת פסטיבל קאן היומרני כשחקנית הטובה ביותר.

הפעם לא זרקו אותה מן הלובי של מלון מאז'סטיק, כפי שעשו זאת רק לפני כמה שנים: „כנראה שמשהו בלבוש שלי לא מצא חן בעיניהם שם, והם שלחו אליי את אישהביטחון לברר מה יש לי לחפש שם. כלאחר כבוד הראו לי את דלת־היציאה. אתמול ירדתי לאותו לובי, מוקפת בכמה מאנשי־ההפקה, לפגוש צוות־טלוויזיה. הפעם קדו לי קידה ונרמה לי שאיש־הביטחון אפילו הסמיק." –

שר במהדורה של שנת 85' היא יפה כאלילה מצרית. כתונת לבנה פתוחה עד לטבור מגלה חזיה שחורה אופנתית וגרבי־תחרה צחורות כ־שלג. האיפור ורוד ושחור, על רקע חיוור כחרס־נה. בהשוואה לגלימות שהיא לובשת נראה הל־בוש הזה כבגדים תחתונים. כשמישהו מתברח איתה על כך, היא מסבירה — „זה לא לבנים. קוראים לזה רגליות."

הגברים בולעים אותה בעיניהם והיא צוחקת מין צחוק צרוד וסכסכי. סכסי זו המילה.

האם את מחליטה להיות סכסית כשאת

לפני סו שנים היא היתה מלכת הרוק האמריקאי בלבוש של נוצות בלבד. היום, בלבוש מלא, היא הפכה לשחקנית־השנה

מופיעה בציבור או שזוהי תכונה קבועה, שאנשים מסויימים נולדים אתה?

כשאת מחליטה לעשות סוג מסויים של הצגה, עלייך לענות על הצפיות שהקהל תולה בך. בשנות ה־70 תיכננתי להופיע מאוד זוהרת, ולשם כך באו החרוזים, הנוצות והקישוטים הנוצצים. זוה חלק משעשע באישיותי.

איני חושבת שזה מעניין להופיע על הבימה בשימלה אחת ולעמוד, סתם כך, ולשיר במשך ערב שלם. אני אוהבת לעבור משיר אחד לשני, ממצב־רוח אחד לשני ומגלימה אחת לשניה.

מה את עושה באוסף האדירה הזה של גלימות – שומרת עליהן?

לא. אין כל טעם להמשיך ולהחזיק בשימלה שהופעת בה לעבודה במופע מסויים במשך שנה שלמה. אני מחזירה אותם למעצב שלי, או מוסרת

שר וסם אליוט בראסטי וגאר ב„מסיכה"
התפקיד הדרמאתי ביותר

אני פשוט מתאמנת מדי בוקר, בעיקר בהרמת מישקולות, ריקוד ומחול אירובי. כשאני מעלה מופע, אין לי צורך בכך, כי אז ממילא אני עובדת קשה מאוד, פיסית. אבל במיקרה של הסרטה, כמו זו האחרונה, אני קמה ב־5 לפנות בוקר ומפעילה את השרירים.

החלפת גילגולים ודמויות וגרמת טראומה בכית במשך 45 דקות תמימות?

לא. בכיתי שעה. לפני הצגת־הבכורה לא ראיתי את הקטעים שצילמנו, והחוויה היתה טריה לחלוטין.

קרה לי דבר דומה בליל אמש, למרות שלא היתה זו הפעם הראשונה שראיתי את מסיכה. אבל היה משהו באוויר, אולי הארץ האחרת, הקהל האחר והפסטיבל, שלא מכיר אותי, שגרם לי התרגשות עצומה.

האם לא היתה לך הרגשה שהמתיקו מעט את הגלולה, וכי רוקי דניס, אותו נער אומלל, לא היה יצור נפלא כל־כך ואוהב־אנושות, בהתחשב במלתחתו, בכיעור ובבעיותיו עם החברה הסובבת?

האמת היא שמכל מה ששמעתי ולמדתי עליו מפי חברים ואנשים שהכירו אותו, גם בבית־החולים שבו טופל ושבו נפטר, הבנתי שאכן היה נער נפלא וטוב באופן יוצא מגדר הרגיל. ייתכן ואמנם שהקהילה של האופנוענים, שאמו יצאה ממנה, צויירה בצבעים ורודים מדי, וכי היתה צריכה להיות קצת יותר קשוחה. אבל היכרתי את ראסטי במציאות, והיא אכן אשה נפלאה. למרות היותה מכורה לסמים, עקב ההתמודדות הקשה שהיתה לה עם העולם ועם מחלתו הנוראה של בנה, הצליחה לשמור על יופי נדיר ועזרה לי בעיצוב דמות מהימנה ביותר.

אבל אותם אופנוענים, המכונים גם מלאכי הגיהינום, אינם כולם אנשים אלימים. יש לי ידיד, חבר בקהילה כזו בניו־יורק, וזה היצור העדין והמנומס ביותר שאני מכירה עלי אדמות.

ומי הוא היום הגבר של חייך?

איזה יום היום? סליחה, זו רק התחכמות. שמו ג'ושוע דונן והוא בנו של הבימאי סטנלי וסגן נשיא סרטי אי־בי־סי.

האם גם את ילדייך את מתנכת ברוח הנון־קומפורמיסטיות שאפיינה אותך בנעו־ריך?

חס וחלילה. אני אמא מרובעת לחלוטין, וילדיי — צ'טיט, בת 16, וקירק בן 9 — הם הילדים המחונכים והמנומסים ביותר שאפשר לתאר.

בתי לומדת בבית־הספר לאמנויות־הבימה בניו־יורק, שם יש לאביה, סוני, שלוש מיסעדות גדולות. בני חולה על קולנוע כמוני, חבל שרק הסרטים שהוא טוחב אותי לראות הם כל־כך נוראים, אוצר ארבעת הכתרים הגנובים, הניגג'ה וכל הזבל הזה.

למכירות של צדקה, והשמלות האלה עושות שם כסף הגון.

מה נמצא באוסף הפרטי שלך?

דברים פשוטים ביותר, כמו מיכנסי־ג'ינס וטי־שירטס, שמלות נקו פשוט ובעיקר בשני צבעים בלבד, שחור ולבן. שחור הוא, לדעתי, הצבע המעניין ביותר.

את מתקרבת לגיל 40 אבל שומרת על צורה חיצונית שלפני עשר שנים. כיצד?

לקהל המעריצים שלך. כיצד הגבת את, נוכח הבבואה החדשה שלך במראה?

כשחזרתי בפעם הראשונה מסילקווד הביתה, נראיתי נורא. איך אפשר לבכות כל היום על הסט ולחזור הביתה עליזה? היו לי עיניים אדומות וקימטי־עייפות. הייתי רצוצה. כולם אמרו לי „את נראית נורא!" ובני ממש התנהג כמו חזיר. אחר כך התרגלתי לכך.

האם זה נכון שכאשר ראית את **סילקווד**

קולנוע

יומן החדשות

אסתר המלכה מוואדי סאליב

האם יסמיקו לבשל סרט לפסטיבל וונציה?

בשקט־בשקט הסתיימו (כמעט) בחיפה צילומי הסרט אסתר לנצח. הצלם הוותיק אנרי אלקן, שהאיר את הסרט ונורית אביב הישראלית — הגרה, כמו אלקן, בפאריס — שצילמה את הסרט הלכה למעשה, חזרו הביתה.

לפני שיצאה מן הארץ היתה נורית מלאת התפעלות מתוצאות העבודה: „יש לי הרגשה שיש לנו משהו שהוא אוונגארד. אולי זה נשמע משונה — הרי מדובר בסיפור מגילת־אסתר, בקורות המן, מרדכי וזרש. ובכל זאת, נראה לי שיש בצורת העשיה משהו חדשני ביותר.

„לא רק שהבימאי, עמוס גיתאי, בחר לצלם

צלמת אביב
המן, מרדכי, זרש

את הסיפור כסרט־תקופה על רקע חורבות ואדי־סאליב, תחת להקים תפאורה מלאכותית, שלא היתה יכולה להגיע באיכותה לאווירה של המקום האותנטי, כי אם הצילום כולו נעשה בתנועות מצלמה ארוכות ביותר, תוך דגש מיוחד על האיכות הוויזואלית של הסרט.“

אין נציגות באוסק. בינתיים מתארגנת ההפקה לפוסט־פרודקשן, עריכה ופיתוח סופי במעבדות בפאריס, מתוך תיקווה שיימצא גם קר־פרודיוסר צרפתי, שישלים את ההשקעה, בנוסף על צ׳אנל 4 הבריטי, אולפנים מאוחדים בישראל, גיתאי, קורנפלד וכמה משקיעים אחרים — שהמפיק בפועל, קורנפלד, שכנראה גם יערוך את הסרט, מעדיף לשמור על אלמוניותם.

גם אביב וגם קורנפלד רוצים היו להציג את הסרט בפסטיבל ונציה, ובינתיים לא נראית באופק כל נציגות ישראלית אחרת שם. מה שנשלח לא התקבל. את ההנמקה נתן, בפשטות, מנהל הפסטיבל ג׳אן לואיג׳ רונדי: „רמת הסרטים לא עונה על הרמה הגבוהה של הסרטים שהוגשו השנה לוונציה.“

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב: קאוס, דמעות של שתיקה, פנטזיה, אמדאוס, לחיי אהבותינו, המעבר להודו, מונטנגרו.

ירושלים: אמדאוס, המעבר להודו.

תל־אביב:

★★★★ **קאוס** (גורדון, איטליה) — סיפוריו הסיציליאניים של לואיג׳ פיראנדלו הופכים דרך העדשה של האחים טאוויאני לחוויה אסתטית מרגשת.

★★★★ **אמדאוס** (לב 1) — הטרגדיה של הבינוניות, כפי שהיא מתבטאת ביחסים שבין סאליירי למוצארט, בכימוי מרהיב של מילוש פורמן ומישחק מצויין של טום הולסה ומאריי (אוסקר 85) אברהם.

★★★★ **דמעות של שתיקה** (גת, ארצות־הברית) — סיפור נאמנות, אהבה ומיק־צועיות עד סוף־הדרך של עיתונאי צבאי וצלמו, על רקע התופת של קמבודיה. הרבה דימיון למילחמות בסביבה הקרובה ביותר.

★★★ **מונטנגרו** (תמוז, שוודיה) — אשה מחפשת טעם לחייה ומוצאת אותו במחנה של מהגרים פיראי־אדם. מצחיקון מבריק על חשבון הבורגנות והפרוליטריון גם יחד, בחוש־הומור נדיר ובקולנועיות מבריקה של רושאן מאקאבייב.

שר: מישחק ברמה בלתי־רגילה

עימה בעמוד 32) **בתפקיד האם – אשה קשוחה מאוד ויחד עם זאת מסורה לבנה בכל נימי־נפשה – ושל אריק שטולץ – נער נורמלי לגמרי הנושא על פניו את מסיכת־המיפלצת – מצליח פיטר בוגדאנוביץ׳ להגיש סיפור מרתק ולהשכיח, לפחות בזמן הצפיה, את העובדה שמלאכי הגהינום ודומיהם אינם בדיוק הצופים החביבים שרואים בסרט, ושהפניה לבלוטות־הדמעות של הצופה היא לעיתים קצת ישירה ובוטה מדי. קשה להניח שמישהו, חוץ מן הביקורת, יקונן על כך.**

מיפלצות הן מלאכים

מסיכה (שתף, תל־אביב, ארצות־הברית) – **אין ספק שזה סוחט־דמעות, משחקים כאן ברגשות של הקהל ומפעילים אותם בלי בושה. אבל עובדה: זה עובד, ואפילו ברגשים קשוחים לא יישארו אדישים למראה סיפור זה, המבוסס על דמויות אמיתיות.**

רוקי דניס, נער שהלך לעולמו בגיל 16, היה מעין אישיפיל של קליפורניה. בשל מחלת־עצמות נדירה, היתה צורת פניו מיפלצתית ואיומה. וההגיון חייב שצריך היה להיות יצור אומלל, מבודד ומוכה־גורל. למרות זאת היה רוקי נער נורמלי לחלוטין, שהשלים עם מצבו ותיפקד כרגיל בתוך החברה סביבו, ניחן במצב־רוח טוב ברוב הזמן ואף ידע לעודד את הקרובים אליו.

עצם העובדה שהוא חי בתוך סביבה בלתי־שיגרתית, בין רוכבי־אופנועים קשוחים, עימם היתה קשורה אמו כל חייה, עזרה לו לעצב את אישיותו, כי בין אנשים אשר מוכנים לקבל כל חריג ותופעה משונה באורח הטיבעי ביותר בעולם, חש רוקי בנוח.

דווקא הבורגנים, המרובעים, האנשים הנורמליים וה־מסודרים הם אלה הנרתעים מפניו, החוששים שלא ישתלב, לא יתאקלם וצריך ממש לכופף להם את הידיים כדי שירשו לו ללמוד בבית־ספר כמו כל בני־גילו או לצאת למחנות־קיץ.

הודות למישחק בלתי־רגיל ברמתו של שר (ראה גם ראיון

ג׳ונתן פרייס וקים גרייסט: תוצאה מפוקפקת

כמו למשל כל הקטעים עם קאתרין הלמוד (האם מבועות), הנמצאת בתהליך בלתי־פוסק של ניתוחים פלאסטיים, ה־משמרים את נעוריה, או הקטעים המעטים עם רוברט דה־ניירו כאינסטלטור־מהפכן, שבא להציל קורבנות של מימסד בריג־עי־משבר.

בסך הכל, יש רושם כאילו נאסף כאן הרבה חומר־גלם לסרט העשוי להיות מעניין ביותר, אחרי שיזכה לעריכה סופית מגבשת ויוטבל בדבק הראוי, שיחזיק את כל חלקיו יחד.

לצמרת בצנרת

בראזיל (דקל, תל־אביב, ארצות־הברית) – **בעצם לא ברור כלל שהכוונה כאן היא לקומדיה. סרט זה של טרי** (מונטי פייטון) **גיליאם נראה כמו קטעים נבחרים מתוך המישפט של קאפקא שהלכו לאיבוד בתוך תפאורות־ענק של אולפן־סרטים גרמני בשנות העשרים. זהו שוב הסיפור על האדם הקטן שהוא קורבן של המנגנון הקם עליו, והסרט מהסס בין עיצוב עתידני לבין חזיונות נוסח ז׳ול ורן, בין אֶם חברתי לבין קומדיה מטורפת.**

התוצאה גם היא מפוקפקת למדי. ראשית, כל העניין עצמו הוא ארוך מדי, ההמצאות החזותיות והקומיות חוזרות על עצמן פעמים רבות, מנוצלות יתר־על־המידה. שנית, מן הרגע שבו תופסים את משמעות הסרט ההצחקות אינן מצחיקות עוד, כי המשמעות המאיימת שלהם ברורה מדי. שלישית, הציטטות הרבות מכל הסרטים שגיליאם אוהב, החל ממטרופוליס ופוטיומקין ועד לאדם השלישי, תופסות מישקל גדול מדי, ולוא רק משום שהאוויר סביבם קצת דליל מדי. ורביעית, מערכת־הסמלים של גיליאם שקופה למדי, והמסר שאדם ימצא את החופש רק בתוך עולם־הדמיון, חוזר שוב ושוב בחלומותיו של הגיבור, הרואה עצמו כמלאך מרחף בשמיים ונלחם לשחרר את אהובתו הכלואה בכלוב.

עם זאת, אי־אפשר להכחיש את הדמיון החזותי העשיר של גיליאם (אחרי הכל, הוא החל דרכו באנימציה). הדמיון אומנם פועל עדיין בהתפרצויות קצרות, נוסח מערכוני מונטי פייטון,

צחי נוי ואבי הדס: בדיחות עדתיות

על מישחק, בימוי ותפאורה – מוטב שלא לדבר. זה רק יביך את הנוגעים בדבר, ללא כל תועלת. יתכן מאוד שיש מקום למוצרים מן הסוג הזה בשוק הישראלי, וכל עוד יהיו קונים, יהיה גם אסקימו לימון. אבל במה להתגאות בסרט הזה – אין.

תשתוק ותמשיך!

הרימו עוגן (מקסים וסינמה 2, תל־אביב, ישראל) – **הפרק השישי של אסקימו לימון הוא העלוב ו־חסר־הדמיון שבכולם. הפעם נות־רו רק שניים מתוך שלושת המוסקטרים (יהונתן סגל רצה יותר מדי כסף, אז בתסריט שלחו אותו לאמריקה) וכל מעיין־הרעיונות יבש כליל. חוזרים שוב ושוב על אותן הבדיחות, מהצצות בחוף־הים לגברות הלובשות ביגדי־ים, דרך בדיחות עדתיות מביכות (הפרסים הם הפעם הקורבן), ויוסף שילוח שוב במוקד־העניינים) ועד לנשף־המסיכות הסופי, שבו מתאפשרת תצוגת־כיעור ראויה לשבח.**

התירוץ לכל העניינים הללו הוא סיפור שאינו קיים בעצם, על בנצי שמתאהב בבתו של קברניט ומשום כך הולך להיות ימאי ונוסע באניה, יחד עם חבורתו כמובן, לוונציה. ויש רושם שמי שרקח את התבשיל הזה, חשב על אסקימו לימון בספינת־האהבה, וקפץ מבדיחה לבדיחה כאוות נפשו. עד כמה דליל הסיפור אפשר להבחין גם מעצם העובדה שללא הגיון עלילתי כלשהו צופים גיבורי הסרט בקטע מתוך אסקימו לימון המ־קורי, שבו מפתה אותם סטלה המגמרת. סוף כל סוף מסתבר עתה מה היתה הכוונה האמיתית של אותה סצינה: פורנוגרפיה לגירוי־חושים. בכל אופן, זה התפקיד שלה בסרט הזה.

שידור

מאחורי המירקע

לא היה שידור חי

כששימעון פרס, ראש־הממשלה, התכוון לכנס את השרים ל־24 שעות מרתוניות לדיון והחלטות בענייני התוכנית הכלכלית וצווי־החירום, הוא דאג לשתף גם את כל־התיקשורת הממלכתיים. פרס זימן ללישכתו את **אורי פורת**, מנכ"ל הרשות, ואת מנהלי הטלוויזיה והרדיו בעברית ובערבית, והודיע להם כי הוא מתכוון למסור הודעה לאומה ביום השני בבוקר, מייד עם תום הדיונים בממשלה, שבה יסביר לעם את עיקרי התוכנית הכלכלית המסובכת. הקריין במבט הודיע ביום הראשון בערב לכל אורחי המדינה על מהדורה מיוחדת שתהיה בבוקר שלמחרת, בשעה 7.

השרים ישבו ודנו במשך כל הלילה. לקראת השעה 7 היתה תכונה של טכנאים ואנשי־תיקשורת בקומה השניה של מישרד־ראש הממשלה. כבלים נמתחו מניידות־השידור — הן של הטלוויזיה והן של הרדיו — דרך החצר, אל חלון החדר הצמוד לחדר־הישיבות הממשלה.

במשך כמה שעות נערכו דיונים מעמיקים בין אנשי מחלקת דובר־הממשלה לבין אנשי רשות־השידור, בהם הוחלט היכן בדיוק תימסר ההודעה. אנשי התיקשורת ביקשו שלצידו של ראש־הממשלה ידבר גם שר־האוצר.

הכל היו בטוחים שישיבת הממשלה תסתיים עד השעה 7 בבוקר, ואפשר יהיה לברך על המוגמר מעל גבי מירקע־הטלוויזיה וגלי־האתר. אך השרים לא סיימו ופרס הודיע, דרך עוזריו, לאנשי רשות־השידור, שהוא ייצא מן הישיבה, ימסור את ההודעה לאומה וישוב לדיונים. מכיוון שישב במישרדו כמעט 24 שעות, לא הספיק להתגלח, ונראה עייף מכדי להופיע לפני העם. לכן נשלח נהגו, ברכב מיוחד, להביא מאפרת שתראג לצד האסתטי של ההופעה.

כשהכל כבר היה מוכן **וחיים יבין** פתח את השידור בשעה 7 בבוקר, התברר שפרס אינו מוכן עדיין. יועציו הסבירו שהשידור יידחה ל־7 ו־10 דקות. רק אז, ברגע האחרון, בוטל השידור החי לאומה המתוחה.

הסיפור הישן חוזר

אחרי רגיעה של חודשים אחדים מתחדש המירוץ על מישרת מנהל־הטלוויזיה. מינויו של **יוסף בראל**, המנהל הזמני, מסתיים באמצע חודש ספטמבר. אגודת העיתונאים, שהיא צד חשוב בוועדת־המיכרזים, הודיעה כי לא תסכים להאריך את המינוי ביום אחד נוסף. האגודה מקווה שבכך תצליח ללחוץ לזירוז בחירת מנהל קבוע.

מליאת רשות־השידור החליטה, בצעד מפתיע, שלא לאפשר למי שאינו בעל השכלה אקדמית רישמית להציג את מועמדותו לתפקיד. להחלטה זו יש משמעות אחת ברורה: **דן שילון**, מועמד המערך לתפקיד, לא יוכל להשתתף במירוץ. שילון למד אומנם שלוש שנים באוניברסיטה, אך לא סיים את כל חובותיו לקראת התואר הראשון, ולכן לא זכה בתעודה רישמית. זו היתה הסיבה שפוצצה את ועדת המיכרזים הקודמת.

במוסדות הרשות מסתמנת מגמה לפתוח מיכרז פנימי בלבד, כך שרק עובדי רשות־השידור יוכלו לגשת אליו. במיקרה כזה יתמודדו רק המועמדים הוותיקים — **חיים יבין, יוסי צמח ויוסף בראל**.

אך למרות החלטת המליאה, לא נראה שהמערך יוותר כל־כך בקלות על המועמד שלו. שילון ממשיך בקשריו עם המיפלגה. בשבוע שעבר נפגש עם משה שחל, שימחה דיניץ ויוסי שריד, הצוות שהיה ממונה על תעמולת הבחירות של המערך לפני שנה. בפגישה דנו גם על היערכות לבחירות הבאות, אף־על־פי שכלל לא ברור מתי יתקיימו.

מאחורי המיקרופון

טלפון בכל שעה

בלילה הארוך של ישיבת־הממשלה היו חצר מישרד ראש־הממשלה וחדר־התיקשורת מלאים בעיתונאים מישראל ומכל העולם. הם חיכו לעשן הלבן, שיבשר על סיום הישיבה ועל ההחלטה להטיל גזירות כלכליות.

רוב הכתבים של העיתונים היומיים כבר סיימו להעביר את החדשות אחרי חצות, וניסו לתפוס תנומה על הספסלים בחדר הקטן. ביחידי שהיה עסוק במשך כל הלילה היה **זאב חססר**, הכתב הכלכלי של גלי־צה"ל. התחנה משדרת באופן רצוף 24 שעות ביממה. בלילה, החל מן השעה 2, כשקול ישראל אינו פועל, היא משדרת אחת לשעה מיבוק־ידיעות, שהוא מעין מהדורת חדשות זוטא. בלילות רגילים אפשר לשמוע במיבזק זוטות מן העולם ודברים המגיעים במכשירי־טלפרינטר מסוכנויות הידיעות. באותו הלילה, רבע שעה לפני כל מיבזק, היה העורך מתקשר לחדר־התיקשורת במישרד ראש־הממשלה ומבקש מחספר מידע עדכני. הכתב הזדרז סיפק בכל פעם ידיעות חדשות מן המתרחש בתוך חדר־הישיבות של הממשלה, וכך יכלו מאזיני גל"ץ לעקוב באופן שוטף אחרי הישיבה המרתונית.

ראיון במסיבת בר־מיצווה

מנחם הורביץ, כתב גלי־צה"ל בצפון, היה הראשון שהצליח להשיג את תגובתו של דויד לוי, סגן ראש־הממשלה, אחרי היעדרותו מן ההצבעה בכנסת על הגזירות הכלכליות.

ההצבעה נערכה ביום השלישי אחרי־הצהריים. במשך כמה שעות ניסו כתבים רבים לקבל מפיו הצהרה על היעדרות, אך נתקלו בסירוב. לוי העדיף להמתין.

באותו ערב היה שר־השיכון אורח במסיבת בר־מיצווה שערך עובדיה עלי, ראש עיריית עפולה, לבנו. הורנביץ, המתגורר בקריית־שמונה, בא גם הוא לעפולה. הוא לא מש מלוי במשך כל הערב, עד שהשר ניאות והסכים להתראיין למיקרופון של גל"ץ, בעיצומה של החגיגה.

ביום הרביעי בבוקר, מייד אחרי חדשות השעה 7, הודיע עורך יומן הבוקר־הזה של קול־ישראל כי עד אותו רגע לא ניתן היה להשיג את תגובתו של דוי לוי. ברזיק שעה אחר־כך, ביומן־הבוקר של גלי־צה"ל, אפשר היה לשמוע את קולו של סגן ראש־הממשלה, כשהוא מסביר מדוע החליט שלא לבוא למליאת הכנסת ולהיעדר מהצבעת־האמון.

בתוככי הרשות

לבקש התערבות המנהיגים

ד"ר **ישראל סלג**, חבר הוועד־המנהל של רשות־השידור מטעם המערך, כינס ביום השני אחרי־הצהריים את חברי למליאת רשות־השידור, לפגישה עם עוזי ברעם, מזכיר־המיפלגה. פלג זועם על האופן שבו מנוהלת הרשות, ועל דרך קבלת ההחלטות, שלפיה יש לאנשי הליכוד רוב אוטומטי בוועד־המנהל (ארבעה חברי־ליכוד לעומת שני חברי־מערך) ורוב במליאה, שבה יש למערך רק שיבעה נציגים.

חברי המערך במוסדות הרשות מבקשים לגייס את מנהיגיהם, שיפעלו כדי לשנות את הסטטוס־קוו ברשות וידאגו לשינוי ההרכבים.

הקש ששבר את גב הגמל היה ההחלטה שהוציאה את **דן שילון** מן המירוץ, ואנשי המערך אינם מתכוונים לוותר בעניין זה.

מיספר המפוטרים עולה

בתחילת שנת־הכספים דרש מישרד־האוצר מרשות־השידור קיצוצים משמעותיים בתקציבה. במיסגרת זו הוחלט שהרשות תפטר 220 עובדים עד לסוף שנת־התקציב הנוכחית.

ביניתיים לא הגישו מנהלי הטלוויזיה והרדיו רשימות־מפוטרים, כשהעילה היא שמנהלי הרדיו מחכים שהטלוויזיה תגיש רשימות, ומנהלי הטלוויזיה מחכים שהרדיו יגיש רשימות.

ביניתיים מדברים במישרד־האוצר על קיצוצים נוספים, ומיספר המפוטרים ברשות־השידור עולה ומגיע היום ל־400, ואולי אף יותר.

לא הסבירו בטלוויזיה!

שימעון פרס, ראש־הממשלה, התלונן וועם בישיבת־הממשלה השבועית, ביום הראשון, על הטלוויזיה הישראלית, שלא טרחה להציג לפני האומה את התוכנית הכלכלית לכל פרטיה וסעיפיה. בניגוד לרדיו, קול ישראל וגלי־צה"ל, ששידר ביום השני בבוקר, מייד עם סיום הישיבה המרתונית של הממשלה, את כל מסיבת־העיתונאים שערך שר־האוצר, ושבה הסביר את פרטי התוכנית, לא טרחה הטלוויזיה לעשות משהו דומה.

גם אנשי־הליכוד וגם אנשי־המערך מתלוננים על גישתה המוזרה של הטלוויזיה הישראלית. זעמו של פרס היה כל־כך גדול, שהוא ביקש להחשתמש בסעיף 46 לחוק רשות־השידור, שלפיו יש לממשלה זכות לקחת את רשות־הדיבור בכלי־התיקשורת הממלכתיים כדי

ראש־ממשלה פרס
לחייב על פי חוק

לומר את דברה. הצעתו של פרס לא זכתה לרוב בממשלה, ולכן נפלה. (אגב: אותו חוק קיים עדיין, מימי המנדאט, לגבי העיתונות הכתובה.)

חברי הוועד־המנהל של רשות־השידור, הן מן המערך, הן מן הליכוד, החליטו להתערב בעניין.

דויד אדמון, חבר־הוועד, הציע תוכנית של שעה בטלוויזיה, שבה ידונו בתוכנית ויסבירו את סעיפיה השונים. חוץ מזה הוא מעליץ על פינה יומית, בת חמש דקות, שתהיה מוקדשת לנושא הכלכלי: „זה לא צריך להיות תשדיר הסברה," אומר אדמון, „העורך יכול לזמן לאולפן גם אנשים שהם נגד התוכנית ושיסבירו מדוע, לדעתם, אינה טובה. אבל דרושה התייחסות של הטלוויזיה לנושא, צריך שידברו עליו, לא יתכן שהטלוויזיה תתעלם מן התוכנית הכלכלית, ולא תסביר אותה לציבור."

הורוסקופ

(המשך מעמוד 26)

שיתוף וניגוד, כך שאת הקשר ביניהם קשה להגדיר. ובכל זאת, זהו צירוף מצוי ומקובל. מצד אחד גישתם לחיים דומה, אך במידת השיתוף כך גם ההבדל. הניגודים באופיים כל־כך חזקים, שכאשר פורץ ויכוח – אף אחד אינו מוותר. שניהם מאמינים בדיעותיהם ומוכנים להלחם על קוצו של יוד.

בקשר ביניהם הסרטן יותר רגשן, והוא בעל צורך דחוף לומר כל מה שהוא מרגיש. הגדי יותר מסוייג, וגם כשירצה, קשה לו לגלות כלפי חוץ את ריגשותיו. נאמנות גדולה מצויה אצל שניהם – אחריות ואהבת הילדים מהדקים את הקשר.

סרטן עם דלי

הם שונים מאוד, ובכל זאת הקשרים ביניהם חיוביים. הסרטן קשור למולדת, לבית ולמישפחה, ואילו הדלי דואג לחברה ולאנושות. למעשה, קיים קונפליקט בין הדאגה לחברה ולציבור ובין הדאגה למישפחה. אך הגישה ההומאניטרית של שני מזלות אלה יוצרת שיתוף והבנה ביניהם. שניהם מוכנים להקריב רבות למען הסובלים חסרי־הבית, להשתתף בפעילויות צדקה ולעודד את המקופחים.

התנגשויות יכולות להיות כשהסרטן נהיה רכושני כלפי הדלי, מפתח קינאה לידידיו הרבים ומנסה להצר את צעדיו. הדלי עלול לכעוס, לקחת לעצמו חופש מוגזם ואפילו לא להסביר את מניעיו.

סרטן עם דגים

דגים וסרטן, בהיותם שייכים לאותה קבוצה של מזלות־המים, מתאימים לחיים משותפים. שניהם רגישים, רגשניים ונוטים להגיב בבכי על כל פגיעה ועלבון. דגים נתפסים לעתים להפרזה בתגובות וברגשות. בקשר כזה יהיה על הסרטן להיות המעשי יותר, הוא לא יוכל להרשות לעצמו להפליג בדמיונות ולהתנהג בצורה בלתי־מובנת.

שניהם אוהבים לבלות בקירבת המים – ושם, גם אם ייקלעו למריבה לוהטת, יוכלו לכבות אותה במהירות. חוסר־ההחלטיות והחמקמקות של הדגים עלולה להרגיז את הסרטן, הרגיל לומר כל מה שבליבו, ויושר הוא אחד מעקרונותיו החשובים. סלחנותו תביא אותו למצב שבו יאמין שוב ושוב שבן־זוגו הוא תמהוני מעט – וכך גם יקבלו.

סרטן עם טלה

אי־אפשר לומר שקיימת התאמה ביניהם. סרטן זקוק לביטחון וקביעות, וקשור לביתו ומישפחתו. את צעדיו הוא רגיל לתכנן בזהירות ובקפדנות. התנהגותו הספונטנית, חסרת־האחריות לפעמים, של הטלה תכעיס אותו ותערער את ביטחונו. הטלה מתנהג כפי שבא לו, אם לא יחזיק חשבון סגור בבנק, הוא בכל זאת יישן היטב בלילה, בביטחון גמור שהמחר יביא עמו סכום כסף שלו יזדקק. את מגוריו הוא מוכן להעתיק ממקום למקום ללא הכנה מוקדמת. כל זה נוגד את טיבעו של בן־סרטן.

סרטן עם שור

השורים מרגישים בנוח בחברת הסרטנים. ההתחשבות, הרגישות, האהבה למישפחה ולבית קוסמים לבן מזל שור ונוסכים בו ביטחון. היחס הרציני לכסף מקבל את אישורו והסכמתו המלאה של השור, השונא זילזול והתייחסות קלילה לכסף ורכוש.

אך על השור להיזהר מאד מלפגוע בביטחונו העצמי של ידידו. כל פגיעה קטנה משפיעה על מצב רוחו והתנהגותו של הסרטן לזמן ארוך. זיכרונו הטוב לא יניח לו לשכוח. ואילו השור בקושי ירגיש בפגיעה ולא יבין על מה קמה המהומה.

סרטן עם תאומים

הצירוף עשוי להיות טוב. בן מזל סרטן, שההשפעה החזקה של הירח גורמת לו לשנות דעתו מדי פעם, כמו בן התאומים, הוא גם גמיש, מבין ואף מסכים עם אהבת השינויים של שותפו.

שניהם יוכלו ליהנות בנסיעות, בעיקר אם הן קשורות לשיט או לים. הזיכרון המצויין והדמיון המפותח של בן מזל סרטן ירתק אליו את בן התאומים, שהמצאותיו חיוניותו וחוכמתו ימצאו הד בלב הסרטן. ודבר נוסף: בן תאומים הוא ילדותי באופיו, בהתנהגותו ובתגובותיו. וכידוע, הסרטנים חובבי ילדים מושבעים המה, ויהיו מוכנים לסלוח ולקבל את כל שיגיונותיו של הילד המגודל שעימו הם חיים.

צלמים במישטרה

המצב הכלכלי הקשה גורם לתופעות משונות. כיום יש פיקוח חמור בטלוויזיה על הזמנת עובדי־חוץ (עסק"ם) למשימות. אנשים אלה, שעבדו בעבר יומיים עד ארבעה ימים בשבוע, מוזמנים היום לעבודות ברשות יומיים עד ארבעה ימים בחודש. מצב זה מקנה עמדת־כוח לאנשים בטלוויזיה המשבצים את עובדי־החוץ בהפקות.

דויד ישקונר, אחראי על שיבוץ הצלמים במערכת הטלוויזיה בתל־אביב, התלונן לפני שבועיים במישטרה כי מטרידים אותו בטלפון בביתו. השוטרים החוקרים שאלו אותו אם הוא חושד במישהו.

כמה ימים אחרי תלונתו של ישקונר זומנו באופן מפתיע למישטרת תל־אביב שני צלמים: **יורם מנרבאום ואיתן הדר**. הם ישבו במשך כמה שעות בתחנת־המישטרה, בעודם ממתינים לחוקר. השניים הכחישו בחקירה כל קשר להטרדות הטלפוניות. השוטרים הבינו שאין ממש בחשד בהם והעניין גוזע.

יעקב יונה, ממארגני המהומות שהתחוללו בשבוע שעבר בשכונות קטמון, מספר על ילדותו בשכונת־מצוקה, על הפנתרים, על המעבר שלו ממנחם בגין לשמאל בבחירות האחרונות, על דויד לוי ועל הגזירות הכלכליות האחרונות

„כשאנחנו לא אלימים, אומרים לנו ‚הפכתם אשכנזים', או ‚נעשיתם שלום עכשיו!'"

„אבא שלי תמיד היה עם בגין. עד היום בגין בשבילו זה אלוהים. שני האחים שלי כהניסטים"

ראיינה ענת סרגוסטי

„נוצר מצב אבסורדי, כאילו דויד לוי הוא מנהיג הפועלים, ושילטון המערך הוא נגד הפועלים"

„לי היה קל, הייתי ליכודניק ולא היתה לי בעיה לסחוב את ההמונים נגד פרס"

„כשסיימתי כיתה ח' ורציתי להירשם לבית־ספר תיכון, גיליתי שאני ברמה של כיתה ה'"

„נכנסנו למיפלגת העבודה כחוג רעיוני, אבל עד היום מתייחסים אלינו כאל קישוט, כזה נחמד"

„דויד לוי הוא צבוע. שיסתלק!"

ל הקיר, מאחורי גבו של יעקב יונה, מנהל מתנ"ס בשכונת פת בירושלים, תלויה בתוך מיסגרת מגילת־העצמאות – כמעט כמו בכל מישרד המכבד את עצמו. במבט ראשון זו הרי המגילה המוכרת לכולם. אך – עיון שני בה מעורר הפתעה. בחתימתה מתגלות שתי חתימות, נוספות על אותן של מקימי־המדינה. שתי החתימות הן של יונה עצמו ושל ימין סוויסה, חברו.

יעקב יונה הוא אחד הצעירים שאירגנו בשבוע שעבר את ההפגנה הזועמת בשכונת הקטמונים בירושלים, הפגנה שבה הוצתו צמיגים, שבה היה עימות אלים עם כוחות־הביטחון והמישטרה ושבסופה נותרו אנשים רבים במעצר.

יונה נולד לתוך מצוקה במעברה תלפיות בירושלים. הוא עבר את כל תהליך ההתעוררות וההתנערות, והצליח לצמוח למעמד של המנהיג. הוא עבר את הפגנות הפנתרים המפורסמות בתחילת שנות ה־70, היה בין מקימי תנועת־האוהלים, שגם היא רשמה לזכותה מהומות חברתיות בהיסטוריה של המדינה.

בניגוד לרבים מחבריו, שדרכם רצופה בי־קורים בבתי־הסוהר ובבתי־המישפט, הצ־ליח יונה לשמור על עצמו. הוא סיים בית־ספר תיכון והתגייס לצבא, לסיירת שיריון. דבר נדיר בשכונה שבה גדל, בשנות ה־70 הסוערות. מחוץ לעובדה זו, מתאים סיפור חייו לסיפורם של אלפי אנשים אחרים. הוא היה ליכודניק שרוף והסית את ההמונים בהפגנות פרועות נגד פרס ונגד מפא"י. בשלב מסויים של חייו התבגר ופקח את עיניו. הוא ראה ששילטון הליכוד אינו מוביל אותו או את אנשי השכונות לתוצאה הרצויה ולר־ווחה המצופה. הוא שינה כיוון ופנה שמאלה. יונה היה חלק מן הגל שמיפלגת העבודה התגאתה בו לפני הבחירות האחרונות – ליכודניקים שרופים, שהושיטו לפרס יד לשלום והגנו עליו כשביקר בשכונות. במע־רכות־בחירות קודמות זרקו עליו, אנשים אלה עצמם, עגבניות רקובות, קיללו אותו בצעקות.

אחרי שמיצה את דרך האלימות, הבין יונה שהיא אינה מובילה אותו למטרה הרצויה. עכשיו הוא וחבריו לתנועת האו־הלים נוקטים בדרכים אחרות, דרכים של שיכנוע.

כשסיים את שירותו הצבאי, פנה להד־רכה. הוא למד במכון להכשרת־מדריכים ושימש במשך כמה שנים כמדריך־נוער ומד־ריך חבורות־רחוב בירושלים. מזה שנה וחצי

(המשך מעמוד 35)

שהוא מנהל, בהתנדבות, את המתנ"ס (מרכז תרבות נוער וספורט) בשכונת פת בירושלים. רוב הפעילויות במרכז נעשות בהתנדבות, כי התקציבים המלכתיים הולכים ומידלדלים. יש במתנ"ס חוג־תהילה, שבו משתתפות 100 נשים שאינן יודעות קרוא וכתוב, יש בו חוג אתגר, המדריך אמהות כיצד לטפל בילדיהן. יש חוגים שונים לילדים, לנוער ולמבוגרים וקייטנות לימי־החופש.

בנוסף לזה הוקם בשכונה בית־ספר, המחנך על ערכי תנועת־העבודה. הנחשב הצלחה מסחררת. גם הורים שאינם חברים במיפלגת־העבודה שולחים לשם את יל־דיהם.

את כל הפעילויות האלה עושים מנהיגי־השכונות בשקט, ללא פירסום, ללא כותרות, בעבודה קשה ומפרכת. הם מגיעים לע־מודים הראשונים של העיתונים רק כאשר הם שורפים צמיגים – תגובה ספונטאנית, הפורצת בעיקבות כל תוכנית כלכלית חדשה וגזירות חדשות על השכבות הח־לשות. אנשים אלה היום הרבה יותר מפוכחים ומבוגרים מבחינה פוליטית. הם אינם זורקים סיסמות באוויר, אינם מנבלים את פיהם. הם מנסים לכלכל את צעדיהם בתבונה. לומדים משגיאות העבר, מנסים להשתחרר מתדמית העבריינים עושי־הצרות, מנסים למצוא לעצמם מקום של כבוד.

יעקב יונה הוא מלך במתנ"ס שלו ובשכונה. במיפלגת העבודה, שאליה הצטרף לפני הבחירות, עדיין מתייחסים אליו ואל חבריו כאל קוריוז, עדיין משתמשים בו כשצריך לנופף בדגל המצוקה, עדיין רואים בו סמל. הוא מנסה לצאת מזה.

יונה (33) הוא נגוש, המגדל בעצמו את שני ילדיו – יפעת (9) ורפי (6½). שניהם לומדים בבית־הספר החדש של השכונה, בית־ספר גיבעת גונן. המחנך ברוח ערכי תנועת העבודה. בית־הספר שהוקם, כפי שאומר יעקב יונה, „בהארלם של הליכוד."

■ ■ ■

● בשבוע שעבר היו מהומות סה בשכונה. הדברים נרגעו?

אנחנו מנסים להתארגן. לפני שבוע הקמנו מטה של השכונות. חברים בו אנשים מכל הארץ. עכשיו אני בדיוק בא מפגישה, מנסים להחליט החלטות, מקווים שהעניין יתפרש על כל הארץ.

● כשיצאתם בשבוע שעבר לרחו־בות והבערתם צמיגים, לא באו הרבה אנשים להזדהות ולהסגין.

זה היה משהו ספונטאני. שיעמם לי באותו הלילה לשמוע את הגזירות, אז למחרת התארגנו, קבוצה של חברים, והלכנו לקטמון והבערנו צמיגים. היתה אלימות משני הצדדים. אבל אני יודע מן הנסיון שאלימות לא תסחוף המונים.

„לא מזמינים אותנו לישיבות מרכז, כי פעם אחת באנו וצעקנו על העלאות המחירים. מחי־חסים אלינו כאל עלוקות"

הבעיה היא שתישעים אחוז מן העם מזדהים עם הבעיה, אבל לא עם הדרך. לעומת זאת, כש־הלכנו במיצעד־מחאה בשכונה, הצטרפו אלינו. כשזה לא היה אלים — אנשים באו.

● זאת אומרת שאתם מוותרים על האלימות?

לא כולם באותו קו, אבל בסך־הכל אף אחד לא בעד אלימות כמו שהיא, תלוי איזו פעולה עושים. כשאנחנו לא אלימים, אומרים לנו „הפכתם אש־כנזים," או „עשיתם שלום עכשיו." אבל העובדה היא ששלום עכשיו הצליחו. מי שהביא 400 אלף מפגינים זה שלום עכשיו, זה לא אנשי־השכונות.

מהנסיון שלי, של ימין סוויסה, סעדיה מרציאנו ועוד אנשים, המשופשפים במאבקים ציבוריים, אנחנו יודעים שתישעים אחוז מהעם מאחורינו, מצדיק את המחאה, אבל לא את הדרך.

המימסד מעוניין שנצא באלימות, ואנחנו לא צריכים לתת להם את זה. אנחנו לא צריכים להיסחף בדרך אלימה. גם התיקשורת אינה בעדנו. היא מעולם לא נתנה סיקור לשכונות כשהלכו בדרך מתונה, אלא רק לשלום עכשיו, שכל שטות שלהם סוקרה מכל זווית.

● ומה היה באותו לילה של הצמיגים הבוערים?

לא תיכננו שום דבר. היה רעיון וקיווינו שנצליח להדליק הרבה שכונות, אבל היו דברים אובייקטיביים שהכשילו את זה. קודם כל, היתה שביתה כללית, שכללה גם את התיקשורת, אז הטלוויזיה לא סיקרה את ההפגנה. חוץ מזה, אנשים כנראה עוד לא עיכלו באותו הלילה את עניין הגזירות.

אני צופה שהדברים יצוצו בעוד חודש־חור־שיים. ואז, אנחנו מקווים, הפעולה תסחוף המונים. אנחנו מתכננים עצרת גדולה בירושלים בסוף החודש.

● ירושלים תמיד נמצאת בראש הפעילות, תמיד הבירדיקאלית. מדוע?

יש פה בעיר מודעות פוליטית. כל תנועות־המחאה צמחו מפה. אלה אנשי מצוקה שהתבגרו מבחינה פוליטית ולמדו איך לצעוק.

חוץ מזה, יותר נוח לפעול פה, כל מישרדי־הממשלה נמצאים בעיר וכל התיקשורת מרוכזת כאן. לך תארגן הפגנה בירוחם ותתאם שבועות מראש — וגם אז לא בטוח אם יבואו בכלל עיתונאים. כאן נוח להם.

■ ■ ■

● השתתפת גם בהסגנות הפנתרים וגם בהסגנות האוהלים. אתה חושב שהפעולות האלה הועילו?

אין ספק שהפנתרים העלו את הבעיה החברתית. כל שירותי הרווחה, שהיום מקצצים בתקציביה, באו בזכות הפעולה של הפנתרים ושל האוהלים. הם העלו את הבעיה על המפה. בעשר השנים האחרונות ראינו שהמדינה השקיעה בתוכניות־רווחה בכל הארץ, טיפחו 180 ישובים בפרוייקט שיקום־השכונות.

● אבל הפרוייקט לא כל־כך הצליח.

לא חשוב אם הוא הצליח או לא, הוא הכניס את הדברים לתודעת הציבור והמימסד. היום התוש־בים עצמם שותפים בוועדות־ההיגוי, ויש מישקל למה שהם אומרים. אני נגד התפיסה שעושים פרוייקט מיוחד. הדברים צריכים להיעשות בדרך של חוק, שיהיה־ברור שצריך לטפל במישפחות ברוכות ילדים, שלא יעשו למישהו טובה, שזה יהיה בזכות. זו התרומה של התנועות.

והדבר הכי־חשוב זו התודעה החברתית. פית־אום ספרדים נמצאים בכנסת ובממשלה. פעם זה לא היה. היום מבינים שזה הכוח העולה.

● אבל המיזרחיים בכנסת לא מועי־לים לשכונות המצוקה.

לצערי, לא. אני, למשל, לא מסכים עם הצעד של דויד לוי. נוצר מצב אבסורדי כאילו דויד לוי הוא מנהיג הפועלים ושילטון המעמד, שהוא סוציאליסטי, הוא נגד הפועלים. אני חושב שראש־הממשלה צריך לפטר אותו.

„כל זמן שהשרים נוסעים בגולוו, גרים במלונות־פאר, נוסעים לחו"ל ומחזיקים לשכות עם הרבה עוזרים ומזכירות — אז אין מצוקה"

● הרי דויד לוי גר בבית־שאן והוא בעצמו אב למישפחה מרובת־ילדים. הוא בוודאי מבין בדיוק מה משמעות הגזירות.

אין לי ספק. אני לא מזלזל בכבודו, אבל אני חושב שהאחריות צריכה להיות קולקטיבית, של כל הממשלה. אנחנו, אנשי־השכונות שפנו שמא־לה — פיתאום אומרים לנו שפרס נגדנו ולוי בערנו! הימין מנפנפים לנו שלוי נגד התוכנית, ואנחנו נמצאים בבעיה.

כמו שראש־הממשלה הראה בגרות כשהוציא את התוכנית הכלכלית, הוא צריך להראות בגרות ולפטר את דויד לוי מן הממשלה, שהעם יראה שזה משהו רציני ולא שפרס תלוי בדויד לוי.

● אתה חושב שלוי עשה הצגה?

אני לא מתיימר להיכנס לנעליים שלו. אני מאמין שהוא מתכוון למה שהוא אומר, אבל אם הוא יושב בממשלת אחדות, מן הדין שיקבל מה שהרוב החליט, שלא יצטייר כאילו הוא צריך־הדור וכולם סביבו רשעים. אילו הייתי ראש־ממשלה, הייתי דורש ממנו להתפטר, או שהייתי מפטר אותו.

● אילו היה לוי מתפטר, היית מאמין למה שהוא אומר?

אז הייתי מאמין ואומר: הנה בן־אדם שהיה מוכן לוותר על מישרת שר בשביל העם! אבל ככה הוא מנצל חולשה של מערכת שלא יכולה לטפל בו. זו צביעות.

● אתה נגד התוכנית הכלכלית?

אני לא נגד התוכנית בכללותה. הגיע הזמן שיעשו צעד. אבל לפי התוכנית, מי שנפגע אלה בעיקר השכירים, בעלי־מישפחות, שבקושי מתחילים את החודש. זה בלוף לומר שהם לא גומרים את החודש, הם אפילו לא יכולים להתחיל אותו, בגלל האוברדראפט.

אם יש מצוקה, מן הדין שנבחרי העם ישמשו דוגמה. כל זמן שהם נוסעים בוולוו, אין מצוקה. כל זמן שהם גרים במלונות־פאר, אין מצוקה. כל זמן שהם נוסעים לחו"ל, אין מצוקה. כל זמן שכל אחד מן השרים מחזיק לישכה וכמה עוזרים ומזכירות, אין מצוקה. אני בעד ההצעה של עזר וייצמן, שכל השרים־ללא־תיק יתפטרו.

הממשלה צריכה לקחת מהאוכלוסיה החזקה. צריכים לקחת מס על דירות־פאר, מיידי, לא כמו שהם מציעים — לברוך ואחר־כך לראות. מי שיש לו מכונית שניה, שישלם. שיקחו מיסים על מכוניות חדשות, על וידיאו, לא על אוכל, רק על מותרות. אני בעד זה.

השבוע ישבנו אצל ראש־העיריה, טדי קולק. פעם ראשונה שראיתי אותו מזדעזע. ישבה שם אשה שסיפרה שיש לה שמונה ילדים, בעלה מרוויח 300 אלף שקל לחודש. היא סיפרה שהיא נותנת חלב לילדים — שליש הכוס חלב ושני שליש מים. היא אמרה שהיא מחלקת את פרוסת־הלחם לכמה חלקים, כי אין מספיק. אני מכיר מישפחות שאין להן מה לאכול.

צריך לקחת מבעלי משכורות גבוהות, וכאלה לא חסרים, ולתת לבעלי הכנסה נמוכה, לא בתור סעד, אלא כחלק מן המשכורת. הנטל צריך להיות שווה.

העם עדיין לא הבין את הגזירות. כשהשכר יישחק — ירגישו. ומזה אני חושש, אז יקום פה מרי אזרחי במדינה, העם לא טיפש, הוא רואה. את כל התעשיינים האלה צריך לשחוט ראשונים. צריך לקחת מס־נסיעות גבוה מאלה שנוסעים הרבה, לא מאלה שנוסעים פעם בחיים.

אני חרד לכל שירותי הרווחה, אני צופה שואה. קיצצו לי את התקציב בחמישים אחוז, אני לא יודע מה יהיה עם תוכניות ביעור־הבערות לאמהות. אלה דברים שצריך לטפח ודווקא אלה ייפגעו.

● מה אתם מתכוונים לעשות?

„המימסד מעוניין שנצא באלימות ואנחנו לא צריכים לתת להם את זה, אנחנו לא צריכים להיסחף. אלימות לא סוחפת המונים"

אנחנו נצא בהמונים, בדרך דמוקרטית, ואז הממשלה תחשוב פעמיים איפה לשחוט.

■ ■ ■

● אתה יודע שמתייחסים אליכם כאל עבריינים?

זו בעיה קשה, לשנות תדמית. אני זוכר את הפנתרים שזעקו מתוך ייאוש. אנחנו, בתנועת האוהלים, ניסינו ללמוד את הלקח ואמרנו: לא רק נזעק, אלא ניצור דברים. אז הקמנו תיאטרון, מועדוני־נוער, בתי־תלמיד, בתי־הורים, שיתפנו פעולה עם המוסדות, לא יצאנו אנטי. ובזה אני מאמין עד היום.

אני מנהל בהתנדבות מערכת של 200 עובדים, מנהל את המתנ"ס השכונתי. אבל לא כותבים על זה. כותבים רק על הפגנות ומהומות.

● במה אתם שונים מן הפנתרים?

הגענו למסקנה שאם אנחנו רוצים המונים, צריך לעשות פעולות לגיטימיות, כי זו המהפכה

יעקב יונה עם יפעת ורפי, בבית שבו גדל חלב לילדים: שליש חלב, שני שליש מים

האמיתית. שילמדו ממהאטמה גאנדי בהודו. שעשה מהפכה בלי להרים יד, שילמדו ממרטין לותר קינג, שהצליח בלי אלימות.

● גם אתה בא משכונת מצוקה.

כן. הוריי עלו לארץ מלוב. אני נולדתי במעברת תלפיות בירושלים. אחר־כך עברנו לגור בשכונת קטמון ח'. למדתי בבית־ספר המאירי, הייתי תלמיד מצטיין.

כשסיימתי את כיתה ח', רציתי להירשם לבית־ספר טוב, אבל אז הסתבר לי שהרמה המצויינת שלי מבית־הספר העממי שווה לרמה של כיתה ה'. ניגשתי לבחינות הכניסה ולא הבנתי מה רוצים ממני, התבלבלתי לגמרי.

אז הלכתי לבית־ספר בעין־כרם, שהסכים לקבל אותי, וסיימתי אותו, כולל חצי תעודת בגרות. אחרי בית־הספר התגייסתי לצבא.

● זה די נדיר שאנשים מן השכונה הלכו לצבא. בדרך־כלל הגיעו לבתי־סוהר.

נכון, זה נדיר. אבל בבית שלנו — אנחנו שישה אחים — קיבלנו הרבה מן ההורים. הם השקיעו בנו והמריצו אותנו ללמוד ולעבוד. היתה לי גאווה ללכת לצבא. ב־1970, כשהתגייסתי, לא היו אנשים בשכונה שהלכו ליחידות קרביות. אני שירתתי בסיירת־שיריון. היום יש אפילו טייסים מן השכונה.

● ובאיזו אווירה פוליטית גדלת?

אבא שלי תמיד היה עם בגין, עד היום בגין בשבילו זה אלוהים. שני אחים שלי הם כהניס־טים. גם אני הייתי בגיניסט, ולאט־לאט, כש־הבנתי שלא זו הדרך, ושההתנחלויות באות על חשבון השכונות, הלכתי שמאלה.

בהתחלה לא הבנתי למה פעילי־שכונות הגיעו לשמאל. כל מנהיגות השכונה — הרי כולם היו בגיניסטים. לי היה קל, אני הייתי ליכודניק, ולא היתה לי בעיה לסחוב את ההמונים נגד פרס. היום הגענו למצב שהמנהיגות בשכונות הלכה שמא־לה, אבל העם נשאר בימין.

עד היום יש ויכוחים בלילות־שבת במישפחה, אבל לאט־לאט גם אבא שלי משתנה, גם הוא מבין שהליכוד הרס את הכלכלה.

אני רוצה להאמין שהמאבק הוא משותף לכולם, לכן הקמנו מטה שהוא א־פוליטי וכולם ביחד פועלים למען אותה המטרה.

● יש כאלה הדוחפים לאלימות?

אנחנו פוחדים שעוד מעט לא תהיה שליטה על האנשים, כי אין להם מה להפסיד. ואז נאבד את השליטה בהפגנות והאלימות תפרוץ.

● בעבר השתתפת בהפגנות שהיו כאלה?

היו כאלה בנובמבר 1979. אנשים רצו לשרוף תחנת־דלק, אני עמדתי לפניהם ואמרתי: „קודם תשרפו אותי!" והתעלפתי. אז הבנתי שלאנשים האלה אין מה להפסיד, ושצריך לעצור את ההמון.

● מה עשית אחרי הצבא?

למדתי במכון להכשרת־מדריכים, סיימתי כמדריך מוסמך עם תעודת־הוראה, ומאז אני מדריך־נוער.

ב־1977 הקמנו את תנועת האוהלים והתחלנו לארגן את השכונות. היום אני מנהל את תוכנית הרווחה ושיקום־השכונות באיזור גוננים ומנהל את המתנ"ס.

■ ■ ■

● אתה חבר מיפלגה?

אני חבר מרכז מיפלגת־העבודה, ואני גאה להיות שם.

הבנת מדורת־המחאה בקטמון
„אתם בחרתם בפרס, וזה מה שיצא!"

יעקב יזנה (מימין) בסתח מישרד תנועת האוהלים
„העלינו את הבעייה על המפתן!"

הבערת מדורת־המחאה בקטמון
„קיווינו שנצליח להדליק הרבה שכונות!"

● אתה לא מרגיש שהמיפלגה רימתה אותכם, שהשתמשו בכם כדגל לצורכי בחירות?

יש הרגשה כזאת. המיפלגה הבטיחה ולא קיימה. אנחנו עשינו את העצרת הכי־גדולה בקטמון ח' וט'. מתי היה להם ביטחון כזה לבוא לשכונות? הם הרי לא העזו. ואז הבטיחו לנו הרבה דברים.

נכנסנו למיפלגה כחוג רעיוני, אבל מתייחסים אלינו כאל קישוט, כזה נחמד. אנחנו משמשים השומרים שלהם בשכונות, במקום להתייחס אלינו כאל אנשים שיכולים לתרום למערכת. שיתנו לנו תפקידים ויראו מה אנחנו יכולים לעשות.

פעם אחת הזמינו אותנו לישיבת מרכז וצעקנו שם. יושבים שם כל מיני נאורי־נפש בחולצות כחולות ואנחנו באנו וצעקנו על העלאות המחי־רים. מאז לא הזמינו אותנו עוד. מה הם חושבים, שמתי שהם רוצים אנחנו שם? זה לא יילך ככה!

● אתם לא חלק אינטגרלי מן המיפלגה?

רואים בנו עלוקות כאלה. אבל אין להם ברירה, הם יצטרכו להשתמש בנו. היה לי יותר קל בליכוד. שם אני מלך, כל המישפחה איתי, כל השכונה איתי, אבל אני מאמין בדרך. לצערי, העסקנים עדיין רואים בנו קישוט. המערך עדיין לא למד מן השגיאות של העבר, עדיין לא שומע את השכונות וערי־הפיתוח.

הליכוד למד, ואני גאה בכל האנשים הצעירים שלהם — משה קצב, מאיר שיטרית, דויד מגן. מה יש למערך? רק חיים רמון, ואותו שומעים כל הזמן.

בשביל מה אבא אבן צריך את המקום? בשביל לכתוב את הספרים שלו? בשביל לעשות תוכניות טלוויזיה? אם המערך לא יפתח את שורותיו ויתן מקום לאנשים צעירים שאיכפת להם, כהנא יצבור כוחות והליכוד ישתולל.

● אתם לא תעזבו את המיפלגה?

לא. אני מאמין שאם אני רוצה לשנות, זה מבפנים. יש לנו שישה חברי־מרכז. צריך עקש־נות ואמונה, כי אין לנו דרך אחרת. היום זו לא בושה בשכונות להיות מערכניק.

אבל בנושא המדיניות הכלכלית, לצערי, הליכוד משך את המערך באף — הנה המערך עשה את ההרא, ועוד מעט תהיה רוטציה והליכוד יבוא ויעשה את הטוב. אנשים ברחוב אומרים: „הנה, אתם בחרתם בפרס וזה מה שיצא, הנה, דויד לוי, מנהיג־העם, התנגד." זה לא צריך להיות כך.

(המשך מעמוד 9)

אות, סיפר לראובן אלוני כי יש לו צרכים שוודיים, שהגיעו בשביל עו־לים חדשים שאינם רוצים לקבל אותם. „הוא אמר לי לשלם כמה שהצריך עלה לסוכנות, ושאקבל אותו. הצריך עלה עשרת אלפים לירות. וקיבלנו הלוואה של 1,200 לירות מהממשלה. הקמנו אותו בכפר־שמריהו. אבל היינו מטומ־טמים, כי אז עלה בית של ממש רק 15 אלף לירות."

שרה ללא תיק

הצריך השוודי הפך לסימן ההיכר של האלונים. הוא הוגדל כשהתרחבה המישפחה.

חסימה בכנסת הצלחתה של ר"ץ, בראשותה של אלוני, הבטיחה למערך, בראשותו של שמעון פרס, את אפשרות החסימה בכנסת להקמתה של ממשלת ליכוד צרה.

מנוחה בים־סוף אלוני מתפנקת בשמש האילתית בכפר של רפי נלסון. היא חסידה של שיזוף וים, ואוהבת להתבודד. יש לה יחס מיוחד לאילת, שם היא אוהבת לבלות.

לזוג שלושה בנים: דרור (31), נמרוד (29) ואהוד (25). הבכור נולד במהלך לימודי־המישפטים שלה באו־ניברסיטה העברית בירושלים.

אלוני לא הצליחה להקדיש תשו־מת־לב ראויה לילדים. „הבנים היו תמיד עצמאיים. הם דאגו לעצמם, לאוכל ולכל. היחסים בינינו חבריים מאוד," אמרה אלוני בראיון לפני כמה שנים. אבל היא ביקשה לציין שהיא סרגנית משובחת, ואף סרגה סוודר לנכדה הראשון.

היא היתה קרובה ליוני העבודה, והם התארחו בצריף לעיתים תכופות. מאבקה לזכויות האזרח, למען שיוויון פורמלי מלא לנשים ומילחמתה בכפיה הדתית, בעיקר בכל מה שקשור בענ־ייני אישות, הפכו אותה לפופולארית והעניקו לה טורים בכמה עיתונים. היא אף כתבה כמה ספרים על הנושאים הקרובים לליבה.

בעלה, פקיד במינהל־מקרקעי־יש־ראל, שימש כמנהל מינהל מרחב־שלמה בסיני, עד לנסיגת צה"ל משם.

בממשלתו של יצחק רבין אף כיהנה כמשך תקופה קצרה כשרה ללא תיק, היא לא התבלטה בתפקיד זה, והודחה בשעה שהדתיים חזרו לממשלה. מ־עולם לא הסתירה את חלומה להיות שרת־הפנים — מישרד שהיא מייחסת לו חשיבות עליונה.

אחרי בחירות 1981 היא הצטרפה לגוש־המערך, כדי ליצור בינו ובין הליכוד איזון בחלוקת התפקידים בכנסת. הליכוד זכה אז ב־48 מנדטים, והמערך רק ב־47. אבל הגוש לא קידם את אלוני אל מיפלגת־העבודה. היא התמודדה שוב לבה, כאשר כמה מתומכיה לא שכחו לה שלא הצביעה נגד מילחמת־הלבנון בהצבעת האי־אמון בשבוע הראשון למילחמה. היא לא התשתפה בהצבעה" — צורה שהיא פחות מהימנעות רישמית.

תקופה קשה

בכנסת עקבו השבוע בראגה אח־רי מצבה. למרות שרכים מהח"כים הם יריבים, וחלקם, בעיקר חובשי־הכיפות, אינם מעוניים לשוחח איתה, היא אחת הח"כיות הבולטות על רקע השיממון במישכן.

השאלה שנשאלה השבוע: האם התככים המתחילים להסתמן בצמרת ר"ץ, והאיום על מעמדה, תרמו לבע־יות־הלב שלה?

כשתצא אלוני מבית־החולים, קרוב לוודאי בשבוע הבא, ואחרי שתשוב מחופשת־הקיץ של הכנסת, שתתחיל בסוף החודש, צפויה לה תקופה קשה, מבחינה פוליטית. אז תזדקק לכוח גופני וללב תקין.

(המשך מעמוד 20)

ד"ר אמאר הוא רופא פנימי בהוספיס. חייכני, מסביר־פנים. ב־מתקפה למניעת הסגירה הוא בוחר, כמובן מאליו, להאיר את הצד האנושי. „חולה ערבי צריך בית־חולים ערבי. כאן כולם דוברי־ערבית. כאן הוא אוכל מאכלים מיזרחיים. כאן הוא נמצא בסביבה נוחה ואוהדת. הרי חולים אינם סחורה, שיום אחד מחליטים להעבירה ממחסן אחד למישנהו. חולים הם בני־אדם בעלי מינהגים, תרבות, שפה, מסורת!

„ביטוח ממלכתי למי שאינם מבו־טחים רק ישפיל אותם. היום נשלחים החולים הקשים להדסה. את הוצאות־האישפוז משלם המימשל הצבאי. רבים מעדיפים להפקיד את החולים בידינו, תחת לעבור את מסלול הביורוקרטיה והתחנונים, עד להשגת הכסף הדרוש לאישפוז. קחו את החולה, עיזרו לו

„לולא ,הוספיס' הייתי נשאר בבית, סובל מכאבים ומתפלל לאללה — שהוא יציל אותי!"

מסכימים לקבל טיפול רק בביקור חולים. לקהילה הספרדית יש בית־חולים משלה. מדוע צריכים דווקא הערבים לוותר על בית־החולים שלהם? אם פועלים על פי הקו הזה, צריך לסגור גם בתי־ספר ערבים, ולהעביר את התלמידים לבתי־ספר יהודיים, שהם בדרך כלל משוכללים יותר, מודרניים!

„אלא שזוהי צורת־חשיבה מעוותת. שפרו את הוספיס, כפי שהעליתם את רמתו הרפואית של בית־החולים שערי צדק, ואז גם לערבים יהיה בית־חולים מודרני, ולא רק לחרדים, לחילוניים ולספרדים!"

הד"ר אחמד מוהטבי הוא מנהל בית־החולים. 22 שנים בהוספיס. שנה וחצי מנהל. למד רפואה במצריים. התמחה בגינקולוגיה באנגליה. מזה חצי שנה הוא מנהל דיאלוג עקר עם מישרד־הבריאות.

ד"ר מוהטבי: „ב־1967 היו בבית־החולים 120 מיטות. במשך השנים הפחית מישרד־הבריאות את מיספר המיטות לחמישים. מ־96 עובדים נותרו 68. נסגרה מחלקת אף־אוזן־גרון. כעת יש בבית־החולים רק מחלקה פנימית, מחלקת־נשים וחדר־ניתוח.

„מדי שנה מצמצמים לנו את התקציב, אך מיספר החולים עולה בהתמדה. ככל שהמצב הכלכלי גרוע יותר, כך פונים חולים רבים יותר דווקא להוספיס. כך, בשיטתיות, מעכב מישרד־הבריאות את התפתחות בית־החולים. ואחר־כך טוענ שאין אנחנו די מפותחים. תנו לנו תקציב, וגם הוספיס יהיה בית־חולים מודרני, כמו בתי־החולים הישראליים!"

מישרד־הבריאות: לא! המצב קשה: אין תקציב!

ד"ר מוהטבי: „אנחנו נגייס כספים ממקורות ערביים. רק הניחו לנו להי־שאר כאן, לטפל בחולים שלנו."

מישרד־הבריאות: לא! במיסגרת תיכנון־הבריאות הלאומי אין עוד מקום לבתי־חולים קהילתיים קטנים!

„הייתי יולדת בבית!"

אך בימים אלה נבנה הבניין החדש של בית־החולים הירושלמי מישגב לדך. השייך לקהילה הספר־דית. בבית־החולים 28 מיטות. בלחץ עשירי הספרדים, מקבל התיכנון הלאומי אופי שונה. לא עוד סגירת בית־חולים קטן, אלא בנייתו מחדש.

גם על החרדים לא חל התיכנון הלאומי. להם בונים חדר־מיון מיוחד ברחוב־שטראוס בירושלים. הקרוב לשכונות החרדיות, כדי שקרוביהם יוכלו להגיע עימם בשבת לחדר־המיון.

ד"ר אמאר הוא רופא פנימי בהוספיס. חייכני, מסביר־פנים. ב־מתקפה למניעת הסגירה הוא בוחר, כמובן מאליו, להאיר את הצד האנושי. „חולה ערבי צריך בית־חולים ערבי. כאן כולם דוברי־ערבית. כאן הוא אוכל מאכלים מיזרחיים. כאן הוא נמצא בסביבה נוחה ואוהדת. הרי חולים אינם סחורה, שיום אחד מחליטים להעבירה ממחסן אחד למישנהו. חולים הם בני־אדם בעלי מינהגים, תרבות, שפה, מסורת!

„ביטוח ממלכתי למי שאינם מבו־טחים רק ישפיל אותם. היום נשלחים החולים הקשים להדסה. את הוצאות־האישפוז משלם המימשל הצבאי. רבים מעדיפים להפקיד את החולים בידינו, תחת לעבור את מסלול הביורוקרטיה והתחנונים, עד להשגת הכסף הדרוש לאישפוז. קחו את החולה, עיזרו לו ככל יכולתכם, והשאר בידי אללה!' — הם אומרים לנו.

„מה יקרה כשהוספיס ייסגר? לפני כל אישפוז ייאלץ החולה, או קרוביו, לרוץ ממישרד למישרד, להוכיח גם שהוא חולה, גם שהוא עני ומיסכן. האם לחולים דלי־אמצעים אין זכות להת־אשפז בבבור בית־חולים משלהם?" סיים הרופא הפנימי.

„מישהו בכלל דיבר עם החולים? שאל אותם מה הם רוצים? אני בטוח שהם מעדיפים בית־חולים גדול, כמו הדסה, על פני הוספיס!" אומר שמר־אל אלגרבלי.

הלכנו לשאול את החולים.

רוקיה סברי (32), יולדת. ילד ראשון אחרי 12 שנות־נישואין. הבעל הוא פועל־בניין. בבוקר מגיע לשוק־הפוע־לים. לפעמים נשכר על־ידי קבלן, לפ־עמים נותר מחוסר־עבודה. רוקיה מע־דיפה את הוספיס על פני בית־חולים ישראלי. כאן טוב לה. כאן היא מרגישה בטוחה, בין בני־עמה, דוברי שפתה. ואם יסגרו את הוספיס? רוקיה: „לא, לא הייתי פונה להדסה. הייתי יולדת בבית, פוחדת, בטח שפוחדת. לידה ראשונה שלי, וכל־כך רציתי ילד! אבל מה אפשר לעשות?"

„או ברזל מלובן!"

פטמה עבדיה (50) סובלת מכאבים בעמוד־השידרה. בעלה אינו עובד. עשרת ילדיהם דואגים לכל מחסורם. „כשאין לי בכלל כסף, אני הולכת לרופא המרפא אותי בברזל מלובן. כך היה לפני שנתיים, כש־סבלתי מכאבים בגב. הברזל המלובן שיכך את הכאבים. עכשיו שוב כואב, ויש קצת כסף, אז הגעתי להוספיס. מה הייתי עושה בלי הוספיס? הייתי שוב מתרפאת בברזל מלובן!"

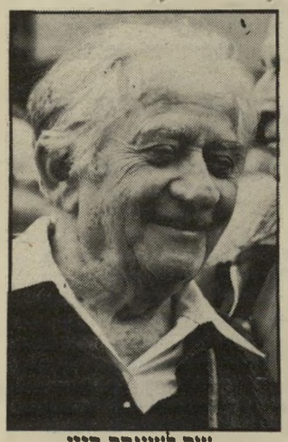
בית־חולים ישראלי הוא מחוץ לתחום החשיבה של פטמה עבדיה: הרחק מקום מגוריה, ורופאים שאינם מרבררים בשפתה. גם אם שם יש מכשירים רפואיים משוכללים יותר? פטמה עבדיה מהרהרת, ואחר־כך אומרת: „לא. או הוספיס או ברזל מלובן!"

ראשיר נירוח מחלים מניתוח־הקיבה. בעוד יומיים הוא יעזוב את הוספיס ויחזור לחנות־הצעצועים של אביו. ראשיר צוחק כשמציעים לו את בית־החולים הדסה כתחליף להוס־פיס. „לולא הוספיס הייתי נשאר ב־בית! סובל מכאבים ומתפלל לאללה, שיציל אותי!"

תמרורים

בסוף הרשימה: 25 מיליון דולר

נכללה ♦ ברשימת 50 הנשים העשירות ביותר בארצות־הברית — במקום האחרון, ה־50, ברשימה — **זיקלין קנדי־אונאסיס**, אלמנת נשיא אמריקאי ואיל־ספנות יווני. קנדי־אונאסיס, עם 25 מיליון הדולר שלה, הופיעה הרחק מאחורי יוני אוקו, אלמנת החיפושית ג'ון לנון (150 מיליון) ומלכת־התמרוקים אסתה

שר לשעבר רוזן
איש המשק, הקליטה והעליה

לאודר (700 מיליונים). בראש הרשימה — שתי אחיות, יורשותיו של איל־נפט טכסאסי, מרגרט האנט־היל וקארוליין האנט־שילקופף, שרכוש כל אחת מהן מוערך במיליארד דולר פלוס.

● ● ●

בגיל 34: שגריר בוושינגטון

נבחר ♦ כנשיאה ה־11 של ברית־המועצות, שבועיים לפני יום־הולדתו ה־76, **אנדריי גרומיקו**, מי שהיה משך 28 השנים האחרונות שר־החוץ של ארצו. לפני כן הספיק גרומיקו, בן איכרים שנשא חן כבר בעיני סטאלין, להיות (בגיל 34) שגריר ארצו בוושינגטון, אחר כך באומות־המאוחדות — שם נשא את נאומו המפורסם בזכות הקמת מדינת ישראל — ובלונדון.

● ● ●

חידונאי בכנסת

נחוג ♦ יום־הולדתו ה־50 של פרופסור (למדעי המדינה) **שבח וייס**, ח"כ מיפלגת־העבודה, חיפאי, היושב זו הקאדנציה השניה בכנסת. וייס הוא ניצול־שואה שכמה שנים אחר עלותו ארצה כבר היה עורך החידונים של העולם הזה.

● ● ●

קיבוצניק בממשלה

נחוג ♦ בקיבוץ שריד, יום־הולדתו ה־80 של **שלמה רוזן**, אחד מקבוצת 30 השרים לשעבר, שעודם בחיים, של ממשלות ישראל. רוזן, יליד צ'כוסלובקיה, שהיה משך שנים רבות איש־המשק של הקיבוץ הארצי ונציגו בחברות הסתדרותיות גדולות (בנק הפועלים, הסנה). היה, לפני 10 שנים, שר הקליטה והעליה בממשלת יצחק רבין.

● ● ●

שופט זוטר

נפטר ♦ בפארים, אחרי מחלה ממושכת, בגיל 61, **אליאם סרקיס**, קודמו בתפקיד של אמין אל־ג'מייל ומי שהיה נשיא הלבנון בעת הפלישה הישראלית בקיץ 82'. סרקיס היה עורך־דין נוצרי־מארוני, שהחל את דרכו כשופט זוטר בגיל 29, והיה, לאחר מכן, מנהל לישכת נשיא לבנון פואד שיהאב ונגיד הבנק המרכזי, בנק לבנון, לפני שנבחר, בשנת 1976, לכהונת שש השנים של נשיא־לבנון.

רק לא פת"ם

הצעדים המוניטריים האחרונים של הממשלה, גם שאינם ברורים די צורכם, כבר עשו את שלהם. מיליוני דולארים שהיו בחשבונות בפת"ם הוצאו מאז היום השני שעבר אל מחוץ למערכת הבנקאית.

השאלה שהכל שואלים את עצמם היא: מה לעשות עתה בכספי?

התשובה היא מורכבת. עיקרה: רק לא פת"ם. הסיבה — סגירת סכומי כסף גדולים בבנק למשך שנה, כפי שנדרשים לקוחות הפת"ם לעשות, הוא צעד חסר־אחריות, הנותן לבנקים ולממשלה אשראי שאינו מגיע להם.

אם לא פת"ם, אז מה?

● רבים יתנו עצה בלתי־חוקית אבל בלתי־נמנעת: אם הוצאתם מהבנק את הכסף, והוא בידכם, מהרו לרכוש דולארים שחורים.

היתרון ברור — השער השחור נמוך עתה. הוא כמעט זהה לשער היציג. לטווח הארוך והקצר גם יחד, זוהי שיטת־חיסכון שאינה נושאת ריבית, אבל המבטיחה לפחות את הקרן פלוס.

החסרונות אינם מעטים. קודם כל: השוק מוצף ברולארים מזוייפים, וביניהם כאלה שאי־אפשר לזהות גם בעזרת גלאי־זיופים. שנית: קיימת בעיית איכסון. כספות בבנקים אינן בטוחות, משום שייתכן מאור שצו־החירום הכלכלי הבא של הממשלה יהיה פתיחת כספות. רמזים על כך כבר נשמעים בירושלים. בבית קיימים הסיכונים הרגילים, כמו גניבה או ביקורת־פתע של אחת הרשויות.

● למי שמחליט להוציא את כספו מתוך הבנק ולא לרכוש דולארים בלילינבלום האפשרויות הן רבות. החל מהשקעות בנדל"ן — והמכירות אכן עלו השבוע — ועד להשקעה במוצרי־צריכה יקרים. וגם כאן היו השבוע עליות גדולות במכירה.

החיסרון בהשקעה מסוג זה היא שלא כל אחד צריך או רוצה בבית או במיגרש נוסף, שלא לדבר על מכשיר חשמלי או מכונית.

השבוע היה הלהיט רכישת דירות יד שניה בגוש־דן בתשלומים מחברות קבלניות, המוכנות עתה לבארטר עם קוני הדירות החדשות. המחירים אכן מפתים.

● למי שרוצה להמיר את הפת"ם בשקלים, ולהשאיר את הכסף בבנק, מוצעות שתי תוכניות אטרקטיביות לתקופה הקרובה.

המרובר בתפ"ס — תעודות־פיקדון־סחירות, ופק"ם — פיקדון־קצר־מועד. הריבית המוצעת כיום היא קצת יותר מעשרה אחוז לחודש.

פירושו של דבר — מי שממיר עתה את הפת"ם שבידו בשער של 1500 שקל ומשקיע בשני מסלולים אלה, יקבל בעוד חודש סכום נכבד של 1650. על־פי תוכנית הממשלה גם בעוד חודש יהיה שער הדולר הרישמי 1500 שקל.

תוכנית אטרקטיבית כזו אין שום בנק בעולם יכול להציע.

החיסרון — מכיוון שהתוכנית אטרקטיבית, אין שום ביטחון ושום הבטחה שהשער הרישמי בעוד חודש אכן לא ישתנה. אז כבר לא יהיה הרווח עשרה אחוז פלוס־מינוס מהשער הנוכחי.

שנית: מי שיוצא מפת"ם אינו יכול לשוב אליו, על־פי החלטת הממשלה.

לכן יש המציעים להיכנס לתפ"ס או פק"ם רק לשבועיים הבאים, ואחרי כן לצאת.

מה לעשות אז?

● האפשרות השלישית המוזכרת עתה ברצינות היא דווקא החזרה לבורסה. מומחים מעריכים שהממשלה, בהרכבה הנוכחי, לא תעז ולא תוכל לפגוע בבורסה. ולכן, סביר להניח, שהיוצא מהפת"ם, יצא, בחלקו, אפיק אל הבורסה ויגרום שם להתממות.

החיסרון באפיק־השקעה זה בולט, אם מניחים את כל הביצים בסל אחד. לישראלים רבים יש ניסיון מר עם הבורסה, גם בכל מה שקשור במניות סולידיות.

● דובר אחד הבנקים גילה השבוע להעולם הזה שהבנק שלו, שכבר התפרסם בעבר בהצעות־ההשקעה המהפכניות שלו, עומד לצאת בפירסום לתוכנית־השקעה אטרקטיבית לטווח־קצר, שתתבסס על יתרונות ההשקעה בתפ"ס ובפק"ם, ותיתן גם ביטחון למשקיע.

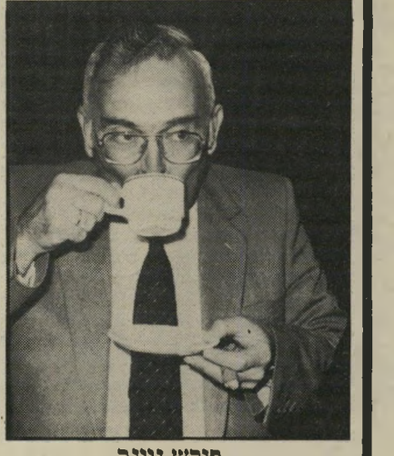
עצה למשקיע הזהיר: יש לבחון את התוכנית בשבע עיניים, ולא להתפתות אחרי עצות יועצי ההשקעות בסניפים, המציעים להמתין עוד כמה ימים עד שהתוכנית תאושר. היועצים, כפי שכבר התגלה, משרתים את הבנק, ולא את הלקוח, וחוץ מזה המידע שלהם מוגבל.

לכן מומלץ לפזר את הסיכון, כמו תמיד, בין שתיים־שלוש אלטר־נטיבות ויש גם לקחת בחשבון שאם המצב יחמיר, אין זה מן הנמנע שהמערכת הבנקאית והבורסה עלולים להיסגר לתקופת־מעבר של כמה ימים. לכן הדבר הבטוח היחידי הוא השחור הירוק, שאינו מזייף.

מדוע הוא נצמד לכיסא

שבע שנים תמימות החזיק **דב נייגר** בתפ־קיד כפוי־הטובה של נציב מס־ההכנסה. לפני שבועיים, בראיונות שהעניק לרגל פרישתו סיפר על תפקידו הקשה והאכזר, ובעיקר על הכנסתו הנמוכה: 700 אלף שקל.

הולכי־רכיל התריסו נגדו שהוא פרש סוף־סוף אחרי שגם הוא הבין שהביקורת שנמתחה עליו בעקבות מעשים שונים שעשה, לא אפשרה לו להמשיך ולהחזיק בתפקיד הבכיר. הזכירו לו שהוא הירצה בשכר בשעות־העבודה, שלא שילם

פוריש נייגר
רכילות מרושעת

לטאבו כשקנה דירה, שרכש דולארים מזוייפים בארגנטינה. ועוד כהנה וכהנה.

תפקידו אגב, לא הוגבל בזמן, והוא יכול היה להמשיך ולכהן בו עד קץ הימים.

הרכילות האחרונה מספרת על בן־מישפחה שלו. שנזקק לטיפולים רפואיים תכופים. דרגתו של נייגר היא כשל סגן־שר, ועל־פי התקנון מגיע לו ולבני־מישפחתו טיפול רפואי חינם. אומרים עליו שהוא נזקק מאוד לטיפול רפואי זה.

המרכלים ממשיכים לעבוד שעות נוספות, גם אחרי שהודיע שהוא מתפטר. הם שוכחים שהוא עורך־דין במיקצועו, ועתה, כבעל מישרד פרטי, שיטפל בענייני מיסוי, ירוויח הרבה יותר מהמש־כורת שניתנה לו כעובד־ציבור. הסכום יספיק לכל ביטוח רפואי שיזדקק לו.

גובים ישראליים פועלים בחו"ל

התמוטטות מיפעל־הכספות הוותיק מגן גולדמן בפתח־תיקווה ופלייר רוכסנים בבית־שאן הפתיעה כמה חוקרים כלכליים תל־אביביים, משום שבדיקות שיגרתיות שהם ביצעו עבור לקוחות שלהם, לפני כמה חודשים, העלו ששני מיפעלים אלה הם מבוססים, אמינים ובעלי כושר־נשימה ארוך גם בעיתות משבר.

אותם חוקרים מודאגים, משום שיש סימנים לכך שעוד כמה מיפעלים אמינים, בסדר־גודל בינוני, עלולים להתמוטט בקרוב. ולא רק בגלל בעיות־שיווק בארץ ובחו"ל, אלא מסיבה אחרת לגמרי, שהיא אופיינית בימי־משבר אלה.

יותר ויותר בעלי־עסקים יוצאים עתה בתכיפות לחו"ל. ההערכה היא שהם ימעלו בכספי המיפעלים הפרטיים שלהם, ובכסף זה יקימו מיפעלים דומים בחו"ל. הכוונה היא בעיקר למיפעלים שאינם חייבים רק כסף להשקעה, אלא גם ידע ספציפי.

פעולה זו תביא בהכרח להתמוטטות המיפעל בארץ, ולאי־עמידה בחובות ובתשלומים.

כריגע נמצאים בחו"ל לפחות חמישה בעלים ומנהלים של מיפעלים מכובדים. ברור שיש להם סיבות טובות שלא לשוב ארצה. ההנחה היא שבקרוב ייוודע לפחות על עוד שלושה מיקרים, הדומים להתמוטטות המיפעל של מגן גולדמן ושל פלייר רוכסנים.

הנושים בארץ, ובעיקר הבנקים, כבר מצאו פיתרון לסכנה המאיימת: גובים ישראליים ייצאו להביא מחו"ל את הכסף או את ראשו של הנמלט. אחד מהם נתפס באחרונה בדרום־אמריקה, והוא כבר החזיר משם את כספו לסניף הבנק בתל־אביב.

משתלם להבריח (ולא להיתפס)

השאלה הניצחית של כל היוצא לחו"ל, ובעיקר בעידן הגזירות וההיטלים, היא אם הטיול ישתלם בסוף. כלומר אם אפשר יהיה גם להרוויח, ולא רק להוציא.

ריפרוף מהיר בשבועון היוודים ישראל שלנו, המופיע בניו־יורק, מגלה עשרות מודעות, בעברית, של בעלי־חנויות למוצרי אלקטרוניקה ביבשת, המציעים מוצרים חשמליים במחירים מפתיעים.

הנה כמה דוגמות של חנות גדולה בלוס־אנג'לס למכשירי טלוויזיה ווידיאו:

הדגמים המוצעים למכירה הם של סוני, צניט, שארפ וג'נרל אלקטריק.

מכשירי טלוויזיה בעלי גודל מסך של 19 אינטש מוצעים למכירה במחיר של בין 238.88 ל־308.88 דולר. היקרים מוכנים כבר לשימוש בכבלים — בארצות־הברית, כמובן. מכשיר־טלוויזיה בגודל מסך 25 אינטש, שהוא חלק מרהיט, מוצע על־ידי ג'נרל אלקטריק ב־468.88 דולר.

מכשירי טלוויזיה בעלי מסך קטן, 10 ו־13 אינטש, נמכרים במחירים מגוכחים, החל ב־158.88 דולר.

מכשירי־וידיאו של ג'נרל אלקטריק מוצעים במחיר של החל מ־288.88 דולר.

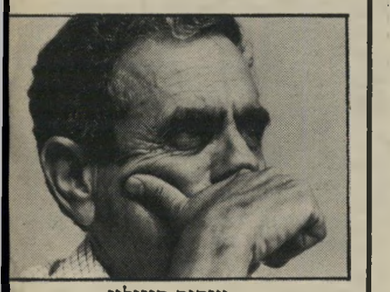
מחירים אלה נמוכים עד כדי רבע ממחירי מוצרים זהים או דומים בתל־אביב, בימים שאחרי הטלת הגזירות החדשות. מי שלא ייתפס, יכול לחשב בעצמו את הרווח.

מ'גננת ה"קו החדש"

לפני כמה חודשים הופץ בין חברי־הסתדרו
בכירים תזכיר מבטיח מטעם קבוצת קו־חדש
הקבוצה, שמאחוריה הסתתר **נסתלי בלומנט**
יושב־ראש מועצת המנהלים של כור וח"
לשעבר, הציעה הצעות פסבדו־מהפכניות בניהו
חברת העובדים, חלוקת ההון והיחסים ב
המנהלים והעובדים.

היו שראו בתזכיר של הקבוצה החדשו
שהרכבה היה משונה ביותר, ניסיון חדש ש
בלומנטל להישרד במערכת, אחרי הבעיות ש
נגרמו לו בשנה האחרונה, בעיקר אחרי הר
אבדותו של **יעקב לוינסון**.

השבוע נראה שהושם הקץ לקו חדש, וחבר
יהיו חייבים להיכנס למיקלט או למיגננה. מזכי
חברת העובדים **דני רוזוליו**, בן קיבוץ כבר
השומר בדרך־כלל על קור־רוח, ישב וכתב מיכת
חריף לבלומנטל ולראש אגף כוח־אדם בכו

מזכיר רוזוליו
פתיחה באש

יצחק חזיזה, הקשור אף הוא בקבוצה.

המיכתב הוא תשובה חריפה לחברי קו חדי
שרצו באמצעות הצעותיהם למצוא פיתרונו
פרסונאליים במערכת למי שנמנים עם מייסדי

במיכתב, הצביע רוזוליו בין השאר ע
מחדלים שאותם מונה התזכיר, וטוען שד
למעשה מחדלים אשר להם אחראים בלומנט
וחזיזה עצמם.

תשובתו של רוזוליו שיבשה את כוונותיו ש
בלומנטל לשוב לתפקיד בכיר בחברת העובדי
והנמיכה את קומתו הזקופה של חזיזה.

נראה שרוזוליו ירה את היריה הראשונה בקר
שבו ינסו לחסל את אנשי קו חדש. מעניין אי
יתנהל חזיזה, שהוא רגיש מאוד לביקור
שלילית הנמתחת עליו.

חשב חדש ל"כלל"

ההפתעות הפרסונאליות בכלל נמשכות.
בקרוב ייכנס לתפקידו, כמנהל־הכספים ק
הקונצרן, **גרשון סטרן**, עד לימים אלה מי
נה־למנכ"ל חברת־הביטוח הגדולה מיגדל. פטו
(42), רואה־חשבון. ששימש לפני כן כחשב ק
כי"ל – כימיקלים לישראל. נחשב כמבריק בכ
מה שנוגע לייעוץ בהשקעות. הוא הסביר א
מעברו המפתיע בכך ש"קיבלתי הצעה שא
אפשר לסרב לה. במיגדל יש מנכ"ל צעיר, **עו
לוי**. מיציתי את יכולתי, ואני עובר לתפקיד בכ
אחר."

בכלל, שרק לפני כמה שבועות התחוללה נ
רעידת־אדמה פרסונאלית קטנה, רואים במינוי
הצבעה של המנכ"ל **אהרון דיברת** לעבר צע
מבטיח אחר.

מי גילה את סודות הבנק

כל הכתבים הכלכליים דיווחו ביום השי
האחרון שהרשות לניירות־ערך תפתח בחקיר
נגד איש־העסקים רויד בלאס, בחשד שהוא מס
דיווח כוזב על אחזקותיו בבנק הספנות.

הכתבים ציטטו את **אליעזר שילוני** מנהי
הרשות, כמי שהודיע על פעולות הרשות.

בהמשך הידיעה הופיעו שני פרטים נוספי
האחד עסק בבנק אמריקאי, כמיקל בנק, העש
לצמצם את קווי־האשראי לבנק הספנות. פר
שני עסק בכך שהבנק נתן לראובן שמי
איש־עסקים ירושלמי, אשראי ללא ביטחונו
בגובה 400 מיליון שקל, וזהו למעשה חוב אבו
מתברר ששתי ידיעות אלה הן סודיות והבנ
מחוייב על־פי החוק למסור אותן רק לרשו
לניירות־ערך.

פירסום מידע זה עורר סערת־רוחות בבנ
ובקבוצה השולטת בו, קבוצתו של המיליארד
שאול אייזנברג. השבוע שקלו בקבוצה אי
להגיב על כך.

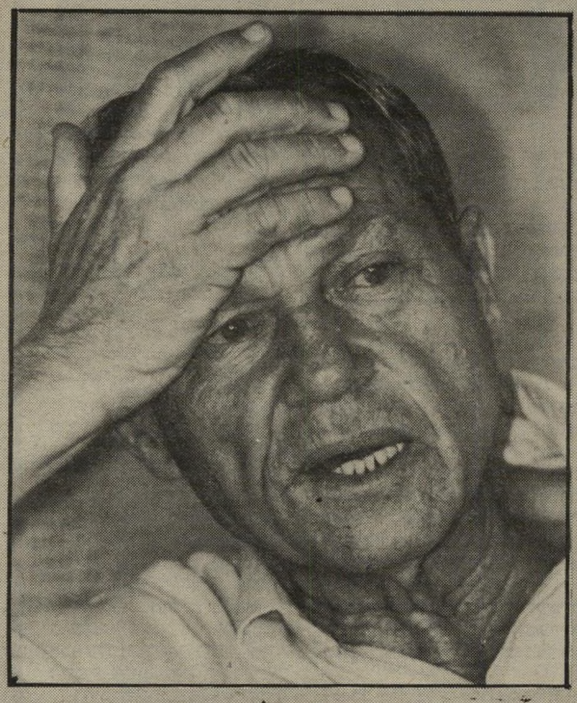
בוחטות של עדינות

איזה בחור עדין הוא **אבי נשר**! היה לו מאוד קשה, כאשר כתבו עליו שני עמודים בהעולם הזה. עבר עליו שבוע מאוד מביש. הוא ידע שהוא עושה צחוק מעצמו. ככה הוא אומר.

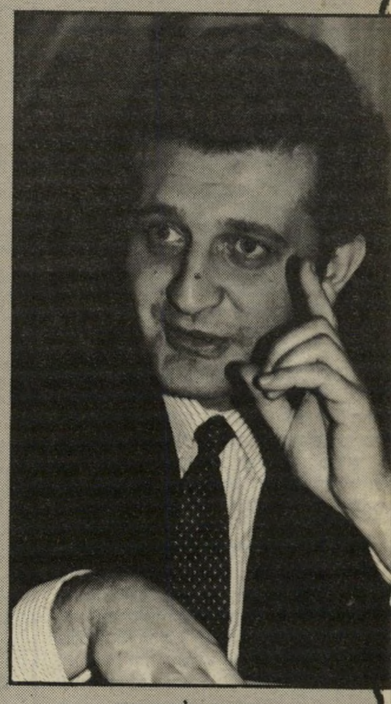
הכי מצחיק זה שאף אחד בכלל לא רצה לעשות ממנו שני עמודים. סתם טילפנתי אליו כדי לשאול אותו שאלה או שתיים של רכילות, והוא אמר שאולי כדאי שאני אבוא אליו הביתה והוא יספר לי את כל הסיפור שלו. הלכתי ושמעתי את הסיפור וכתבתי אותו. אילו הייתי

אבי נשר ושרון הראל
בת

יוסי הראל
אבא

שבתאי קלמנוביץ
אבא

יודעת כמה קשה יהיה לו אחרי זה, הייתי מוותרת עליו בשימחה.

ובכל זאת אני שמחה לראות שהבחור מתבייש במשהו. כבר הרבה זמן אני חושבת לעצמי איך בחור כמוהו לא מתבייש לעשות סרטים, שהם פלופ אחרי פלופ? איך הוא לא מתבייש ללכת ולבקש מאנשים להשקיע בסרטים שלו, אחרי הלהקה, או הזעם והתהילה, שלא לדבר על הסרט הקלאסי האחרון שוברים, שבאמת שבר את כל השיאים של הסרטים בארץ, כשזכה בקהל אדיר של 40 איש, בכל הצגה?

אבל אבי נשר הוא בחור מאוד מתוחכם. הוא לא סתם הולך לאיזה איש־עסקים, ואומר לו שישקיע בסרטים שלו. ברור לו שאיש־עסקים רציני ירצה לראות מה הוא כבר עשה קודם, וברור לו שאם הוא יראה מה שאבי נשר עשה קודם, הוא יקבל בעיטה בתחת ולא כסף.

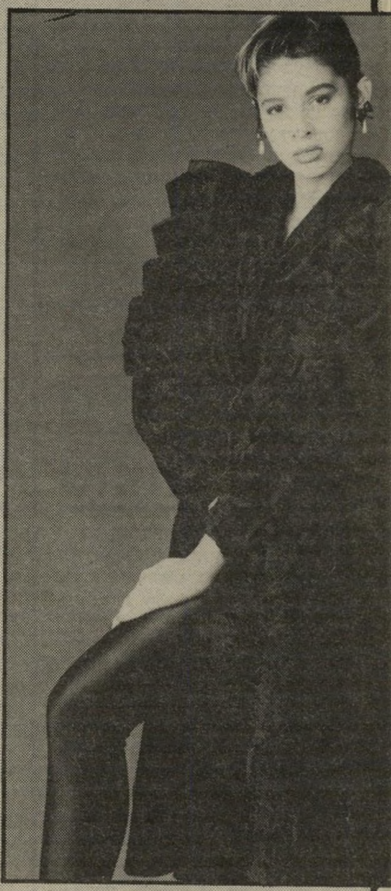
אבל למזלו קורה משהו שונה לגמרי. הוא פשוט מתאהב ער עימקי נישמתו האמנותית.

בהתחלה הוא התאהב ב**שרון הראל** היפה־פיה, וחי איתה כמה שנים שמחות. שרון היתה כל־כך יפה ונחמדה, שאף אחד בכלל לא חשב על העובדה שיש לה גם אבא עשיר, **יוסי הראל**, שהשקיע בסרטים של החתן־בפוטנציה. אחר־כך נגמר הרומאן והאבא הפסיק להשקיע, ואולי זה היה בסדר הפוך, אני לא יודעת.

אחר־כך היו לאבי נשר עוד כמה רומאנים קצרים מאוד עם חתיכות טובות ויפות, אבל אף אחד מהם לא החזיק מעמד הרבה זמן. אף אחד, מלבד הרומאן האחרון שלו עם **ליאנה ברוך**, בתו החורגת של **שבתאי קלמנוביץ**, שגם הוא איש־עסקים ויש לו מה להשקיע כשהוא רוצה. נשר שיכנע את האבא החורג של ליאנה להשקיע בסרט האחרון שלו, שובריס, ואני מתארת לעצמי ששניהם חשבו לשבור את הקופה בהשקעה הזאת, מהשמועות המגיעות אליי מה שהם הצליחו לשבור זה את הראש.

ליאנה נסעה בינתיים לניו־יורק, כדי לעבוד בדוגמנות. אבי נשר נסע אחריה, כדי להסביר לה שאצלו זה נהוג שהאבות משקיעים בשני סרטים (כמו שעשה אבא של שרון הראל), ולא רק בסרט אחד (כמו שעשה אבא שלה).

ואחרי כל זה הוא נורא מתבייש שכתבו עליו שני עמודים בהעולם הזה. כל־כך שברירי הבחור! כל־כך עדין! אני מתפלאת שהוא לא לובש שמלות־מלמלה ורודות, מרוב עדינות, ושהוא לא מחליף את שמו מ„נשר" ל„בולבול".

ליאנה ברוך
בת חורגת

לא קשה לו!

אני מקווה שאתם עוד זוכרים שלפני שלושה שבועות דיברתי עם אשת־החברה **אביבה גולדמן**, וסיפרתי לכם מפיה איך בעלה קצת הסתבך בחובות, איך הוא נסע לאמריקה כדי לצאת מהם ומייד לחזור ארצה אל מיפעל־הכספות שלו ואל אשתו האוהבת מזה הרבה מאוד שנים? בטח שאתם זוכרים! איך אפשר לשכוח דבר כזה!

ובכן, החדשות האחרונות מהשטח הן שגם נגד אביבה גולדמן בעצמה הוצא צו־עיכוב יציאה מהארץ, ולכן היא לא יכלה להצטרף אל בעלה ולנסות לנחם אותו בניכר. שלחתי מייד את השפיון שלי לאיזור צפון־אמריקה, כדי שיחפש את האדון **אלישע גולדמן** וידווח לי באיזה מצב־רוח הוא נמצא. חשבתי אפילו להגיד ל־שפיון שלי שיגש אליו ויגיד לו שהכל יהיה בסדר, כי אשתו אביבה יושבת כאן ודואגת לו ומחכה לו ומתפללת שהכל יהיה בסדר.

אז ישבתי לי יומיים בשקט, ופיתאום דרינג־דרינג, והשפיון בטלפון. והרי עיקר החדשות: האדון אלישע גולדמן אומנם נמצא בניו־יורק, אלא שהוא לא נראה לגמרי כמו בן־אדם שחייב 30 מיליון דולר. להיפך, הוא נראה מבסוט ומחייך ואפילו צו־העיכוב־יציאה מהארץ שיש נגד אשתו אביבה, (ושבוטל בינתיים), לא מזיז לו כלום.

אפשר להשתגע מה שבחורה צעירה, יפה ורזה, התלויה על הזרוע של גבר, יכולה לעשות למצב־הרוח! השפיון אומר לי שאותה בחורה כבר תלויה על אלישע גולדמן די הרבה זמן, אבל רק כשהוא נמצא בניו־יורק.

נו, אז אחרי סיפור כזה ממש הפסקתי לדאוג. סוף־סוף יכולתי להירדם בלילה.

אביבה ואלישע גולדמן
בלונדית על הזרוע

רחל מרחלת על כל העולם

מאת שולמית יריב

חתונה מיפלגתית

לפני שלוש שנים הגיעו לקיצם נישואיהם של ח"כ לשעבר **מיכאל קליינר** ואשתו **צפרירה**. כולם דיברו על הגירושין האלה דווקא מפני שהיו כל־כך נקיים וחסרי־סקנדלים ותרבותיים.

צפרירה ומיכאל קליינר התחתנו ב־1973, כשהיו עוד שניהם סטודנטים. אחרי שנה נולד להם בנם־בכורם **גילעד**, וצפרירה חשבה שהנה החליטה להתגרש ושיכנעה גם אותו שככה זה הכי־טוב. לפני שלוש שנים הם נפרדו, אבל המשיכו לשמור על חברות יפה בין שניהם.

אני מתארת לעצמי שפוליטיקאי יודע שבש־ביל לעשות קריירה גדולה הוא צריך אשה לידו. אבל קליינר זכר היטב שאין לו זמן לאשה. חשב חשב, ומצא פיתרון ממש מבריק. השבוע הוא

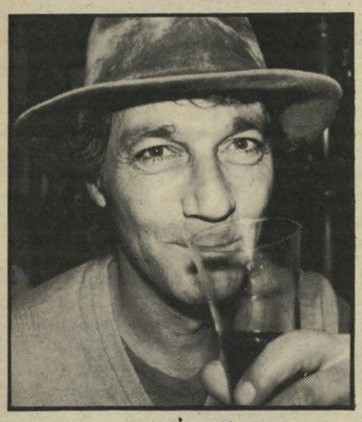
מיכאל וצפרירה קליינר
אין צורך לחזור הביתה

הם הגיעו אל חיי־מישפחה שלווים ורוגעים. היא לא ידעה שאהבתו הגדולה ביותר של בעלה היתה למיפלגה שלו, ורק אם היה נשאר לו זמן מהמיפלגה היה מבלה קצת בבית.

במשך השנים השאירה לו המיפלגה פחות ופחות זמן, ואז פיתאום הבינה צפרירה שבכלל אין לה בעל, ולילדים אין כל־כך אבא. היא נשא לאשה את מזכירתו, שגם היא עסוקה כל היום בענייני־המיפלגה. הוא הבין שאל האשה הזאת הוא לא יצטרך לחזור מוקדם הביתה, כי ממילא הוא רואה אותה כל היום.

אם ייוולד להם ילד (בכל זאת יש לו לפעמים לילות פנויים) ואם יקראו לו גח"ל או בגין או מצודת־זאב — אל תתפלאו!

חדשות חוץ

יורם לוקוב
החלטה סופית

נמאס לי שאומרים עליי שכל הזמן אני מדור־חת לכם על מה שקורה ברחוב דיזנגוף. אני לא אשמה שברחוב הנביאים בחיפה וברחוב המלך ג'ורג' לא קורים דברים. אבל איפה שקורה ומה שקורה, נודע לכם מייד.

הנה החדשות האחרונות מישיבת אור־שמח: הצייר היפה **יורם לוקוב**, שכבר הרבה זמן לא יכול להחליט אם לחזור בתשובה או לצאת בשאלה, החליט סוף־סוף. הוא עלה לירושלים סופית, ואפילו עומד להתחתן עם חברתו, שגם היא הסכימה לחזור בתשובה, או בגלל הדת או בגלל יורם היפה.

ועוד אחת שעברה סופית לשרות האלוהים היא **שרה מור**, מי שהיתה אשתו הראשונה של **עמי מור**, הידוע יותר בתואר בעלה של פינצ'י. שרה עזבה את הדירה היפה שיש לה ברחוב פינקס בתל־אביב, ועברה לגור בירושלים. אנשים כבר סיפרו לי שהיא מסרה את הדירה במתנה לישיבה, אבל ביררתי ומצאתי שזה לא נכון. הדירה פנויה, ורק לפעמים, כששרה רוצה לעשות עבודה מיסיונרית, היא מזמינה אליה, לאותה דירה, את כל החברים החילונים שיש לה, כדי שאיזה רב מאור שמח יריץ בהם תורה.

שרה מור
דירה לרבנים

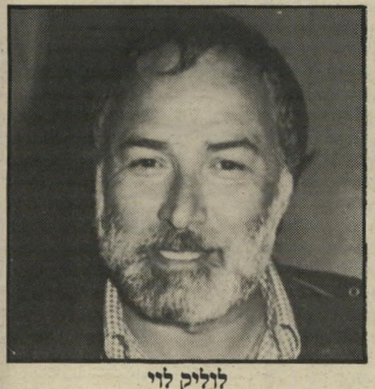
גם העיתונאי־לשעבר דודו הלוי נפל סר־פית ברשת. רק לפני חודשיים דיווחתי לכם שהוא התחתן בטקס מפואר עם **חדווה**. אז הוא עדיין היסס בעניין הזה של אלוהים. עכשיו זה כבר סופי — כיפה שחורה גדולה והתייצבות קבועה במועדון של אור־שמח. מה שחתונות עושות לבני־אדם! אבל לזכותו אני יכולה להגיד, שבניגוד לכל הדתיים החדשים שסביבנו, הלוי ממש ראוי לתואר „חוזר בתשובה". הוריו הם חסידים נאמנים של הרבי מקוזניץ.

אולי בחזרה לבימה

מי אמר שהערבים של אמ"י לא שווים שום דבר? הנה, בנשף של אמ"י לפני ארבע שנים הופיע הזמר **לוליק לוי**, אחיו של **אריק איינשטיין**, והופיעה גם הזמרת השחרחורת **דינה גולן**. יחד עם דינה באה לנשף של אמ"י חברתה, הספרית **דליה סבלסון**. דינה ערכה היכרות בין לוליק לבין דליה, והלכה הביתה. עוד באתו הערב התחיל הרומאן בין דליה, שהיא גרושה ארבע פעמים ואם לשני בנים, לבין לוליק, שהוא גרוש רק פעמיים, ושיש גם לו שני בנים.

דליה סבלסון

לוליק לוי

חקופה אינה מלאה

דליה היתה מאוד מבסוטה שהיא יכולה לתמוך באמן, לוליק היה מאוד מבסוט שהוא יכול קצת לשיר. אבל המבסוטיות, כידוע סופה להיגמר יום אחד.

בשבוע שעבר הם נפרדו. עשיתי מחקר קטן ונודע לי שבגלל המצב הכלכלי התחילו נשים לעשות פחות תלתלים, ולכן לקופה נכנס פחות כסף. הפחות־כסף הזה מספיק אמנם לדליה ולשני הבנים שלה, אבל לא מספיק, כנראה, לפרנס גם זמר.

אז לוליק עזב את הדירה של דליה ברחוב ליסין, וכבר שמעתי שהוא התקשר עם אמרגן שיתחיל לחפש לו מקומות להופיע.

אולי המצב הכלכלי בכלל עשה לו טובה, ובגלל הצורך בפרנסה שוב נזכה לשמוע את הקול הנפלא של לוליק, כשהוא שר שירים בספרדית? מי יודע?

לא נכון!

איזה מכות־רצח חטף ממני השפיון שלי, שהביא לי את הסיפור על נישואיו של נשיא בית־המישפט העליון, השופט **מאיר שמגר**! אני לא הסתפקתי בזה, כמובן. ניגשתי לעניין בדחילו ורחימו. ערכתי חקירות, שאלתי אנשי־מישפט בכירים, וקיבלתי אישור. רק אז פירסמתי את בירכתי לנשואין מעל דפי העיתון.

שבוע אחרי זה התחילו להגיע אליי שמועות, שכל הסיפור אינו נכון. שלושה ימים התבייששתי, ואחר־כך תפסתי אומץ וטילפנתי אל השופט שמגר עצמו, כדי לברר סופית.

דרינג, דרינג.

„אפשר לדבר עם כבוד השופט, בבקשה?"

„מי רוצה אותו?"

„רחל המרחלת."

„רק רגע, בבקשה."

„שלום לך כבוד השופט, אני מטלפנת אליך כדי לשאול את פיך אם הידיעה שפירסמתי נכונה, אחרי שהגיעו אליי תגובות שאמרו שאינה נכונה."

„הידיעה אינה נכונה. חבל שלא צילצלת קודם!"

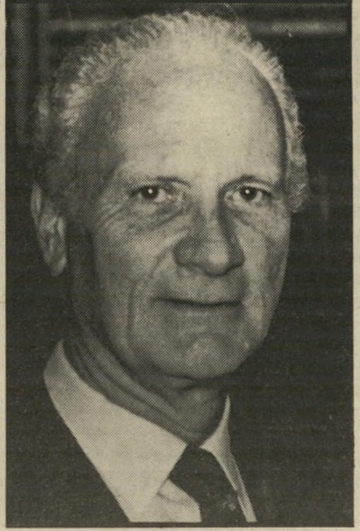
„פשוט לא העזתי. ומאחר שהיו לי גם שתי גירסות מי המאושרת, העדפתי שלא לפרסם בכלל את שמה."

„מעניין. מה הן הגירסות?"

אמרתי לו את שני השמות.

„ובכן, זה לא נכון."

„אני באמת מתנצלת, ומאחלת לך כל טוב."

מאיר שמגר
התנצלות!

העולם הבא

העיתון החי ביותר במדינה

גליון מס' 9 • עורכים אלכס פז ובנצי לופו

האוצר מבטיח: התוכנית הכלכלית תחסל את משכנות העוני!

מישרד־האוצר, ביזיתוף צה"ל, יחסלו את מישכנות־העוני בשלב הבא של התוכנית הכלכלית. במיסגרת המיבצע נשקלה האפש־רות של הפעלת חיל־האוויר ויחידות ארטילריה, שיישמו את לקחי מילחמת־הלבנון, אולם מס־תבר שבנראה לא יהיה כל צורך בכך.

אמהות מרובות־ילדים בהפגנה סוערת נגד התוכנית הכלכלית לפני מישרד־האוצר

הגזירות הכלכליות לא פגעו בשכירים הישראליים

בשכרם של שכירי־ה־חרב הישראליים, השוהים בזאיר ובמוזמביק – לא ת־רונות.

שכיר ישראלי בודק מחירים

היה כל שחיקה, על אף העלאות־המחירים האח־

מדד יולי יעמוד על אחוז אחד

מדד חודש יולי, המדד הראשון שישקף את ההתייקרויות של התוכנית הכלכלית, יהיה 30%, כאשר 29% ממנו יעמדו על האחוז הראשון.

פחים קטנים

מוזו במבוקו, שהחליט ל־פני שבוע להקיף את העולם על סקטים (גלגיליות), נטרף חלקית על־ידי נמר בגן־החיות של לוכסמבורג, ובכך הגיע המסע לקיצו.

"סליחה" התנצל הנמר ל־פני מו ממבו. "חשבתי שמ־דובר בסטייקים, ולא בסק־טים."

עונשים מרתיעים

בעל קיוסק, שגבה 160 שקל עבור **קרטיב**, שמחירו 150 שקל, נידון לקנס בסך 20 אלף שקל. מנהל רשת שיווק, שגבה 10 שקל מעל המחירון, הכניס לקופת־הרשת רווח נוסף בסך 20 אלף דולר, וזכה באות העובד המצטיין.

מדינת ישראל
הגרלת מע"מ
בהגרלת אחוז המע"מ לחר־דש יולי, שנערכה השבוע, עלה בגורל המיספר 15.

נמשכת הבזבזנות בדלק

למרות עליית מחירי־הדלק, ממ־שיך הציבור לבזבז דלק רב. זאת גילה שר־הרווחה, אחרי שעוד נזקק־סעד אים לשרוף את ילדיו במחאה על מצבו הכלכלי הקשה.

מישרד־האנרגיה רואה בחומרה את הפרשה, ושוקל העלאה נוספת ב־מחירי־הדלק. אולם ההסתדרות מוחה, בטענה שהעלאה כזו תאפשר רק לבעלי הכנסה גבוהה לשרוף את ילדיהם.

בראש הגליון

נמשכים החיפושים אחרי ה־קופסה השחורה של חבילה ג'.

■

לא יועלה מחיר ההליבה ב־תוך האוטובוס.

■

מיגדל־פיקוח חדש יוקם ב־אוצר, בעיקבות הריבוי בהמ־ראות־מחירים.

■

נלכדה כנופיה שכתבה מיכתבי־סחיטה למכונות־כביסה.

■

חובש קרבי בצה"ל חזר ב־תשובה, וחבש את ספסלי בית־המידרש בתחבושת אישית.

■

העדפת גרומיקו לתסקיד נשיא ברית־המועצות על פני מזעמד ספרדי מוכיחה, כי נמשכת ההסליה העדתית ב־ארץ זו.

■

אין עשן בלי צמיגים.

ח"נ ביאליק – חייו ויצירתו

מפורשים ומבוערים על־ידי דובשנית – מהדורה מיוחדת לנבחני־הבגרות בספרות

על ילדותו של ביאליק לא ידוע מאום. מאחר ועד גיל 15 התקשה בכתיבה. שירו "ילדות", המיוחס, בטעות, לתקופה זו, נכתב למעשה בהיותו בן 60 (שישים). בעת שהותו בסניטריום ברמת־גן, כשכל־כולו מתאווה לקטינות בלונדיניות בנות 6, לכל היותר.

בהגיעו לבגרות היו מודיו בשביתה, ועל כן החליט להקדיש עצמו לכתיבה. צעד זה מנע ממנו לקטוע את אגודלו, כמינהג יהודי רוסיה בימים ההם, והוא אולץ להתגייס לצבא הצר, שהיה קטן עליו בשתי מידות. מייד עם תחילת שרותו נשלח לקורס־קצינים ושם, לאחר ניווט־לילה כושל שבו לא מצא את כוכב הצפון, כתב את שירו הראשון: "כוכב נידח". בעיקבות אירוע זה נזרק ח"נ מהקורס ושירו "חניך מדח" נפסל לשידור על־ידי הצנזורה הצבאית, לשימחת תלמידי־התיכון. אחרי הדחתו הצטרף ביאליק לגדוד נהגי הפרידות. שם כתב את שיריו: "פרדה" ו"אכן חציר העם", והוציא רישיון על טוסטוס.

בגדוד שימש ביאליק כסמל לאומי וכסמל דת, ופירסם קובץ מאמרים שנקרא: "על השחיטה".

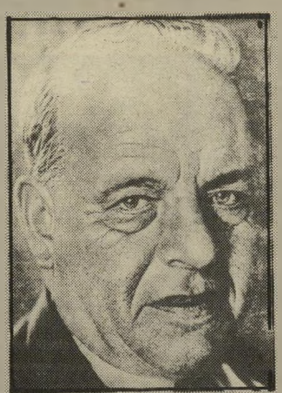
עם השתחררו פנה לעסוק במיסחר קימעוני, אולם פשט את הרגל בסוכות תרמ"ח, אחרי שמכר בהקפות. ביטוי לתקופה זו נמצא בשירו "זריתי לרוח הנחתי".

משלא צלחה ידו בעבודת־המסחר הכשירה, פנה לפלילים. "אחד אחד ובאין רואה" פרצו הוא וחברי כנופייתו את כספת הבנק בירושלים, אך חבריו־לשוד בגדו בו אחרי־מעשה, ושבור־נפש זעק לעברם מעל דפי ה"צפירה" – "יהי חלקי עימכם!"

שירה זו היתה לצנימים בעיניו של עורך "הצפירה", והוא העביר את המשורר הצעיר למדור לעקרת־הבית. מפרק זה בחייו זכור ביותר מתכונו לראש השנה: "בשל תפוח". הפותח במילים "בשל תפוח על אש קטנה במשך 20 דקות..." כן זכורה לטוב תרומתו לאגודת שומרי־מישקל, שלהם הקדיש את פיזמונו "רזי לילה".

ח"נ ביאליק היה מעריץ מושבע של בית"ר ירושלים, וממקומו הקבוע מאחורי גבו של השוער יוסי מיזרחי הוא רשם את "מאחורי השער", אשר היה אמור להיות שיר האליפות של בית"ר, אלמלא היו חוטפים צמד בחיפה.

באחת השבתות, בעודו עושה דרכו לעבר האיצטדיון, נפגע בראשו בתאונת "פגע וברח" על־ידי נהגת זעירה, ותחת איזמל המנתחים הכתיב לרופאיו "חלפה על פניי" ו"לא ידע איש מי היא". במחלקה שבה החלים נמצאו גידמים לרוב, ולהם כתב "ראיתיכם שוב בקוצר ידכם". לריעיו השואלים ממה נפגע השיב לקוניות: "מנהג חדש".

עם החלמתו שב ח"נ (השם המלא שמור במערכת) לאונו, נשלח לערוך כתבת־תחקיר אודות מכוני־היכרויות. שירו "אלמנות" ש"ראה אור מן ההפקר", שבועיים לפני פירסום דוח הייט על מיניות האשה, עוסק במגעיו עם גרושות.

ביאליק היה איש מאמין, וליבו היה נתון לחסידי רמות והוא עודדם בשיר תפילה "למי אבן טובה". ובשלב מסויים בחייו התייעץ עם ידידו הטוב אחד־העם "תאמר אהיה רב" – התחנן בפניו. "מה רב, אווי מה רב" – מזדעזע אחד־העם – "לך תהיה קברן". ואכן, ביאליק עבר הסבה מיקצועית וחשף את מוציאי גוויתה של תרזה אנגלוביץ בשיר "תרזה יפה". "הם מתנערים מעפר". שירים נוספים מתקופה זו הם "צנח לו ז'ל ז'ל ז'. מתי מדבר".

במשך כל חייו הושפע ביאליק מדן בן־אמוץ, וכשנשאל בראיון לשבועון־נשים נודע איך ומתי והיכן הוא אוהב לעסוק במישחקי־אהבה, השיב ללא היסוס: "בשדה". "בערוב היום" "על סף בית המידרש". אך בעיקר "לבדי" – "לפני ארון הספרים".

ביאליק האיש נפטר בב"א תמוז, ועל כן הוא שנוא על תלמידי התיכון, שכן אילו מת ב־י' בטבת – יום הולדתו – היה עליהם לזכור תאריך אחד בלבד, ולא שניים.

מכל מקום, יצירתו האחרונה של ח"נ ביאליק, הנקראת "אחרי מותי", נכתבה על־ידי המשורר הלאומי שבועיים אחרי הלווייתו.

ת...פסנן אותך!

חופית ?

תפסן אותך בחוף תופסת צבע עם
זכית על המקום ב

Polaroid

הקיץ יהיה הרבה אקשן על החוף: צוות הצילום
של "חופית" יסתובב בין החופים ויחפש חתיכות
שזופות. מי שתיקלט בעדשה עם בקבוק "חופית"
צמוד — תזכה על המקום במצלמה ששולפת
תמונות על המקום: "ויוה" של פולארויד.
אז בפעם הבאה בים, שימי את ה"חופית" שלך
במקום בולט וחכי לצלמים.
ברגע הישמע ה"קליק" — תדעי שזכית...

זה נהדר זה לצהר

חופית

סידרת מוצרי שיזוף מעולים לעור רגיל ורגיש.

אדמון

58 מגזין פלייבוי

כ"א תמוז תשמ"ה, 10.7.1985 מיספר 2497 שנה 49 המחיר 1850 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

בפתק ל„העולם הזה"

„אני לא הולכת לעולם שכולו טוב למרות שאני מרגיזה את האלוהים של שר־הפנים!"

התקף הלב של שולמית אלוני

